

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65 szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnep után való napon is

I. év.

Budapest, 1897., szombat, december 11-én.

22. szám.

A guerilla.

Magyarország már egyszer megmen-
tette az osztrák németiséget. Midőn 1871-
ben a cseh tartománygyűlés tizenhatszáz
ugynevezett alapzikké besurranni készült
a lajtántuli törvénytárba, Beust hijába
protestált, Hohenwart kabinetjének két
tagja: Holzgethan és Scholl hijába csat-
lakozott a külügyminiszter véleményéhez,
a korona nem nekik engedett, hanem
csak annak, hogy a magyar kormány a
magyar közvélemény nevében a lehető
leghatározottabban óvást emelt Ausztria
elszólavizálása ellen. Így bukott meg az
első föderalisztikus terv. Ettől az időtől
datálódik a német hegemonia Ausztriában
amelyet Magyarország is akart. Pedig ak-
kor még elment a császár Prágába és az
udvari körök komolyan tárgyaltak Rieger-
rel és Palaczkyyal. (A későbbi polgár-
miniszterium egy tagja azt mondta: „A
legmagasabb udvar tévedett! sem Pa-
laczky, sem Rieger nem — Deák Fe-
rencz!”) Akkor tehát még messze vol-
tak a későbbi haragok, a Thun-korszak
és az antidinasztikus cseh tüntetések,
a cseh nemzet sohse volt akkora poli-
tikai tényező, mint ebben az időben.
Magyarország komoly veszedelemtől men-
tette meg az osztrák németiséget.

Ez huszonhat év előtt történt. A né-
metiség megkapta a tabula rasat, —
amelyet ismételjük — mi nyújtottunk
neki és az első „alkotmányhü” minisz-
terium 1873-ban, midőn a régi tarto-
mánygyűlési választási rendszer helyébe
először lépett a direkt választás, nagy
többséget szerzett. 233 szavazatból állott

a majoritás, a monarkiában egészen báró
Bánffy Dezsőig azóta sem produkáltak
anynyit. Ez a nagy tömeg huszonhat
esztendő alatt egészen szétmállott és ma
megint ott áll az osztrák németiség, ahol
Beust idejében volt. De Beust helyén ma
a lengyel Goluchowski ül és az nem
opponál. Ez tehát érthető. Azonban
Magyarországon nem változott a magyar-
ság, miért nem szállunk tehát síkra me-
gint az osztrák németekért? Érthető-e
ez? Erre kell felelnünk egy közbeeső
napon, midőn szélsőnémet mutatkozik odaát
és a drót nem hoz egyéb kérdést. Tehát
feleljünk.

Az egész krízis alatt tapintatos tár-
gyilagosság uralkodott e hazán. Ugy, mint
1871-ben nem, úgy most sem jutott
eszünkbe, hogy ezt az országot sohasem
akarták osztrák részről elszólavizálni, ha-
nem igenis akarták elgermanizálni, tulaj-
donképpen tehát a mi védettjeinkkel volna
leszámolni való ügyünk. Nem jutott ez
eszünkbe, hallgattunk, a nyilvánosság
előtt nem is neveltük ki az évszázad leg-
nagyobb politikai naivitását, a Mommsen
levelét, amelyben a forradalom helyett az
agkkor okos mérsékletével, csupán a fej-
beverés ajánlatát. Nem vagyunk tehát
elfogultak, nem vagyunk angazsálva a
németgyűlölk irányában, Ausztria szláv-
jaival szemben meg bizonyosan megvan
az 1871-iki álláspontunk. Ellenben a hu-
szonnégy esztendő alatt elolvadt majori-
tásról megvan a véleményünk.

Ez a majoritás a filisztreség egyik
legnagyobb diadala volt. Tele helyi ha-
zafisággal, tele irigységgel, torzsalkodással,
következetlenséggel és mindazokkal a

gyöngékkal, amelyekbe a korlátlan hata-
lom gyámkodása tud belénevelni egy
nemzetet. Programjuk gyanánt az le-
hetett volna kiírva, amit a polgárminisz-
terium egy tagja mondott Beustnak,
midőn kineveztek: „Exczellenziád nem
fog szerencsésen operálni, mert ön kül-
földi, ön német érzületű, nem osztrák
és ön protestáns, nem katolikus.” Ez
volt az osztrák szabadelvűség gényusa.
Belföldinek lenni, vagyis lehetőleg szűk-
keblűnek Magyarországgal szemben, úgy,
hogy már az 1877-iki kiegyezést is Auer-
sperg Adolf a párt más meggyőződése
ellenére csak a maga tekintélyével tudja
keresztülvinni. Továbbá németnek lenni,
de csak annyira, hogy Bismarckék ne
tapsoljanak és egyházpolitikát csinálni,
megszüntetni a konkordátumot, de csak
annyira, amennyire már József császár
merészkedett. Ellenben az egész kul-
turtábor behunyta a szemét és meg-
szűnt egyházpolitikus lenni, megszűnt
liberális lenni és maradt egyedül csak
katolikusnak, mikor arról volt szó,
hogy még mindig nem sikerül az
első protestáns templomot megépíteni ti-
roli földön. Tehát így sáfarkodtak: min-
denben féleredmény és csak egész feje-
zetet nem írni a história lapjaira. Elég
irodalmi működés az, ha doktor Berger
gunyverseket ír a miniszter társaira.

A németiség erősítésével maradtak
leginkább hátra. Taaffe előtt a drága éve-
ket elfecsérelvén, Taaffe alatt már a nyelv-
rendeletekkel állottak szemben és végre
ekkor lobban bennük lángra az osztrák-
német hazafiság, ekkor, a Stremayr-féle
nyelvrendelet alkalmából, 1880-ban, mi-

A park-klub.

Minek most a park-klubról írni — mikor
nincs park, mikor már ezüstösesek a fák? Mit
akar most az ur a parkklubbal? Hát nem tudja
az ur, hogy december van?

Tudom, hogy ne tudnám, hanem eszembe
jut Deák Ferencznek egy mondása, amivel
a Nedeczky kisasszonyokat oktattatta: „nyári
ruhát szerzesz be télen, téli ruhát nyáron”,
amiből önként következik, hogy éppen most kell
a nyári társaskörrel beszélni (nyáron már nem
olvasni kell felőle, hanem benne lenni). Azon-
kívül a park-klub mindig aktuális, mert még
nincs fölfedezve. Itt van az orrunk előtt, de
még nem tudunk felőle. S talán örökre is ho-
mályban maradt volna, ha éppen egy olyan
eset nem történik vele, mint annak idején a
császárfürdővel, hogy valami budai beteget,
aki egy híres londoni orvoshoz utazott, meg-
vizsgálván, a tudós doktor így szólt: „Egyetlen
hely volna, ahol meggyógyulhatna az ur, de
az nagyon messze van innen, sok költségbe
kerül — egy Buda nevű városban Magyaror-
szágon.”

Ez talán csak egy rossz anekdóta, mely
meg se történt, de a párja könnyen megtör-
ténhetik valakivel. Egyikük-másikuk eljuthat
valami káprázatosan berendezett helyiségbe
valahol a külföldön s elragadtatásában felkiált-

ván: „Szébb talán nincs is a világon!” külföldi
kísérőjük így fog szólni:

- Csak egy szébb hely van még ennél.
- Hol?
- Budapesten, a park-klub.

A német császár itt időzése nélkül a
park-klub talán örök homályban maradt volna
s a székes-fővárosba votódó idegent more patrio
Márkus főpolgármester urék kezelték volna idők
végezetéig, elhurcolván őt az elevátort meg-
nézni, a vágóhidat és omne trinum perfectum
(szabadon fordítva: háromszor iszik a magyar)
harmadiknak a vásárcsarnokot. Egyik sem ér-
dekl, csak a szakembert.

Hanem a német császár, egy véletlen
folytán — mert a programba sehogy se akar-
ták fölvenni a park-klub meglátogatását (mit
szólna hozzá a vágóhid és vásárcsarnok?)
megnézte a park-klubot s elragadtatásában
felkiáltott:

- Ilyen szépet soha életemben nem láttam!

S ezzel megvolt a park-klub prezisztise
állapítva, a császár elkérte az építési ter-
veket, kijelentvén, hogy ő is épített ilyet. Most
tehát a kineveztetés minden félelme nélkül
irhatunk a park-klubról, mely fekszik az északi
szélesség 47 foka alatt Budapesten a város-
liget nevű dűlőben egy igen szépen gondozott
kertben. A park-klubnak, bár nevét a parkjától
kölcsönzi, mégis a termetek azok, a melyek fel-

költik a bámulatot, nemcsak az építés cél-
szerűsége, egyszerű pompája és angolos
kényelme, hanem különösen a berendezés izlé-
ses volta, ötletessége, kecsessége és eleganciája
által. Aki látta a párisi lóvret, a versaillesi
kastélyt és a II. Lajos bajor király tündérvá-
rait, palotáit, a drága kőcsockákat a padlat helyén,
még az is meg lesz lepve, ha a park-klubba
lép; pedig ez más, egészen más, ott mükün-
csekkel, pompás képekkel, milliőkat érő tárgyak-
kal éretik el a hatás, itt pedig voltaképpen semmi
sincs, csak igen csinos vörös mahagoni székek,
asztalok, kárpitok, szőnyegek, szekrények, áll-
ványok, szóval olyan tárgyak, minők majd min-
den uri háztartásban vannak — az effektus
mégis rendkívüli, mert az elrendezésben a
park-klub igazgatója, báró Atzél Béla, olyan
izlést fejtett ki, mely a művészet magaslatáig
emelkedik. Főléges harmonia ömlik el a szép
empire-berendezésen.

Az ember maga elé varázsolja St. Beauve
asszonyainak párisi szalonjait, kaczer mosdó-
szobáit, kedves fülkeit, titokzatos sikátorait és
folyosóit. Hogy hol válogatta ezeket össze
Atzél Béla, igazi rejtély. S hogyan szerzte
meg, erre is csak titokzatosan mosolyog.

Az ember azt hinné, végigjárva a terme-
ket — melyeknek mindenikén az a hangul-
lat ömlik el, a mely célra szolgált — hogy
Franciaország és Anglia összes kastélyaiól ki

dön Taaffe és Stremayr kiadják azt a tizenegy szakaszos nyelvrendeletet, mely lényegében azonos a Badeni tizenhat szakaszosával. Ekkor pedig a dirigáló nemzeti bot már kicsavartatott a kezükből és ők a falakon kívül, persze, most már mint elnyomottak, kezdenek harcot, de doktor Schmeysel kénytelen bevallani bizalmasan: „Az egész nyelvrendelet nem is olyan rossz, mi csak azért opponálunk, mert Taaffet akarjuk megbuktatni.“ Tudnillik el kell ismerniök a németeknek, hogy a cseh korona országában megvannak azok a tényleges viszonyok, amelyeket ők növesztettek nagyra, de most már csak abban lehet próbálkozni, hogy hátha megbuktatjuk az erős minisztert, hátha jön utána egy gyöngébb! És aztán ma, tizenhat év múlva, erre az önvallomásra való hivatkozással méltán dörgi nekünk oda az ausztriai szláv sajtó: „Most is belátjátok, mint doktor Schmeyselék belátták, hogy a nyelvrendelet reális alapra épült, most is csak Badent akartátok megbuktatni, hogy jöjjön utána egy gyöngébb. Mert a magatok pozitív ereje elveszett, erőtok tehát másnak a gyöngesége.“

Igy sáfarkodtak ők. A büszke teuton daliából gverillaharcos lett odaát Ausztriában. Pajzsot, dárdát, lovat adtak neki, midőn harciba indult, de ő beült a markotányoshoz és azalatt ellopták mindenét. Most már csak bosszantani próbálja ellenfelét. Ime, ez az a ivadéka Votannak, akit mi huszonhat esztendő előtt felszereltünk. Igenis érthető, hogy Magyarország nem vállal vele fegyverbarátságot.

Gautsch Pál a legjobb tanu mellettünk. Ez az ember a vezérkari főnök éles szemével nézi a lesóványodott öreg gverillát. Mit akar ez a szegény harcász? — kérdi. Keressen magának pajzsot, dárdát, emberséget, akkor majd félek tőle, tehát tisztelettel fogadom a parlamenttériét. Addig úgy bánok vele ahogy nekem tetszik.

Mi Gautschsal tartunk, szintén

nem mondjuk, hogy nem tárgyalunk vele, ha megerősödik, és, addig is nem szidjuk, nem mondjuk hogy nulla lett, nem küldjük a szegény Lázár országába. De egy szerény mosolygást nem fojthatunk el: mekkorát változott a nagy monarkia azóta, hogy harmincz év előtt így irt rólunk az osztrák kereskedelmi miniszternek, a kultur-teutonnak hivatalos statisztikája: „Ázsiai törzsek (magyarok zsidók és a többi) vagynak a birodalomban hetedfélmillióan.“

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délelőtt tíz órákor ülése van.

Az idők jele. Az osztrák parlamenti és alkotmányválság az utóbbi napokban kedvezőtlen visszahatást gyakorolt a járadékpiacra. Külföldről nagyobb tömegekben özönlöttek vissza monarkiónkba azt osztrák és magyar járadék-papírok és különösen az osztrák új $3\frac{1}{2}\%$ -os beruházási járadék, amelyből sok millió forint összegű anyag ment ki Franciaországba, az utóbbi időben, úgy látszik, teljesen vissza jött, mivel kurzusa már a kibocsátási árfolyam alá szállott le. A N. Fr. Presse egyik utóbbi számában a járadék-baissere rámutatva, azt a megjegyzést kockáztatta, hogy ez azóta lépett pregnansabban előtérbe, amióta a magyar miniszterelnök betérjesztette a magyar képviselőházban az önálló rendelkezésre vonatkozó törvényjavaslatot. Hogy ez az állítás milyen merőben alaptalan ráfogás, azt ezuttal maguknak a járadékpapíroknak ármozgalma bizonyítja leginkább. A külföld eddig a 4% -os osztrák aranyjáradékot — bár nézetünk szerint indokolatlanul — mindig magasabban értékelte, mint a megfelelő magyar papírt és az összes tőzsdéken a két járadékpapír között némi árdifferencia állott fenn a magyar 4% -os aranyjáradék hátrányára. Ma történt először — és ezt a N. Fr. Presse írja tőzsdei tudósításában — hogy a bécsi tőzsdén a 4% -os magyar aranyjáradékot 121.35 forinttal fizették, holott ugyanekkor a 4% -os osztrák aranyjáradék kurzusa csak 121.10 forint volt. Ha tehát a monarkia két államában ez idő szerint fenforgó politikai helyzet mellett a magyar aranyjáradék kurzusa föléje tudott emel-

kedni az osztrák aranyjáradék kurzusának, kérdjük, nem bizonyítja-e ez a körülmény ellenkezőjét a N. Fr. Presse amaz állításának, hogy Bánffy törvényjavaslata rontotta a járadékpiacok árfolyamát?

A képviselőház bizottságából. A képviselőház pénzügyi bizottságának holnap, szombaton, délután 5 órákor ülése lesz, amelynek tárgya a ma hozzá utalt: „A vám- és bankügynek, valamint ezekkel összefüggő némely kérdésnek szabályozásáról szóló törvényjavaslat.“

A mai nap folyamán üléseztek:

A hetedik bíráló bizottság Barcsai Kálmán elnöklése alatt. Az ülésen az elnök meleg hangon emlékezett meg a bizottságnak a legutóbbi ülés óta elhunyt tagjáról, Terényi Lajosról. Ezután a bizottság Hock János kérvényrelel megtámadott választási ügyének a Gajári Géza által teljesített pótvizsgálat alapján való folytatólagos érdemleges tárgyalását e hónap 17-ére, délutáni négy órára tűzte ki.

A képviselőház véderő bizottsága báró Podmaniczky Frigyes elnöklése alatt tartott mai ülésében tárgyalás alá vette az 1898. évben kiállítandó ujonczok megajánlásáról szóló törvényjavaslatot, melyet Münnich Aurél előadó elfogadásra ajánlott annak a kiemelésével, hogy a javaslat teljesen a törvényeknek megfelelően van szerkesztve. Thaly Kálmán kijelenti, hogy pártjának programja nem engedvén meg a közös hadsereg számára az ujonczok megszavazását, nem járulhat a törvényjavaslathoz. Ha más években nem lehetett ezt, még kevésbé teheti most, mikor a jelek azt mutatják, hogy hazánk üdvére s a trón megszilárdítására a függetlenségi program megvalósulásának ideje hajnalodik. — Tóth János elvi álláspontjánál fogva se a közös hadsereg, se a honvédség számára nem szavazza meg az ujonczokat. Kérdi a minisztertől, igaz-e, hogy a honvédség közelebb ellátják tüzéséggel; továbbá, hogy mily stádiumban van a katonai büntető eljárás ügye. — Br. Fejérváry honvédelmi miniszter a hozzá intézett kérdésekre azt válaszolja, hogy a honvédségnek tüzéséggel való ellátásáról a hírlapok által hozott hírek nem felelnek meg a valóságnak. A miniszter álláspontja e kérdésben most is az, a melyet már ismételve kifejtett a bizottságban s a házban is, hogy nem tekintheti indokoltnak e követelést most, mikor a honvédség mozgósítás esetére el van látva magyar tüzéséggel a nélkül, hogy a honvédség három évi szolgálattal s az ország nagy kiadással terhelhetné meg. A katonai büntető eljárás ügyéről megegyezőleg nyilatkozik azzal a kijelentéssel, melyet a hadügy-miniszter a delegációban tett. — Szentiványi

van hozva, ami ott szép és ép darab volt, és ide van állítva egy helyiségbe. A rendező kéz gondossága kiterjed a legkisebb apróságra is, a csillár stíljé összevág a ruhakéfével.

Meglátva ezt a királyi egyszerűséget és kényelmet, felkiáltasz:

— Mennyi tömörked pénzbe kerülhetett mindez!

De ha kíváncsiságod kérdésére ösztökél, meg fogod hallani, hogy ez a gyönyörű asztal száz forint, ez a szék ötven forint és még jobban elfog a csodálat, melyik országban lehet ilyen olcsón vásárolni.

De erre is vállat vonnak:

— Hja, azt csak Atzél Béla tudja!

A termekben meg lehet találni mindent, ami egy embert szórakoztathat. Van olvasószoba, könyvtár, ebédlő és játszó-terem. S nemcsak a férfiak szórakozásáról van gondoskodva, hanem a hölgyekéről is, sőt a gyerekek szintén kitünően mulathatnak, mert ami társasjáték és szórakozás a világon ki van találva, az itt mind megtalálható. De a park-klubot voltaképpen abszurdum leírni, mert vagy benne volt már valaki és az tudja, vagy még nem volt benne és az fogalmat se nyerhet róla pusztá leírás után. A park-klub nem csak a borendezésében előkelő és immár egyik nevezetessége Budapestnek, hanem valóságos missziót teljesít egyes vezetése által. Ha egy előkelő állású vendég vetődik Budapestre, aki-

ról az ujságok írják, másnap már ott van lakásán az udvarias meghívás, hogy itt időzése alatt a park-klub szívesen látja helyiségeiben. Az idegenek nem is mulasztják el megnézni, a klub vendég-könyve tele van illusztris nevekkel, egy külön könyv van a királyi vérből származottakra, egyébiránt ez az egyetlen oligarchavonás a különben nem tulságosan ekskluszív klub részéről, melyben barátságosan vegyül el a középosztály az arisztokráciával, csak éppen a hölgyek közt mutatkozik némi hidegség, ugyanis a per tu, ez a jó magyar „per tu“ csinál sok galibát, aprehenziót és keserűséget az asszonyok közt.

Atzél Béla mindent elkövet, hogy kivált az idegenek jól érezzék ott magukat s mindenféle furlangos módokhoz se restel nyulni, hogy czélját érje. Gyakran megtörténik, hogy valami idegen főúri család ott ebédel, Atzél Béla félrehívja a komornyikot.

— Milyen kouvertet rendeltek?

— Öt forintosat.

— Hm. Tálaljon nekik tíz forintosat. És bort?

— Neszmélyi bort rendeltek.

— Adjon nekik Johannisbergit.

— És mennyibe számítsam palackját?

— Hetven krajczárba. Érti a többit?

— Értem, kérem alásan.

A külföldi urak persze el vannak ragadtatva és azt hirdetik, hogy olyan olcsón és jól

nem lehet enni széles Európában, mint Budapestben.

De néha az ilyesmi is furcsán sikerül. Egy ízben osztrák delegátusok ebédelték ott. Atzél Béla akkor is beleavatkozott a menübe. Rendelt nekik egy drága menüt s pompás burgundi borokat adatott Tischwein helyett. Fizetésre került a sor. A pinceszér odatette a számlát. Két forint hatvan krajczár fejenként. A delegátusok összenéztek:

— Ohó, hisz ez pompás egy helyecske — mondá az egyik — én ezentul mindennap ide jövök.

— Az ám — jegyzé meg a másik — és én éppen e perczen arra határoztam magamat hogy a most beállott öt napi szünetre ne megyek haza. Szaperlott, ilyen helyet én Bécsben sem találok.

És ha láttatok tavaly nyáron piros, megelégedett képű elhízott osztrák delegátusokat ők voltak azok, a park-klub holdog kosztosai. Azért tehát felkérletik Márkus főpolgármester ur, hogy a vágóhid helyett ezentul ide tessék irányítani a Rémiékkal fölcifrazott „világváros“ nevezetes vendégeit. Mert a vágóhid is szép intézmény (és csak az ökröknek lehet ellene alapos kifogásuk), de egy ideérkező uri vendég jobban érezi magát a park-klubban — s ebből jobban megismeri az ország műveltségét, mint a rothadt káposztaszugból, amely a vásárcsarnokból kiárad. Zórus.

Kálmán azt kérde, foglalkoznak-e azzal, hogy a pórtartalék hányadban legyen megállapítható? Báró Fejérváry miniszternek e kérdésre vonatkozó fölvilágosításai után a bizottság többsége *elfogadta a törvényjavaslatot*, örvendetes tudomásul vévén a miniszternek azt a jelentését, hogy a hadi szolgálatra alkalmasoknak jelzett ujonczok száma évről-évre fokozatosan emelkedik. Tárgyalás alá vette ezután a bizottság a honvédelmi miniszter jelentéseit a közös hadseregbeli és honvédségi egyévi önkéntesek tisztái vizsgájának eredményéről és a közös hadsereg magyarországi ezredeiben s a honvédségnél előfordult öngyilkossági esetekről, amelyek tudomásul vételével az ülés véget ért.

A tótok. Nyittról táviratozza tudósítónk: A pánszláv érzelmű tótoknak a csehekkel való barátkozása egyre szembetűnőbb lesz. Idáig inkább csak társadalmi és irodalmi jellege volt, most azonban a politika is előtérbe lép. A társadalmi irány leginkább a tót gyermekek Csehországba való szállításában nyilvánult. Legutóbb nemcsak Rajecz de Miava környékéről is tizenhat gyermeket helyezett el Csehországban a „Cesky Spolek“ nevű egyesület, amely idáig már is mintegy negyven-ötven tót gyereket helyezett el ingyenesen. A gyerekeket Prágába a turóc-szentmártoni pánszláv lap szerkesztője, Bielek szállítja. Az irodalmi egységet a Rózsahegyen cseh és tót nyelven megjelenő *Doma a Skola* folyóirat képviselte eddig, de november 1-je óta *Slovenske Listy* czimen a nagy-szebeni Tribuna egyik ide kiküldött munkatársa, Augustini új hetilapot indított meg, — ő van egyuttal kiszemelve a most meginduló mozgalomban a tótok és románok között való egyöntetű eljárás közvetítésére. A politikai irány különösebben az evangélikus egyház őszi kerületi gyűlése óta lépett előtérbe és teljesen biztosra vehető, hogy az ifjúcseh körök szitják, kik a jövő nyárra a magyarországi szláv hírlapírókat épen közelebről hívták meg egy szláv hírlapírói kongresszusra. A pánszláv korifeusok azt a követelést, hogy tótul beszélhessenek a kerületi közgyűlésen s hogy egy lutheránus tót gimnázium felállítására megtéssenek az előzetes lépések, a kerületi gyűlés visszautasította. Ezek a gyűlés után azonnal Bécsbe mentek, hol *Herold*, *Kaftán* és más cseh képviselőkkel érintkeztek. Visszatérésük után itt Nyittrán számoltak be társaiknak küldetésük eredményéről. Az ujcsehek vezéreinek Bécsben abban állapodtak meg, hogy Magyarországon a tótság nagyobb politikai akciót akkor indít meg, mikor a provizórium-javaslat tárgyalása alkalmával a helypolitikai helyzet ellentétjei teljesen kiélesednek. Az időt a prágai események és a provizóriumos javaslat színre kerülése következtében a tót nemzetiségi vezetők a csehek utasításaihoz képest, már elérkezettnek látják s minden jel arra mutat, hogy a pánszlávok mozgalma a legközelebbi jövőben okvetetlenül meg fog indulni. A helyzetet jellemzi *Nemecsek* rajeczi esperes-plébános esete, aki ő felsége születése napján az elrendelt hálaistentisztelet helyett requiemet tartott. A pánszláv népgyűlések megkezdését a román népgyűlések sikerétől és eredményétől teszik függővé. El vannak határozva, hogy a románok példáját a nemzetiségek közül először a tótok fogják követni.

Egy kis számvetés.

Ma december 10-ike volt. Ennélfogva ebből a hónapból még mindössze 21 nap van hátra s levonva a karácsonyt, s a közbeeső vásárnapokat, legfőleg tizenöt ülés áll a t. ház rendelkezésére.

Am az új provizóriumnak december 31-én törvénnyé kell válnia, különben baj lesz.

Kossuthék erősen nekigyürköztek az obstrukciónak s velük egy hurokat pengő az *Ugron*-frakció is.

Ha hozzászámítjuk a „vadakat“, *Simát* és *Visontait*, esetleg a nemzeti párt *Petür* bánját, *Sághy* Gyulát s még egypár elégtelent, aki fogcsikorgatva szavazza meg a javaslatot, kárpótlásul rőfös beszédet tartván — mel-

lette: össze-vissza körülbelül hatvan képviselő áll a magyar obstrukció szolgálatára készen.

Még ha ebből a horribilis számból levonjuk a uem okvetetlenkedő, szedatásabb 48-asokat, mint *György Elek*, *Beniczky Árpád*, *Farkas Balázs*, *Komjáthy Béla*, *Gencsy Albert* stbi — mindig marad legalább ötven obstruktor.

Mig az a szóözön lecsurog a parlament zsilipjén, beletelik nem két hét, de akár egy félesztendő is.

Ezen elemi számvetés nyomán világos, hogy az obstrukciót most meg lehet csinálni, minden különösebb erőlködés nélkül.

Más kérdés az: tanácsos-e megcsinálni s véglegesen elhatározza-e rá magát a szélbal?

Nem a kormány, szabadelpvűpárt, hanem a magyar parlamentarizmus, a haza érdekében szeretnénk ezen kérdésekre nemmel válaszolni: csak hogy ma még nem vagyunk fölöle egészen bizonyosak.

Számos példáját láttuk s épen a közel multban annak az okos mérsékletnek, mely komoly, döntő mozzanatokban a legszélsőbb párt-szenvedélyeket is egészségesen meg szokta a magyar politikai élet küzdelmeiben regulálni.

Meglehet, sőt valószínű, hogy a kenyértörés pillanatában most is a politikai raison magyar faji erénye fog fölülkerekedni a féklük-ről elszabadult indulatok fölött.

Csak hogy a valószínűségi esélyek kiszámításánál nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a lényeges körülményt, hogy ép a függetlenségi pártra nézve még soha sem volt az idő, helyzet, alkalom oly ellenállhatatlanul csábitó, mint most.

Amiért három évtizeden át reménytelenül küzdött ez a párt, most szinte önkényl látszik a nemzet ölébe hullni a külön vám, önálló bank.

Hogy elkelve most egy szélbali *Deák* Ferencz: aki bölcsen meg tudná különböztetni a látszatot a valóságtól.

Ámbátor kezük ügyébe esik *Eötvös* Károly, „az utolsó Deák-párti,“ csak bevennék pártfelei az ő tiszta, magyar eszét.

A felhős politikai horizontnak egyetlen derűs, vigasztaló pontja a *Bánffy* képe, mely nyugodtan, vidáman mosolyog. De most meg ez is ellene fordul, mert a folyosó leveli békái ezt a gondtalan kedélyállapotot arra magyarázzák, hogy ennek a legszerecsébb miniszterelnöknek zsebében van a minden szívet, elmét kiengettelő, felderítő, nemzeti „krisztkindli“, mely a legordítóbb obstrukciónak is bedugja a száját.

Ma két ellenzéki párt tartott értekezletet.

A *nemzeti párt* konferenciáján, amelyen *Horánszky* Nándor elnökölt, a tegnap általánosságban elfogadott új provizóriumot részleteiben is le tárgyalták. Az értekezlet végleg elfogadta az elnök által tegnap előterjesztett azt a módosítást, hogy a javaslat harmadik szakaszának utolsó bekezdése kiegészítessék azzal, hogy a kibocsátandó kormányrendeletek hatálya 1898. december 31-én tul ne terjedjen. A gróf *Károlyi* István által tegnap előterjesztett módosításra nézve abban állapodtak meg, hogy előbb bevárják a pénzügyi bizottság tárgyalását. A vám-és bankügyi tárgyalásáról szóló törvényjavaslat megvitatásában gróf *Zichy* Jenő, *Gullner* Gyula, *Szentiványi* Árpád, *Ivanka* Oszkár és *Bernáth* Béla vettek részt.

Az obstrukcióna készülődő *Kossuth*-párt mai értekezletének megnyitása előtt *Justh* Gyula bejelentette, hogy *Komjáthy* Béla levelben bejelentette, hogy az értekezleten nem vehet részt s az ő nevében és megbízásából kijelenti, hogy egyik fővárosi lapnak az a tudósítása, mintha *Komjáthy* obstrukció esetére a pártból kilépni akarna, nem felel meg a valóságnak. Ő ilyen nyilatkozatot nem tett s nincs

is szándéka a párt kötelékéből kilépni. Napirend előtt felszólalt *Hentaller* Lajos és indítványozta, hogy a párt erőlyesen követelje *Bánffy* Dezső miniszterelnöktől a márczius 15-ének, mint a 8-as események félszázados évfordulója ünnepélye iránt való intézkedését. Tárgyalás alá került ezután a külön vám és önálló bankra vonatkozó törvényjavaslat. A párt megvitatta azokat a pontokat, amelyeket az intéző-bizottság felkérésére *Kossuth* Ferencz előterjesztett. *Kossuth* arra kérte a pártot, hogy a törvényjavaslattal szemben benyújtandó határozati javaslat végleges szövegét állapítsa meg. A párt elhatározta, hogy a *Kossuth* Ferencz által előterjesztett és az intéző-bizottság által elfogadott és már a párt által is magáévá tett irányelvek szerint a véglegesen szövegezendő határozati javaslat megállapítására egy öt tagu bizottságot küld ki. A bizottság tagjai lettek: *Kossuth* Ferencz elnök, *Thaly* Kálmán, *Justh* Gyula, *György* Elek és *Eötvös* Károly. Ezután *Kossuth* Ferencz köszönetét fejezte ki a pártnak, hogy a két napos vitában oly nagy számban vettek részt s kéri a pártot, hogy továbbra is a legnagyobb kitartással küzdjön. A tordai függetlenségi párt felkérte a pártot, hogy az e hó 19-én tartandó gyűlésen jelenjenek meg, a párt elhatározta, hogy levelet intéz a tordaiakhoz, hogy a jelenlegi politikai viszonyok miatt a gyűlést halasztják el.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Istenasszony, aki álmatagon ojtéd halandók homlokára a dicsőség koszoruját — a század végén is tiéd a pálma. Ma is csak te vagy a legszeszélyesebb asszony,

Ó pillants, *Sághy* Gyulára!

Mennyi szakmunkával, mennyi kommentárral, mennyi egyetemi előadással, mennyi parlamenti beszéddel ostromolt ő téged reggel és este! Hányszor maradt ébren, hogy mások csöndben aludhassanak! És ah — a glória még sem akart a fejére ereszkedni. (Azt a glóriát, amely lassankint odaereszkedett, jóságosan elrejtí a fekete sapka.) Hidegen és érzéktelenül néztél el fölötté. Most pedig, amikor elszakadt Apponyitól és büszke fejét nem akarta a pártfegyelem jármába hajtani, egészen előntöd a dicsőséggel. Csak be kell a lábát tennie a parlamentbe s a szélsőbal elébe rakja minden koszoruját. Éljen *Sághy*! És bravo *Sághy*! Mámoritva öleli át a dicsőség, hogy azt sem tudja szegény, sirjon-e vagy nevesse.

Ő istenasszony, nagyon szeszélyes vagy a te ítélkezésedben! Vagy téged is megnyert már *Bánffy*, hogy mindjárt koszorúval kináld, ki elhagyja Apponyit?

... Szendén, titokban akart besurranni a jó *Sághy*. De észrevették. És ihatta a dicsőség szokatlan italát. Nagyon is mohón ihatta, mert amikor *Kossuth*, *Olay* és *Sima* leörölték a záróbeszédeiket, *Sághy* már valahol a hetedik égben járt. (A Házban legalább nem volt látható.) Csak lesték, csak várták szélbalek, hogy majd velük szavaz a szükségjavaslat ellen, de hiába tartogatták a tüntető éljeneket, a jegyző lemorzsolta a *Sághy* nevéét és Regele nem tehetett egyebet, szürkén mondotta utána:

— Nincs itt.

Nincs itt. Csak úgy, ahogy még valami harmadfél száz ember nincs itt. Sőt maga az obstrukció sincs itt. Ezek az emberek azt hitték, hogy *Sághy* majd mindnyájukat pótolja. De *Sághy* is eltűnt és ah — csak harminczheten maradtak, akik a javaslat ellen szavaztak. Harminczheten. Hogy védhették volna meg ennyien *Termoplyét*, mikor még *Sághy* *Leonidas* is cserben hagyta őket? A perzsa — akárom mondani, a szükségjavaslat bizony feltartóztatás nélkül behatolt a pénzügyi bizottságba.

Jó is, hogy behatolt. A szászok odafenn a hegyen már nagyon is türelmetlenek voltak.

Egy hete, hogy betanulták azt a kemény magyar beszédet és nagyon kikivánczozik belőlük. Schmidt Károly már alig győzi. Csak azt lesi, hogy Pulszky Ágost beterjeszse azt a módosítást, amely fentartja ugyan a *kizárólag* szót, de annyi rést is nyit mellette, hogy kibujhasson, ami csak ki akar bujni s aztán szinte keresztültör a jó öreg Schreiber Frigyesen, aki csak úgy szerényen próbál még egy kis engedményt kicsikarni. Mit, egy kis engedmény? A haragos Schmidt mindent kerékbe tör. A törvényjavaslatot, Eötvös Károlyt és mellékesen az állam nyelvét is. Valami rettenetes magyarsággal kiáltja, hogy ő is van olyan jó magyar, mint Eötvös Károly és odaadná a hazáért az életét, a vérét. Sed avenam non — természetesen. A német neveket, amelyekhez egy történeti mult, egész mondanakör fűződik, azokat nem hagyja. Nem, nem . . .

Schmidt talán még most is hajtogatja, hogy: nem, nem, nem! De a törvényhozás már átlépett rajta, mint Gulliver az egész liliputi ármádián. Csak nyilazd el a gombostűdet, babszem vitéz! Sőt kis hijja, hogy még a Pulszky Ágoston módosításán is át nem lépett! Mert még a szabadelvű pártban is akadt valami harmincz erős magyar érzésű ember, aki úgy gondolkodott, hogy mikor a magyar állam azt mondja: *kizárólag*, — akkor oda punktum való és nem akármilyen idegen név vagy magyarázat.

A képviselőház ülése.

Szilágyi Dezső tíz órakor nyitja meg az ülést. A Ház még jóformán üres. Még a karzatokon is alig mutatkozik valaki.

— Majd lesz galéria, ha verekedünk! jósolja Hentaller Lajos.

A nemzeti párt oszlopa egészen néptelen, csak a néppárti Páder Rezső gubhaszt a legfelső sorban.

— A nemzeti párt szégyel eljönni! — kocz-káztat meg egy megjegyzést Meszlény Lajos.

Nevetnek. A nevetéstől Páder Rezső megijed és ő is átszökik a szélsőbal oszlopába. Most már általános a derűtség. Ekkor jönnek be sorra a nemzeti párt tagjai s egészen külön, egész más oldalról Sággy Gyula.

— Éljen Sággy! — zugja a szélsőbal.

Gratulálják, a kezét szorongatják. A nemzeti párt mosolyogva nézi, Közben az elnökség leörölte a jelentéseit és jelenti, hogy a záróbeszédeken van a sor.

A záróbeszéd.

Kossuth Ferencz: A miniszterelnök semmivel sem indokolta, miért akarja a szóban forgó javaslatot a pénzügyi bizottság által tárgyaltatni. A tuloldalra a miniszterelnök akarattal nyilvánítása mérvadó lehet, de erre az oldalra semmi befolyással sem lehet. Az akarattal nyilvánítás érvényesítése nyers erő, mely az igazságot leteperheti, de meg nem ölheti. A miniszterelnök eljárása eredményezi, hogy a házszabályok intézkedései holt betűkké degredáltak. Kíváncsi, mivel lehetne azt indokolni és bizonyítani, hogy a szövegben forgó kérdés tisztán pénzügyi kérdés. Ő fentartja indítványát, hogy a javaslat minél szélesebb körben tárgyalassék, még pedig a pártfegyelmi kötelek lerázásával. Ebben a Házban ugy is már régen divattá lett, hogy itt csak szónokolnak, nem pedig cselekszenek és ezáltal lefokozták a Házat szónoklati gyakorló iskolává. Az osztályokban való letárgyalás ledöntően azokat a kőfalakat, melyeket a pártfegyelme emel.

— Helyes! Ugy van! — zug és tüntet a szélsőbal.

Kossuth pedig folytatja: Az ily erőszakoskodás rosszabb a zsarnokoskodásnál. Tudjuk ugyan jól, hogy önök le fognak bennünket szavazni, de ez a mi igazunkat nem fogja megdönteni; az ki fog sugározni ebből a Házból, meg fog győzni minden polgárt arról, hogy a nemzet érdekeit mi védelmezzük, nem pedig önök, kik még csak nem is érvelni. hanem csak szavazni akarnak. Kéri indítványának elfogadását.

Olay Lajos: Abból, hogy a tuloldal hallgat, azt következteti, hogy a kormánypártnak gondolkodni szabad, de cselekedni nem! Ahányszor a kigyezőséről volt szó, mindig azt mondták, hogy a nemzet válság előtt áll. Miért? Mert mindig vagy a nemzet érdekeit kellett feláldozni, vagy a hata-

lomtól megválni, csak azért, hogy Ausztriával közösségben élhessünk. Tagadja, hogy a függetlenségi párt obstruál. A kormánypárt mindig gyanúsítja ezt a pártot; miért nem gyanúsította az egyházpolitikai viták alatt? Ajánlja Kossuth Ferencz határozati javaslatát.

Sima Ferencz: Igaz, hogy a házszabályok szerint nem lehetne a javaslatról a bizottsági tárgyalást megtagadni, de méltóbb választ nem adhatna a Ház. A tuloldal nyugodt mosollyal nézi ennek a pártnak küzdelmét, de legyenek meggyőződve, hogy ebből a javaslatból 1897. évi december 31-ig törvény nem lesz.

— Nem bizony! kiáltja a szélsőbal, de ezzel aztán vége is a beszédnek.

A szavazás következik. Az elnök kijelenti, hogy a házszabályokhoz ragaszkodva, Sima határozati javaslatát nem bocsátja szavazás alá. A többi határozati javaslatot pedig a miniszterelnök javaslatával szembeállítva hozza szavazás alá.

Minthogy pedig a kellő számú aláírással névszerinti szavazást kértek, ezt elrendeli. A szavazás az S betűnél kezdődik.

— Soha!

— Szaladj!

— Sággy! — fűzik a kihuzott betűhöz a szokásos tréfálkozást s aztán megkezdődik a szavazás, melynek eredménye az, hogy 185 szavazattal 37 ellenében a javaslatot az osztályok mellőzésével utasítják a pénzügyi bizottsághoz.

„Kizárólag.”

Szünet után megkezdik a községi és egyéb helynevekről szóló törvényjavaslatnak napok előtt megakadt tárgyalását.

Az 5. §-nál Pulszky Ágoston rövid megokolással módosítást nyújt be, hogy a nyilvános iskolákban használt iskolai tankönyvek zárjelben odatessék a magyar név mellé a történeti vagy közhasználatu helyneveket is.

Schreiber Frigyes ezt köszönettel veszi, de nem érheti be ennyivel. Ő a szakaszból töröltetni akarja a „kizárólag” szót, hogy így ne csak tankönyvekben, de az igazgatás terén is használatban maradhassanak a megszokott nevek.

A Ház már ezt a módosítást is zugással fogadja, de erősebben tör ki a méltatlankodás a következő felszólalás alatt.

Schmidt Károly a javaslat sérelmét nem látja orvosolva. A törvényjavaslatnak az intenciója a nem magyar helynevek megmagyarosítása. Ehhez ő nem járulhat, mert ez törvényellenes és ellentétben áll az 1848-iki törvényekkel. Fártja magát olyan jó hazafinak, mint bármelyik magyar képviselő és a magyar hazáért bármikor vérét ontani kész, de a mi fölösleges és káros, ahhoz hozzá nem járul. A szászok hétszázados hűségét most azzal akarják jutalmazni, hogy elkobozzák helyneveiket. Magyar írők elismerik, hogy a szász nemzetet erősíteni kell, mert védfalat képez a délszláv és román áradat ellen. Egyedül Oroszország az, mely megpróbálta a német helynevek kiküszöbölését. A francia gyáros ezentúl is „Fünfkirchenre” fogja intézni levelét, nem pedig Pécsre. Kérdi Eötvös Károlyt, hogy visszatartana-e egy külföldi megbízást azért, mely a helynév nem magyarul volt rajta? Széchenyi mondotta, hogy minden erőszakosság megboszulja magát. Vegyék ezt fontolóra most, amikor nagy események előtt állunk.

Eötvös Károly: A javaslatból nem látja, hogy a kormány valami hamarosan magyar uniformisba akarná bujtatni az egész országot, de különösen nem látja azt, hogy a szászok által Jakott. Vidékek egyhamar magyar mezbe bujtattatnának. Magyarország és a magyar nép mindig kész volt idegen ajku állampolgárnak mindazon jogokat megadni, melyek a nemzet és részét megilletik, abban a reményben, hogy a ragaszkodás a magyar államhoz oly erős lesz, mint a magyarokhoz. De a mikor azt látjuk, hogy az idegen ajkuak mindig az államtekintély megrontására törekcsenek, arról kell majd Schmidt képviselőnek meggyőződnie, hogy Schulverein-egyesületekkel és rágalmakkal nem fognak célt érni. A mely pillanatban erről meggyőződik a magyar nemzet, akkor megteszi, a mit megtesznek a német, francia, orosz, angol, szóval minden okos nemzet. Schmidt kijelentéseit a szászok hazafisága iránt örvendetes tudomásul veszi, de be kell ismerniök, hogy a hazafiság ellen a szászok közül nagyon sokan vétettek, sőt vétének ma is. Schmidt hivatkozik arra, hogy ezt a vad földet virágozóvá tették s annak neveket adták, tehát azokhoz joguk van. De talán Árpád előbb jött a hazába és előbb adott neveket azoknak a helyeknek? Jogokat és szabadságokat csak oly mértékben kaphatnak a szászok, mint az egész magyar nemzet. Szóval nem fogadja el Pulszky indítványát, mert a visszaélést törvényesíti. Schreiber módosítása a nemzetiségi törvénynek egyenes kiforgatása, mert az a hivatalos egységnek törvényben biztosított megbontására vezetne. A nemzetiségeknek nyelvükhöz való jogát nem csak a törvény, hanem a magyar nemzet lojalitása is biztosítja. Ennek köszönhetük, hogy minden mongol és török áradat da-

czára is megmaradtak. De ha egy nagy germán áradat találta volna őket, megmaradtak volna-e? A história tanúsága szerint nem. Nem fogadja el a módosításokat.

Ivanka Oszkár szintén nem fogadja el Pulszky módosítványát, mert azt csak pártpolitikai szempontok sugalmazták. Ilyen pártengedmenyekkel ne jöjjenek a Ház elé. Maga részéről stüláris módosítványt nyújt be, mely szerint a „tankönyvek” szó mellé a „térképek” is tétecsék.

Most már Perczel Dezső belügyminiszter is beleszól a vitába. Azon kezd, hogy a törvény szükségessége ki van mutatva azzal az óriási többséggel, melylyel a ház azt elfogadta. De gyakorlati szempontok is szükségessé teszik. Így Gyulafehérvárnak öt elnevezése van; ily tarthatatlan állapotnak véget kell vetni. De megnyugtatja a Házat, hogy a törvény nem változtat semmiféle alaptörvényen. A benyújtott módosításokkal szemben kijelenti, hogy Schreiberét nem fogadja el, mert az a javaslatot egész lényegéből kifogatja; de elfogadja Pulszkyét, mert az expressis verbis mondja ki azt, ami a javaslatban ugy is bennfoglaltatik. Ő nem lát semmi sérelmet abban, ha a szokásos elnevezések zárjel alatt a hivatalos elnevezések mellett fölvétnének. Pulszky módosítványa didaktikai szempontból szükséges. Ivanka indítványát kétségessé elfogadja. Kéri a Házat Schreiber módosítványának mellőzésére.

Szentiványi Árpád: A javaslat nem intézkedik az egyházi ügykezelés iránt, miért is módosítást nyújt be, hogy a javaslat hatálya az egyházi ügykezelésre is kiterjesztessék.

Az elnök a vitát bezárja.

Következik a szavazás. A Ház Ivanka Oszkár módosítását tulnyomó többséggel elfogadja és elveti Schreiber Frigyes módosítását. Nem fogadja el a Ház Szentiványi Árpád módosítását sem.

Pulszky Ágost módosításánál a szavazatoknak szakaszonként leendő megolvasása vált szükségessé. A jegyzők jelentéséből kitétnik, hogy Pulszky javaslatát a Ház 106 szavazattal 70 ellenében elfogadja. (Pulszky javaslata ellen a szabadelvű pártból is mintegy harminczan szavaztak: Ágoston József, Örlény Kálmán, Wolfner Tivadar, Arányi Miksa, Sándor József, Krausz István, Emmer Kornél, Gajári Géza és mások.)

A munkástörvény.

Az elnök a napirend szerint sorra akarja keríteni a munkástörvényt.

— Holnap! kiáltja a szélsőbal.

— Még van egy félóránk, jegyzi meg az elnök. Talán az előadó elmondhatná beszédét s aztán a tanácskozást holnapra halasztanók.

A Ház ebben megnyugszik és Szily Pongrácz előadó ekkor behatóan ismerteti a munkásjavaslatot. A tanácskozást holnap folytatják.

KÜLFÖLD.

Német terjeszkedés Kinában. A táviró már meghozta annak a híret, hogy német tengerész-katonák megszállották a kínai Kiao-Csau kikötőt. Németország azt kívánja, hogy engedje át neki Kina ezt az öblöt és a szomszédos területet hosszú időre bizonyos bérösszeg ellenében. Mikor a német katonák a Kiao-Csau kikötőt megszállották, a kínai erődök tüzelni kezdtek, amit a németek viszonoztak és aközben három kínai el is esett. Kina valószínűleg bele fog menni abba, hogy a németek kívánságát teljesítse, de azért Németország bizalmatlan irántuk. A jövő héten állítólag a hadi létszámra emelt tengerészszázalaj elindul Kinába. Angolországot ez a terjeszkedés nyugtalanítja. Attól tartanak, hogy a németek be fognak hatolni a Pecsili öblöbe is s hogy vasuti monopoliumot szercsenek majd Kantungban. Ha Kinában egyszer megkezdődik a szétdarabolási proccszus — írja egy angol lap — az európai hatalmak versenye épp oly nagy lesz ott, mint jelenleg Afrikában. Német, angol, francia és orosz érdekek állnak ott egymással szemközt.

Osztrák kiáltványok.

Az osztrák parlamenti állapotok felett a függöny ma legördült. Az utolsó jelenet ma játszódott le és most bizonytalan időkre nem halunk a Reichsrathról semmit. Mielőtt a kormány a 14. §. alapján megkezdte volna a parlamenten kívüli kormányzást, ma még egyszer összegyűltek a többséget képező pártok vezetői a parlamenti épületben és megállapították kiáltványuk szövegét, amelylyel állást foglalnak az új Gautsch-féle kormányzattal szemben.

A képviselők ma már nagyrészt szét is mentek — egyrésztük, hogy a városokban, vidéken folytassa az agitációt.

A többséghez tartozó pártok parlamenti bizottsága a következő kiáltványt bocsátotta ki:

Az autonomikus elvek alapján egyesült klubszövetkezet, mely a képviselőház többséget alkotja, kötelességének tartja, hogy nézeteinek és véleményének nyilvánosan adjon kifejezést, mert — fájdalom — ama szomorú parlamenti események következtében, amelyeknek hordereje a jövőre nézve szinte beláthatatlan: az osztrák központi parlament alkotmány-szerű működését bizonytalan időre félbeszakítani látszanak.

A többség említett csoportjai nevezetesen: **a cseh képviselők klubja, a cseh országi konzervatív nagybirtokosság, a centrum, lengyelek klubja, a ruthének klubja, a szláv keresztény nemzeti szövetség és a katolikus neppárt klubja** jövő politikai maguktartása zsinórmértékű a felirati javaslatában kifejtett elvek fogják tartani. A többség ennél fogva támogatni fogja a Reichsrathban képviselt királyságok és országok **autonomiáját és valamennyi nemzetiség egyenjogúsítását**; törekedni fog valamennyi néposztály **vallási és erkölcsi fejlődésének**, gyümölcsöző munkájának, valamint gazdasági és szociális jólétének emelésére és abban az szilárd meggyőződésben van, hogy ez által az egész monarchia javát és hatalmi állását előmozdítja és az egyes népek között az együvé-tartozás érzését megszilárdítja.

Ha már azon tény, hogy a német alpesi tartományok számos képviselője a többséghez tartozik, aaptalanak tünteti fel azt a gyakran hallott szemrehányást, **mintha a többség a német nép jogait megrövidíteni akarná**, annyival inkább világos az is, hogy a többségi pártok viszont azt követelik az ellenzéki képviselőktől, hogy a **többi néptörzs nemzeti követelését** előítélet nélkül méltányolják és elismerjék.

A többségi pártok pusztán az összm monarchia érdekében arra törekedtek, hogy a **Magyarországhoz való viszonyunk alkotmányos uton szabályoztassék és ily módon az állami válság elkerülhető legyen. Ez sajnos, a legnagyobb ügybuzgalom és áldozatkész kitartás dacára nem sikerült.**

A Badeni-kabinet bukása után a Gautsch-miniszterium által megindított tárgyalások alatt a **nyelvrendeletek kérdésében** a legmesszebbre menő előzékenységünk dacára sem lehetett rendes parlamentáris viszonyokat teremteni.

A többségi pártok ezt a tényt felette sajnálatosnak tekintik és különösen fájjalják, hogy az osztrák parlamentarizmusnak ezáltal keletkezett súlyos megkárosodását, mint **a másik államfélhez való viszonyunk jelenlegi bizonytalan voltát**, valamint ama törekvés megállítását is, hogy a lakosság jogos és méltányos követeléseinek legalább gazdasági és szociális tekintetben eleget tehessünk.

Eme szomorú tényekkel szemben a többségi pártok a **felelősséget** magukról elhárítják. Megmarad azonban ama meggyőződésük, hogy a legjobbat akarták, amiért is nem adják fel a reményt, hogy a **fenforgó nehézségeket mégis sikerülni fog helyes uton megoldani.**

A többségi pártok **31 vezérférfia ezt a nyilatkozatot egyhangulag elfogadta és aláírta.**

Az alkotmányhü nagybirtokosok szintén ma szerkesztették meg köriratukat.

A **Badeni** ellen folytatott küzdelmünk alatt — mondja a kiáltvány — egy perczig sem feledkeztünk meg arról, hogy mivel tartozunk az **összállamnak.**

Ezért helyeseltük a **delegátusok** kiküldését, ezért szavaztunk a **provizórium** mellett. Ama szomorú események, melyeknek a Reichsrath legutóbbi színhelye volt és melyek a törvényhozás tekintélyét annyira aláásták, sokkal jobban emlékeztetnek bennünket mindenkinél, semhogy azokra vissza kellene térnünk.

Az alkotmányhü nagybirtokosok a jövőben is meg fogják tenni a kötelességüket. Elvárják a kormánytól, hogy mindenekelőtt a **személy- és vagyónbiztonságról** fog gondoskodni és a

csehországi németek polgári állását erőlyes rendszabályokkal meg fogja óvni.

Az alkotmányhü nagybirtokosok a **kormány minden oly működését támogatni fogják**, amely az egyes pártok közötti **kibékülést** és a rendes **parlamentáris és alkotmány-szerű állapotok** helyreállítását czélozzák.

Hiven kitartunk német bajtársaink mellett és úgy mint eddig, a jövőben is a közélet minden oly mozzanatában részt fogunk venni, amely az állami konszolidációt elősegítheti és lankadatlanul fogunk arra törekedni, hogy az osztrák állameszme terjedjen és érvényre jusson.

A **német neppárt** ma szintén kiáltványt bocsátott ki, mely a következőkben összefoglalja:

Mindenekelőtt a **nyelvrendeletek visszavonása szükséges. Addig nem lehet arra gondolni, hogy újból rendes parlamentáris állapotok keletkezzenek.** Hangsúlyozza a kiáltvány valamennyi német együttlérzésének és együttműködésének szükségességét, amely, ha meg van, minden támadás sikeresen visszaverhető.

A **krakói népgyűlés** lesz az osztrák mozgalmak között a vasárnapi legfontosabb esemény. Nagy készülődés folyik s a program már meg van állapítva.

Két órákor a pályaudvaron összegyűl valamennyi **képviselő és testület**, valamint a **diákság** a városi zenekarral, hogy az érkező **vendégeket** üdvözlőjek. Azután a **tornaegylet helyiségébe** vonulnak, hol a **szláv nemzetiségek szolidaritásának szükségességét** fogják fejtegetni. Ily értelmű határozati javaslat elfogadásával fejezik be a gyűlést. Este **banket** lesz, melyen a lengyel képviselőkön kívül **Brzerad, Paczak, Stranzky** és még néhány **ifjucsek és ratén** képviselő fog részt venni.

A **teplíci községtanács** a németek érdekében foglalt állást s tekintettel a prágai eseményekre, oly értelmű határozatot hozott egyhangulag, hogy kéri **Csehország egész adminisztrációjának kettéválasztását, a prágai német egyetemnek Prágából egy német városba való áthelyezését** s végül egy **német birodalmi főváros választását**. Felszólítja a német képviselőket, hogy **haladéktalanul gyűljenek össze Csehország egy német városában**, hogy határozatot hozzanak

Prágában ma számos elfogatás történt az excesszusokban való részvétel miatt. Elfogták többek közt a prágai cseh **antiszmiták** verését **Verich** kereskedőt is, kinek üzletében évek óta a felírás van: **„Ez az egyedüli cseh és keresztény czég“** Izzgatás miatt adták át a törvényszéknek. A törvényszéki fogház **czellái annyira zsufoltak**, hogy a legközelebbi napokban a rendőrségi palotában használaton kívül levő tömlőczőt újból fel fogják használni a foglyok elhelyezésére.

A vendéglősök azon kérélmét, hogy a záróóra éjjeli 12 órára tétessék, nem teljesítették ma sem. Hasonlókép a vasúti éttermek, melyek eddig éjjeli 12 óráig állottak a közönség rendelkezésére, 10 órákor zárandók s ez óráig is **csak az utazó közönségnek** szabad az éttermekben tartózkodni.

Prágában egy legényt fosztogatás miatt tíz napi fogházra ítélték. Ablakbeverésért egy másikat 48 órára, örség megsértéséért egyre négy napot mértek ki. Egy negyedik pedig hatósági rendeletnek való ellenszegüléséért három napot kapott.

Bécsben az éjjel néhány külvárosban, de a belvárosban is az utcasarkokra és a házkapukra **vörös czódulákat** ragasztottak ezzel a tartalommal: **„Nyelvrendeletek felfüggesztése! Nem kell kiegyezés, hanem csak perszonálunió Magyarországgal és Galícia különválása.“** Alatta kis betűkkel volt nyomtatva: **Wolf K. H.** kiadványa. Rögtön leszaggatták a rendőrök, de annyi volt felragasztva a városban, hogy délig se tűntették el valamennyit.

TÁVIRATOK.

Sándor és Ferdinand.

Szofia, december 10. Feltétlenül bizonyossá vált, hogy Sándor király a belgrádi ügyvivő előtt a legkimélelenebb hangon nyilatkozott Ferdinand fejedelemnek a Kalendar-kolostorba tervezett látogatásáról Sándor királynak fenyegető magatartása itt igen nagy visszatekintést szült s **Sztoliov** miniszterelnök ez ügyben Janics Rista itteni szerb követtel hosszabban értekezett.

Dreyfus vagy Esterházy?

Páris, december 10. Az **Esterházyt** védő lapok azzal izgatnak **Scheurer-Kestner** ellen, hogy neki semmi egyéb okmányai nem voltak, mint a bordereau kéziratára vonatkozó összehasonlítások. Ez az egész. Ilyen alapra építette az egész campagnet, mely Franciaország nyugalmát felzavarta.

Ez azonban, úgy látszik a valóságnak még sem felel meg, dacára annak, hogy **Scheurer-Kestner** eddig csakugyan tartózkodott minden „**teleplezéstől**“.

Illetékes helyen, egész határozottsággal állítják, hogy **Scheurer-Kestnernek nemcsak a kézirat hasonlatosságát bizonyító adatai vannak Esterházy ellen** — és nemcsak ama levelek szerepelnek **Esterházy** ellen, melyeket a **Figaro** közölt.

Scheurer-Kestner birtokában egy levél van melyet **Boisdeffrené** intézett volna Esterházyhoz, s ebben a következő fordul elő:

Mercier (ő volt akkor a hadügyminiszter) és **Boisdeffre** igen rosszkedvűek a **madagascari dolgok** miatt. Szeretnék a **közfigyelmnt valami szenzációs spionázsra terelni. A rendelkezési alaptól mindig jutna az ilyenre száz-ezer frank.**

Ezeket a leveleket a legközelebbi napokban közzé fogják tenni.

Az olasz kormányválság.

Róma, december 10. Határozottan állítják, hogy **Visconti Venosta** marquis, **Rudinal** folytatott tárgyalása után beleegyezett, hogy tárczáját megtartja. Eddig a következő tagokból áll a kabinet: **Rudini marquis, Zanardelli, Visconti Venosta, Brin, Luzzatti, Codronchi, Sanmarzano** és — úgy hiszik — **Sineo** és **Branca**. Az a hír van elterjedve, hogy **Piccardi** a közmunka miniszterium és **Cocco-Ortu** a földmivelés miniszterium vezetését vállalják el. A kabinet még ma este vagy holnap reggel véglegesen megalakul.

A német költségvetés.

Berlin, december 10. A birodalmi gyűlés mai ülésén kezdte meg a költségvetés tárgyalását. **Báró Thielmann** államtitkár vázolja az 1896. évi zárszámadást és azután áttér az 1897. évi költségvetésre, a mely **20 millió márka felesleget mutat.** A vámból és a dohányadóból azonfelül **70 millió költségvetésen kívüli bevétel várható**, a melyből **32 milliót** adósságtörlesztésre fordítanak, A szülő, mint új ember, kéri a házat, gyakoroljon jóakaró kritikát. A tárgyalást holnap folytatják.

A bepörölt Bismarck herceg.

Hamburg, december 10. Altonában ma tárgyalták **Lange** főerdésznek **Bismarck** herceg ellen nyugdíj-igény miatt indított pörét. A tárgyalást azonban elhalasztották, mert **Bismarck Vilmos** grófot fogják tanuképen kihallgatni.

HIREK.

A német császár és Zichy Jenő.

Gróf Zichy Jenő a napokban Berlinbe utazott, hogy a berlini kínai nagykövettel legközelebbi ázsiai utazása tárgyában értekezzen. Ezt az alkalmat felhasználta arra is, hogy tisztelgessen a német császárnál is és átnyújtsa neki könyvének egy példányát.

A német császár igen szívesen fogadta a grófot, élénk érdeklődéssel lapozgatta a könyvet s azután meghitta Potsdamba reggelire, ahova a gróf **Szögyény-Márich László** osztrák-magyar nagykövet társaságában utazott.

A reggeli szakkör volt, a császáron és császárnén kívül csak két udvarhölgy, Szögyény-Marich és gróf Zichy Jenő vettek benne részt.

Zichy Jenő tegnap éjjel Budapestre érkezett s ma reggel már megjelent a Házban, ahol nagy érdeklődéssel fogadták. Egész kis kör képződött körülötte, s a gróf elbeszélte teljes részletességgel a német császárnál tett látogatásának történetét, melyet mi a következőkben reprodukálunk:

— A német császár *egész ember!* — így kezdte Zichy Jenő gróf. Szögyény László nagykövetünk közbenjárására a császár Potsdamban fogadott — ebédre is meghitt. A vasuton együtt utaztunk a nagykövettel — ugyanazon a vonaton jött a császárné is.

Szögyény még az uton bemutatott a császárnénak, ki a legnagyobb szeretetreméltósággal beszélt velem.

— *Férjem még most is elragadtatással beszél a budapesti látogatásról* — így szólt a többi közt a császárné.

Potsdamban a császár külön kihallgatáson fogadott. Felajánlottam neki munkám egy diszpéldányát. A császár kegyesen elfogadta.

Aztán beszélgetésbe eredt velem s ismételve felemlítette, hogy mily kellemesen emlékezik vissza a budapesti szép napokra.

Majd rátért a könyvre s bámulatos tájékozottsággal beszélt az ázsiai viszonyokról.

— *Ha elmegy Kinába* — így szólt tréfálkozva a császár, — *menjen el a fivéréhez is, mert az akkorára bizonyára kínai császár lesz.*

Azután mosolyogva mondotta el a császár, hogy mily frappans eredményeket ért el néhány század tengerészkatona a német partokon. Elég volt a pusztá megjelenésük és a kínai helyőrség minden további akció nélkül feladta a parti erődot.

Az ebéd alatt gróf Zichy Jenő a császárné jobbján ült. Mindenfelől folyt a beszéd, végre a császár ráért legutolsó magyarországi utazására.

— Mindig szívesen gondolok a Magyarországra töltött szép napokra, — így szólt a német császár. *A magyarok lelkesedése meglepett.*

— Ennek igen egyszerű a magyarázata, felséges uram. A magyar nép hálás s nem feledi el, hogy oly elismerőleg még egy idegen uralkodó sem nyilatkozott a magyar nemzetről, mint felséged.

— *Hát még Erzsébet királyné távirata, — az okozhatott még csak nagy örömet a magyaroknak,* — szólt közbe a császárné, majd így folytatta:

— Szinte féltékeny vagyok a magyarokra. Valahányszor a férjem Magyarországra utazik, már mindig hetekkel előbb örül az ottani szép napoknak, ha pedig visszajön, hónapokon keresztül ottani élményeit beszéli el, úgy, hogy nincs is számára más érdekes dolog, mint Magyarország.

Még javában folyt a beszélgetés a budapesti szép napokból, mikor a császár egészen váratlanul így szólt:

— *Apropos! Azt olvasom a lapokban, hogy a kultuszminiszter kitiltotta az iskolákból Lessingnek a „Bölcs Nánán”-ját. Ez érthetetlen.*

— *Nem tudok róla semmit, felséges uram, de nem tartom valószínűnek. — Miért tiltotta volna ki?*

— *Őn nagykövet, — fordult most a császár Szögyén felé — ön csak fog tudni róla valamit.*

Szögyén kijelentette, hogy semmit sem tud a dologról. De ő nem hiszi, hogy ez az eset megtörténhetett volna.

Erre megjegyeztem ő felségének, hogy sem német gyűlölet, sem a német kultúra iránt gyűlölet nincs Magyarországon.

— *Egyébként én ellenzékli képviselő vagyok s mihelyt hazaérkezem, meginterpellálom ez ügyben a kultuszminisztert.*

A császár megnyugodott. Amint a Házba jöttem, mindjárt fölkerestem Wlassics kultuszminisztert s nyomban értésére adtam, hogy meg akarom interpellálni. Egyben elmondottam, hogy ennek az állítólagos eltűnt rendeletnek milyen hatása van.

A minisztertől tudtam meg, hogy e hirt már a lapokban demantáltatta. A miniszter ismételte, hogy a kitiltás nem Lessingnek, hanem a kommentárnak szült; annyira nem szól ez a „Bölcs Nánán” ellen, hogy külön utasítást adott ki a Lessing-studiumok behozatalára.

Azután politikai kérdések kerültek szóba s én bámulattal hallgattam a császárt, hogy mily kitűnően van informálva az osztrák és a magyar belpolitikai viszonyokról.

Az ausztriai helyzet határozottan nem tesz nekí, a magyarokról ellenben nagy dicsérettel szólt.

— *A magyarok helyzete most igen előnyös a monarchiában. Csak igyekezzenek azt mérséklettel megtartani. Ugy halom — folytatta tovább a császár — hogy a magyar parlamentben is obstrukció készül. Ez hibás lépés volna! Sokat veszítenének vele.*

És itt gróf Zichy Jenő előadása véget ért. A jelen voltak mind pompás hangulatban mentek be az ülésre. Az egyik azonban megjegyezte:

— *Ez mind szép dolog, derék dolog, bizonyos dolog. De a legbizonyosabb az egész dologban az, hogy Wlassics — levelet fog írni a német udvarmesternek.*

— *Egy főur fogsága a XIX. század legvégén.*

Már említettük lapunkban, hogy báró Aczél Béla, a Karsai párbajból kifolyólag, tízennégy napot töltött a fogházban. Csak egy szót kellett volna szólnia a köztisztviselőnek és szeretetben álló gavallérnak és menten megvan a kegyelem, de ő le akarta ülni a büntetését. Ami törvény, törvény! A törvény azonban megengedi, hogy a fogházra ítelt a maga holmiját használhassa. Atzél Béla tehát, aki egy nagy pajtányi helyiséget kapott, egyszerre odaállott a maga társzekereivel, melyekről a legpompásabb butorokat rakták le a szolgák, foteleket, szekrényeket, divánokat, spanyolfalakat, szóval amit a párisi és londoni izlés kényelmeset és szépet kitalált. De a spanyolfalak játszták a legfőbb szerepet. Mert ezeknek a segélyével a nagy helyiséget öt különböző szobára alakította át: riika leleménnyel, volt itt hálószoba, ebédlő, társalgó és dolgozó-szoba, mindenik olyan lakályos, kedves, hogy egy hercegnő is ellakhatott volna bennök. Hét napig rendezte, ékesítette sok csecsebecsével termeit a báró, ezalatt elfutott a fogság feleideje, a másik hét napon pedig az elbontogatásra gondolt s ezzel a fogság másik feleideje mult el. A látogatók (mintegy 140 látogatója volt) elámultak, mikor a börtönczellának hitt lokalitásban léptek s egy fényes uri háztartás tárult eléjük. Terringtét, itt az Aladin csodalámpája dolgozik! Már csak egy dolog hiányzott. Szolgaszemélyzet. De azt nem engedik a fogházzabályok. Atzél Béla pedig semmi olyat nem vesz igénybe, amit nem szabad. Hanem hát azt nem tiltja semmi szabály, hogy a fogházfelügyelő ne fogadhasson segédet. És ha már fogad, miért nem fogadhatná meg Atzél Béla komornyikját? Az ugyis faczér most két hétre, és nem kér több fizetést, mint mások; úgy lett aztán Atzél Bélának a komornyikja az ő porkolábja. De még mindig elfelejtettek valamit. A telefonot kellett volna még bevezetni, hogy mindenkivel beszélhessen és a telefon hirmondót, hogy esténként az operát hallgathassa. Azt se tiltják a fogházzabályok! De minek is? A szabadság elvesztése, hogy kedves parkklubját nem láthatja két hétig, elég volt az is büntetésnek.

— *Az özvegy trónörökösne villája.* Bosenből jelenti egy táviratunk, hogy *Stefánia* özvegy trónörökösne a jövő tavasszal a Mendel-szoros közelében nagyszabású, palotászerű nyaralót épített. A hirünk szerint Stefánia főherceggasszony a nyarat rendszerint ebben a déltiroli villájában fogja tölteni.

— *Az első hó.* Aki az első hóról akar írni, addig cselekedje meg, míg az első pelyhek szállingóznak, mert ha azt a bizonyos hólepet várja, hogy abból merítsen inspirációt, csak lucskot találhat, melyből nem szerezhet egyebet náthánál. Az az első hó! Milyen poetikus szép dolog lehet az. Nézzétek csak a kilencz hónapos kis babát, hogyan mereszti a kerek szeméit, mikor ezt a nagy fehérséget megpillantja. Ilyent még nem látott. Kérdezzétek meg a

kicsikétől, mi a véleménye az első hóról. Vagy a mezei nyulacska, aki a nyáron jött a világra, mit érezhet az első hó látásra? Ez a két romlanan kedély tud még bevülni az első hóért. A prózai emberiséget „hidegen hagyja” a tének ez a kézzel fogható ajándéka. Bizonyos mennyiségű csapadék, Egyre azonban mégis emlékezhet ez a hulladék és ebből kifolyólag kérjük az illetékes hatóságot; ne tekintsek ezt olyan közönséges hulladéknak, ami ott heverhet az utcán akármeddig és adják ki szigorú parancsolatban, hogy ami eddig közmondás volt: mindenki a maga háza előtt söpörjön, az a télen át rendszabály legyen és szőljon imigyen: mindenki söpörjön a maga háza előtt.

Az első hó nyomán tegnap már egész sereg baleset támadt. A tegnapi havas időnek eddig már négy áldozata van, akik többé-kevésbé rosszul jártak. *Ulrik* József 16 éves tanuló, *Schultz* Mari 60 éves kosárfonó és *Freand* Berta 41 éves magánzónó a lábukat törték, egy ismeretlen nevű munkás pedig az állói-ut és a Ferencz-körut keresztezésének oly szerencsétlenül esett el, hogy agrázkodást szenvedett.

— *Elmaradt udvari bál.* *Berlinből* táviratozzák: A ma estére hirdett udvari bált nem tartották meg. A bál azért maradt el, mert a császári pár egyetlen leánykaja, *Viktória* hercegnő megbetegedett.

— *Személyi hírek.* *Nikolajevics* Miklós orosz nagyherceg, ma este *Budvitzből* Bécsbe érkezett és holnap este Kiew-be utazik. — *Koesler* német admirális, aki Sterneck temetésén a német császárt képviselte, ma Kielbe utazott.

— *Tóth Vilmos betegsége.* A beteg fekvő főrendiházi elnök állapotában, mint bécsi tudósítónk telefonozva, ma *teteszes javulás állott be.*

— *Udvari énekesnő és udvari tanácsos.* *Mark* Paula, a bécsi udvari opera kitűnő szubrettje, aki Budapesten is ismételtén énekelt, e hónap 16-ikán lép örök frigre *Neusser* udvari tanácsossal, a bécsi orvosegyetem nevez tanárával.

— *Halálozás.* Ma temették el Zomborban *Ambrozovits* Gyula zombori földbirtokost és városi bizottsági tagot. Az elhunyt, aki 61 évet élt, bátyja volt *Ambrozovits* Béla miniszteri tanácsosnak.

— *Kitüntetések.* A király *Schneider* Alajos miniszteri tanácsosnak és törvényes utódainak „budai” előnévvel a magyar nemességet, *Raáperger* Lipót országos levéltári főigazgatónak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét, *Svoboda* László óradnai bányamunkásnak az ezüst-érdemkeresztet adományozta.

— *A kitagadott herceg.* *Londonból* táviratozzák: A nemrég elhunyt *Teck* hercegnő végrendeletét a napokban bontották fel s amit kiolvastak belőle, igen kinosan érintette az angol udvart. A végrendelet egy szóval sem emlékezik meg az özvegy férjéről, *akinek a hercegnő egy pucét sem hagyott*, hanem úgy rendelkezik, hogy az egész vagyon, amely pedig eléggé tekintélyes, a gyermekekre szálljon. Minthogy pedig *Teck* herceg meglehetősen vagyontalan, most megint az angol királyné ő felségének fáj a feje, hogy miképen szavaztasson meg a herceg számára az angol parlamenttel megfelelő évjáradékot. Tudvalevőleg az angol parlament az ugynevezett idegen hercegeknek fizetendő járadékok tárgyalása alkalmával szerfölött kollektív szokott lenni.

— *Irányi Dániel sirméltéke.* Irányi Dániel sirméltékére pályázatot hirdettek, amely most járt le. Két szobrász pályázott, *Donáth* és *Kallós*. Műveik a függetlenségi és 48-as kör muzeumkörúti helyiségében láthatók, vasárnap pedig a sirmélték-bizottság dönt fölöttük.

— *A poeta császár.* Kiről lehetne másról szó, mint a németek zseniális fiatal császárjáról, aki minden szép dolog iránt érdeklődik s egyforma ügyességgel próbálkozott meg már a festészetben, a szobrászatban, a zenében és a költészetben. A napokban volt a walesi hercegnő születésnapja s az udvarias német császár az ő kedves rokonát meglepte az arczképével, mely értékes keretbe volt foglalva. Azonban megsem a keret volt a legértékesebb része az ajándéknak, hanem az a takaros gratuláló vers, amit a császár maga költött rá az arczkép hátára.

— **Japán tudós Budapesten.** Fővárosunknak érdekes vendége van. *Koschibe*, a japán császári geológiai intézet igazgatója Tokióban, európai tanulmányútjában Budapestet is utba ejtette. Tegnap érkezett meg s behatóan megtekintette a mi földtani intézetünk gyűjteményeit. *Böckh* János igazgató kalauzolta.

— **Egy püspök tévedése.** Gróf *Majláth* Gusztáv, Erdély fiatal püspöke a napokban Kolozsvárt sorra látogatta a jótékony intézeteket. Többek közt a népkonyha intézőségének is bejelentette látogatását, hol ünnepséggel készültek fogadni a főpapot. El is ment gróf Majláth a népkonyhába, csak hogy — máshová. A dolog úgy történt, hogy Kolozsvár nemes városában két népkonyha van. Igaz, hogy a másik nem népkonyha, hanem uri kisasszonykák főzőiskolája, de a közönség ezt is csak úgy simpliciter népkonyhának mondja. A bejelentés a valódi népkonyhába ment, a kocsis pedig — hja! nagy imposztorok a kocsisok — a főzőiskolába vitte a püspököt. Volt ám ámulat a tűzhely körül sürgő-forgó, felgyürt ruhauju lánykák közt! De nem kevésbé lepte meg a helyzet a látogatót. Azt hitte, hogy az éhezőknek jó meleg edelét nyújtó hajlékba lép, és ime, a piros-pozsgás kisasszonykák láttára önként eszébe jutottak nyalka huszárönkénteskorabeli évei! — De aztán hamar feltalálta magát. Mintha nem is sejténé tévedését, adományozott hatvan forintot a — népkonyhának, míg a valódi népkonyhában még tán a mai napig is várják az erdélyi püspök öt excellenziájának látogatását!

— **Imre herceg mellényel.** Eötvös Károly ma betévedt a tisztelt Ház folyosójára. Nyilván megérezte, hogy lesz egy szava a szászokhoz. De arra a szóra csak későn került a sor. Addig a vajda kényelembé helyezkedett a folyosón és nagy szeretettel nézte a Rigó Ferencz pitykés mellényét, amelyet a derék szélbali honatya napról-napra jobban tölt be.

Arról a mellényről jutott a vajdának eszébe.

— Te, Feri! Van nekem három híres mellényem. Az Imre hercege volt mindahárom. Az édes anyja varrta, maga a felséges királyné. Az ötvenes években akadt rájuk a veszprémi püspök és nagy költséggel restauráltatta. Akitől én öt pengőért megvettem, az a paraszt, tudja az Isten, hogy jutott az Imre herceg mellényeihez. De hitelek, minden kifogáson felül hi eles mellények. És hogy eszembe jut, hát megteszem, amit már régen meg akartam tenni. Ajándékba adom őket; egyet a muzeumnak, aki megőrizze, a másik kettőt meg neked adom és Hentallernek.

Rigó meg is köszönte mindjárt az ajándékból a maga részét. Aztán egyébről beszélgettek. Nagykésőn egyszer csak megkérdi:

— Hallod-e, Károly? Hát voltak Imre herceg idejében mellények?

A vajda egy másodperczig hallgatott. A fejét is vakarta. De az nála nem a zavart, csak a gondolkodást jelenti. Aztán megfelelt:

— Hát bizonyosan voltak. Mert hát megvannak. És az Imre hercegei voltak. Az is bizonyos. Anyit megengedek, hogy nem hívták mellénynek. De pruszliknak sem hívták. Talán mellesnek hívták. Ugy gondolom. Hát nem mindegy az?

Szólt és bement a tanácskozás termébe. A kormányparti képviselők pedig, akik hallgatták, azt a himet varrták maguknak ezekről a mellényekről, hogy még se lehet komoly még a harcz, míg ilyenek a támadó tábor témái.

— **Tömeges névmagyarosítás.** A magyar királyi központi statisztikai hivatalnak azok az alkalmazottai, akiknek idegen hangzású nevek van *Jekel-falussy* József dokornak, a hivatal igazgatójának indítványára elhatározták, hogy neveket megmagyarosítsák. Ezt a szándékukat gyorsan meg is valóstították, mert a hivatalos lap mai száma már közzé is teszi a megmagyarosított nevek listáját, akik összesen *nyolczvanan* vannak.

— **Merényiet egy vonat ellen.** *Milanóból* táviratozzák: Tegnap hajnalban ismeretlen tettesek *Nápoly* és *Calvano* között a vasúti sínekre vasrudat fektettek, aminek következtében egy személyvonat *kisiklott*. A mozdony és a két első kocsi erősen megrongálódott, és három vasúti alkalmazotti megsebesült. Az utasok közül senkinek se történt baja.

— **A frankfurti és a debreczeni.** A bécsi szakmüvészeti kiállítás vezetősége elhatározta, hogy legközelebb óriási néplakomát rendez és ebből a czélből megrendelt 36.000 pár frankfurti és 10.000 pár debreczeni kolbászt. Ezt az óriási rendelést a bécsi hentesek szövetkezete fogja elkészíteni, amely erősen föllette magában, hogy eltekint a haszontól s remekbe fog dolgozni. Az, hogy a bécsi hentesek ily tömeges frankfurtit és debreczenit gyártsanak, bizonyára reváns akar lenni azért a sok igazi bécsi virstliért, amit a budapesti gőzhentesek szállítanak a piacra. Debreczenben, a kolbász ós-hazájában megvetőleg mosolyognak a bécsieknek ezen a vállalkozásán. Hát debreczeni kolbász az, amelyet úgy árulnak mint a csirkét, páronkint? És debreczeni kolbász az, amelynek eleje és vége van!? Eleje, az van, de vége, az nincs, mert az igazi debreczeni olyan, mint az önmagába visszatérő görbe vonal. Amikor egy rakásban fekszik, összecsavarodra van, olyan imponzans, mint egy délamerikai óriási kigyó. Aztán az igazi debreczenit nem súlymértékkel mérik, hanem hossz mértékkel. Nem azt mondják, hogy egy kiló, két kiló, hanem azt, hogy egy méter, tíz méter, ezer méter. Hát még a belső tartalom, az az ihletett keveréke a disznóhúsának a jóféle szalonnával, borsal, gyömbérrel, fokhagymával, citrommal. A frankfurtit, ezt meglehet, értik a bécsi hentesek. Hisz a frankfurti is amolyan sima modoru és silány tartalmu nyugoteurópai jövevény, mint akár a bécsi kolbász, amelynek nincs karaktere, de a debreczeni, az egészen más. Abban van erő és karakter. Az nem hagyja magát gyárilag előállítani. Hogy az stilszerűen megszikkadjon s a görcsös külsejét megkapja, ahhoz egy kis hortobágyi szellő kell. Valóban száználmas dolog, hogy a bécsi hentesek debreczeni kolbász csinálására mernek vállalkozni. Lehet azonban, hogy a bécsieknek az is jó lesz és ez ellen Debreczennek sem lehet kifogása.

— **Dasinszky ur Budapesten.** A bécsi botrányok egyik ismert alakja, *Dasinszky* lengyel szocialista képviselő, tegnap az osztrák szocialdemokrata párt megbízásából Budapesten járt s elvtársait kioktatta a kvótáról és a provizóriumról. A munkások nagy figyelemmel hallgatták, de mikor azt fejtegette, hogy a kvóta nem maradhat kisebb ötven százaléknál, felzudultak s ott hagyták a fa-képnél. Ezzel le is tárgyalták a közös ügyet, s egy másik kérdést, a *közös séta* kérdését vetették föl. A mezőgazdasági munkások védelméről szóló törvényjavaslat ellen tüntetnek ezzel az új fajta séttával holnapután délután. Előbb azonban nyolcz korcsmában tiltakoznak majd a reform életbeléptetése ellen.

— **Az osztály-sorsjáték húzása.** Ma kezdték meg az osztály-sorsjáték második osztályu sorsjegyeinek a húzását. A 70.000 koronás főnyeremény az 1317 számú sorsjegyre esett; 5000 koronát nyert 23.765; 2000 koronát nyertek: 17750, 83.131; 1000 koronát nyertek: 11.106, 51.582, 68.160, 94.576; 500 koronát nyertek: 1885, 4243, 7221, 16163, 56074, 60939, 82690; 300 koronát nyertek: 5241, 15616, 16801, 31331, 32119, 36971, 42905, 44898, 54671, 55670, 60355, 76225, 85226, 88803, 95397. Ezenkívül kihúztak 1470 sorsjegyet, amelyekre egyenként 80 korona nyeremény esett — Az 1317 számú sorsjegyet, amelyre a 70.000 forintos főnyeremény esett a *Hecht* bankcézég adta el négy különféle verőnek. A négy szerencsés embert, kik vidéken laknak, táviratilag értesítették arról, hogy gazdagabbak lettek.

— **Vizsgálat a Ludovika Akadémiában.** *Forinyák* Gyula tábornag, honvédségi adlatu tegnap megvizsgálta a Ludovika Akadémia I., II., III. tanfolyamát és a törzstiszti iskolát s úgy *Csesznák* Jenő tábornoknak, mint a törzstiszti tanfolyam vezetőjének kifejezte megalégedését. Az akadémia IV. tanfolyamát és a felső tanfolyamot a jövő hét első napjaiban vizsgálja meg a tábornag.

— **Pénzhamisító Szatmáron.** *Faranov* Zsiva, az ujonan felállított Neuschloss-féle fűrészgár kezelő tisztje, a minap együtt mulatott *Piszel* Andrással, a gár egyik alkalmazottjával s horozás közben ajánlatot tett *Piszel*nek, hogy hamisítsanak együtt egykoronás pénzeket. Mutatott is nyomban egy ujonatuj egykoronást, amelynek rajza egészen pontos volt. A korcsmáros, aki véletlenül tanuja volt a beszélgetésnek, rendőrrel elfogatta mind a kettőt. *Faranov* kivallott mindent s a lakásán megtalálták a pénzhamisításhoz való szerszámokat s

néhány már kész hamis egykoronást. *Piszel*, akinek ártatlansága kiderült, szabadon bocsátották. *Faranov* pedig átadták az ügyészségnek, hol azt vallotta, hogy a nyomor vezette a pénzhamisításra. A vizsgálatot tovább folytatják ellene, mert azt hiszik, hogy tagja lenne egy nagy pénzhamisító szövetkezetnek.

— **Véres lakodalom.** *Medgyesegyházán*, a szocialisták egyik főfőszékében tegnap tartotta lakodalmat *Mokrin* Mátvás földmives leánya. A lakodalomra meghívott aradi „elvtársak” táncz közben összeveszték a medgyesegyházai elvtársakkal s a szöváltásból csakhamar véres verekedés lett, amelynek hevében *Kajnor* Györgyöt és *Majoresik* Jánost úgy összeszurkálták, hogy haldokolva vitték őket a lakásukra. Az ültegekből a vőlegénynek is bőségesen kijutott, úgy hogy az is nyomja most az ágyát. A főverekedőt, *Szibi* Sándor aradi asztalost a csendőrök letartóztatták és az nleki főszolgabírószághoz kísérték.

— **Családi dráma.** Soproni tudósítónk táviratozza: *Német* György, kapuvári lakosnak a napokban halt meg a második felesége, akinek *Német* György a második férje volt. Az első férjétől származó gyermekeivel *Német* György olyan mostohán bánt, hogy a gyermekek nagybátyja *Cecelli* János könytelen volt közbelépni s figyelmeztetni a mostoha apát, hogy bánjon emberségesen a szegény gyermekekkel. *Német* György a dorgálásra annyira feldühösödött, hogy előrántotta a kését s mellbeszurta *Cecelli* Jánost. A hatvanéves ember, kit a döfés a szívére érte, azonnal meghalt. A gyilkost elfogták.

— **Elfogott betörőbanda.** *Nagy-Becskerek* körül az idén egymást érték a betörések. A csendőrség hiába kutatott, nem tudott nyomára jönni a gonosztevőknek. Végre a napokban sikerült az egész társaságot kézrekeríteni. A dolog következőleg történt: *Grigorjev* Jesta, aki — mint most kiderült, a betörőbanda vezére volt, férjhez adta a leányát. Éjfél tájban az egész lakodalmas társaság felkerekedett s átvonult *Vukoszáljev* Dusan jómódu földesgazda portájába, hogy ott majd a magtárt kirabolja. *Vukoszáljevics*, a házörző kúnya vonítására felébredt s fiával kiment az udvarra. Erre *Bradvanovics* Döme, akit a betörők örnek állítottak fel, rálőtt s *Vukoszáljevics* *holtan rogyott össze*. A csendőrséget ez a véres eset végre a helyes nyomra vezette. Lassanként elfogták a lakodalmas társaság minden tagját, s ekkor kiderült, hogy ezek szervezett betörő társaságot képeztek s ők voltak azok, akik a környékben történt valamennyi betörést elkövettek. A bűnösök most a pancsovai törvényszék börtönében várják büntetésüket.

Rheuma, csusz, köszvény, vese- és epeköbajok a tudományos alapon álló *Dióssy-féle* *Risso-citromnedv-kurával* biztosan gyógyíthatók. Ismertetést ingyen küld *Dióssy* Lajos gyógyszerész Budapest, *Damjanich-utca*za.

18 millió forintra rug ez idő szerint a kisorsolt, de föl nem vett sorsjegynyeremények összege Ausztria-Magyarországban. A sorsjegybirtokos közönség nem kis része ugyanis ügyet sem vet a sorsolásokra; sokan nem is tudják, hogy a sorsjegy nyert-e s így sokszor már csak kamatokban is nagy a veszteségük hanyagságuk miatt. A sorsjegybirtokosokat ezért érdekelné fogja a *„Milliók hevernek parlagon”* című hirdetés, mely alkalmat nyújt arra, hogy módjuk legyen sorsjegyeik húzását megbízhatóan ellenőrizni.

A pozsonyi udvar.

— **Frigyes főherceg és családja.**

Mintha a multak szellője csapna meg, mikor pott sétálunk a Mihály kapu, a vödritzi-ut, meg a halászkapu tájékán Pozsonyban.

A régi *Posonist* látjuk, ahol úkapáink hozták a törvényt, ahol ugratták almáspej paripáikat a nagy asszony-király fehér lovas diszhintaja mellett.

És látjuk a grűnestübl utczácskában a két-eemeletes színházat, biborszínű, selyem-drapóriás páholyaival, amelyekben magasra feltornyozott frizurrával, halcsontos derékban, szivárványszínű selyempuffándlís szoknyában ülnek *Pállfy*né, *Apponyi*né, meg gyaraki *Grassalkovich* Antalné, született *Klobusiczky* grőfnő.

Visszaemlékezünk erre a meteoriként feltűnt és csakhamar elenyészett dinasztiára, amelynek megalapítója, *I. Antal*, óriási vagyont, fényt, rangot szerzett családjának.

Palotája még most is ott áll Pozsonyban, rengeteg kiterjedésű park közepén. A park is abból az időből származik, mert Mária Terézia, aki rendkívül kedvelte a szép kerteket, előljárt a példával és a magyarországi főurak mind siettek utánózni az uralkodónót.

A Grassalkovich-palotát 1760-ban Hillebrandt, korának egyik legnevesebb építőmestere építette, ugyanabban a stílusban, ahogy a gödöllői kastély is épült. A jezsuita- vagy barokkstil volt ez, amelyet, miután később számtalan magyar ur, az aszóni Podmaniczkyak, péczeli Rádayak, így építették: egyesek Grassalkovich- vagy magyar stílusnak is neveznek.

Számtalan fényes ünnep helye volt ez a palota, különösen Mária Terézia uralkodásának idejében.

Az egyikről, melyet 1772. november 16-án adott a még akkor csak gróf Grassalkovich, így emlékszik meg a bécsi Hofarchivban őrzött *Wiener Diarium* hetvenötödik száma:

„Grassalkovich Antal gróf koronaőr, Esterházy Ferencz gróf kancellár apósa, valóban főlégséges ünnepet rendezett Szász-Tescheni Albert herceg ur, magyarországi helytartó és neje, Mária Krisztina főhercegnő ő fenségeik tiszteletére. Erre az alkalomra Pellegrini, Esterházy gróf építőmestere, mértani rajzolatok után tervezett tündéres illuminációt csinált. A magas uraságok a bálban *maskarákat* is vettek magukra és némely tánczot így tánczolták. A tánczban különben részt vettek Mária Krisztina főhercegnő nővérei, a mi *anyánk* Mária Terézia felső rózsákhoz hasonlatos szép leányai, Erzsébet és Mária Anna főhercegnők, akik a magyar urfiakat is kitüntették egy-egy fordulással. A grófi ház szolgazemélyzete, valamint az udvari zenekar tagjai is, piros selyem, arany paszomántokkal díszített köntösökbe voltak öltözve és a táblánál száz-nál több személyre vert arany edényekkel terítették.“

Azt is érdekes megemlíteni, hogy ebben a palotában mutatta be egy nagy főúri társaságnak sakkjátzó gépet Kempelen Farkas udvari tanácsos, amely gép oly nagy szenzációt keltett a maga idejében.

Nevezetes volt a koronázás bál, amelyet II. Lipót koronázása után két nappal, 1890. november 17-én adott a Pozsonyba összegyülekezett arisztokracziának és Rendeknek, már akkor egy herceg Grassalkovich.

A bálra maga II. Lipót és neje, a királyné is eljöttek és a háziur, a legelső lépcsőnél, biborvánkoson térdelve, fogadta az immár koronás magyarkirályt.

Valósággal udvart tartott herceg Grassalkovich pozsonyi palotájában, amelyben most is udvar székel, a Frigyes főherceg udvartartása.

Ő a pozsonyiak saját külön főhercege, akit imád, valamennyi lakója csak van ennek a csodálatosan csöndes, de csodálatosan meghitt, kedves városnak.

És pedig ha valakit a pozsonyi ember szeret, az meg van szerelve. Semmi szalmaláng, semmi fölösleges föllobbanás nincs ezekben az emberekben. Amit mutatnak, azt igazán érzik is — a poseoláshoz nem értenek, a nyolvuk egy kicsit még mindig nehezen fordul magyarul, de a vendégszeretetük meg a szívük olyan igaz, akár csak a délibábos alföldi rónák napja süttött volna nekik. A pozsonyi emberre — pozsonyiasan mondva — építhetsz. Igérete szent, lelkülete komoly és nem játszik sem érzéseivel, sem meggyőződésével.

Talán épen ezért szereti Frigyes főherceg és családja is Pozsonyt, és lakik olyan szívesen a gyaraki Grassalkovich-dinasztia egykori palotájában.

Mert lakhatna már Frigyes főherceg Bécsben is, a néhai Albrecht főherceg pompás palotájában, és ő mégis marad Pozsonyban, és nem mozdul ki ódon falai közül.

— *Én vagyok a magyar főherceg Nr. II., a József a Nr. I.* Szokta tréfásan moodogatni a pozsonyi főuraknak és nagy öröme telik benne, ha meghallja, hogy apróbb leánykái, játszás közben, ugyan csak éneklék a magyar gyerekdalokat.

Frigyes főherceg neje, Izabella főhercegné asszony — a mediatisált Croy-Dülmen hercegek ágából — egyike a legkitűnőbb nőknek és anyák-

nak. Leányainak oly egyszerű, oly polgárius nevelést ad, hogy méltán vehetnének róla példát főrangú köreink.

Ugy neveli a fiatal főhercegnőket, hogy azok ne ösmerjenek gögöt, külső, hiú fényt, és a legfőbb gondjuk a családiasság, a szív és a lélek képzése legyen.

A régi magyar gazdasszonyok idejére emlékeztek a pozsonyi udvarnak az a szokása, hogy Frigyes főherceg palotájában minden héten másik-másik főhercegnő a *hetes*.

Ennek kötelessége aztán ezen a héten a szobák rendjére, a takarításra, a konyhára felügyelni és a legapróbb körülményt is tartoznak bejelenteni a fenséges mamának.

Mert Izabella főhercegnő kitűnő gazdasszony, maga tárgyal szállítóival, vezeti számadásait és megtörténik, hogy ha a palotában asztalos- vagy kárpitos-munka kell, ő maga megy el a cég főnökéhez és megválasztja. sőt ki is alkuszsa a munkát.

Gyermekeinek gyakorlati nevelése mellett nem feledkezik el a szellemeikről sem. A legfinomabb szalonnevelés, párosulva a szorgalmas, tudományos műveltséggel, minden egyesül a fiatal főhercegnőkben, akik hasonlóak a felső rózsabimbókhoz.

Szép látvány, ha Izabella főhercegné asszony, aki kitűnő lovas, kilovagol az *Az*-ba ezzel a szép leányssal. Van olyan is, aki még csak egy kis borzas, irlandi ponnyn üget fenséges mamája nyomában, de már ez is úgy megüli a lovat, akár egy magyar huszár.

Minden testgyakorlatot szeretnek és nagy kedvelői a labdajátéknak, korcsolyázásnak.

Rendkívül nagy mulatságot szerzett nekik, mikor egy-két év előtt Palugyay, a pozsonyi kitűnő vendéglős, bátorkodott a kis fenségeket szüretre invitálni. Apró, nemzetiszin szalagos kosarat, puttonyt kaptak erre az alkalomra Frigyes főhercegtől és a főhercegnőcskék napestig olyan szorgalmasan szedtek, hogy mint a derék Palugyay mondja, sohasem voltak jobb szedői.

Jó szívükről meséket tudnak a pozsonyiak. De ezt a tulajdonságukat már egyenesen szülőiktől örökölték, mert nem lehet elszámolni azt a sok jótékony adományt, melyben a főhercegi pár a város szegényeit és árváit részesíti.

A Grassalkovich-palotának nyár óta egy új lakója is van.

A főhercegi család legifjabb sarjadéka, a várva-várt és végre megérkezett fiú, a kis Albrecht főherceg.

Ez volt az, akit *hét leány* után, Frigyes főhercegné megjósolt a pozsonyi cigányasszony. Hőféhér köpenyében, selyem capuchonban, akárhányszor viszi a dada a gyalog sétáló főhercegné asszony után kis fiát. Néha velük megy Frigyes főherceg is, és ilyenkor az idegen ember, látva a viruló, piros arcú, mosolygó gyermeket, azt hiheti, hogy valami *generáispár* sétálgat a napsütötte, kedves kis pozsonyi *promenádon*.

Ilyen a régi koronázási város magyar főhercege, ilyen a családja, a hivalgás, a külső pompa nem vonzza őket, minden fényesség ott lakozik lelkükben — és onnan árad szegényekre, gyámoltalankra jótétemények alakjában.

Ugy él Frigyes főherceg, mint ahogy nagy őse, Mária Terézia előírta utódjainak hogy éljenek: Imádkozva, dolgozva és jót cselekedve.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

* **A német császár ajándéka.** Ritka kitüntetés érte *Rothauser* Terézt, a budapesti származású porosz udvari operaénekesnőt. A művésznőt, aki II. Vilmos császár egyenes kívánságára lemondott tervbe vett budapesti hangversenyéről, a „Don Juan” csütörtöki előadása után a császár az udvari páholyba kérte és legmagasabb megelégedésének kifejezése mellett megköszönte neki, hogy szabadságáról lemondott. Ugyaneznap személyesen átnyújtotta Rothauser kisasszonynak a neki szánt „kárpótlást”: egy gyönyörű, gyémántokkal kirakott, koronával és császár nevének kezdőbetűivel díszített broche-tűt. A magyar művésznő kitüntetése nagy feltűnést keltett.

* **Carreno hangversenye.** A Carreno mai hangversenye a műsor összeállítás tekintetében, érdekesebb volt a Menter Zsófiáénál. De csakis e tekintetben. Mentertől több olyan számot hallottunk, amelyet rendszerint a közönség tapsaira ráadásul szoktak játszani és amely számokból az idők folyamán és a művészek hagyományain szinte egy külön ráadás-litteratura fejlődött ki. A tradíciók és utánpótlások e téren rendkívül erősek, így Carreno ma este is műsoron kívül, a közönség tapsorkánjára, elzongorázta a Chopin-féle *gesz-dur etude*-t, amely, úgy emlékszünk, még egyetlen hangversenyéről sem maradt el. Bizonyos az, hogy mesterien játsza. Különbösen a lengyel poétán kívül fölvette műsorába Bachot, Beethovent, Brahmsot és Schubertet, — e mesterektől is többnyire olyan opuszokat, amelyeket épen tőle hallottunk már ismételtén. Nagy, rendkívül nagy virtuozsága egyáltalán nem változott. Legfőjebb, hogy férje, *D'Albert*, akitől időközben elvált, szüngerált neki szerelem helyett sok olyant, ami magán hordja a *D'Albert* sajátos felfogását és modorát. Carreno briliánsul játszott ma is és kétségtelen, hogy a zongorázó championok első sorában van az ő helye. Hatalmas művészintelligenciája, nagy ihlete és a Menterénél is tüneményesebb technikája föltétlenül megkap minden hallgatót. Darabjait nagy világossággal taglalja, esprítje sok frázisra sugározza erejét és finomságát, — ha játéka korántsem is oly olvatag és poétikus, mint a Menteré. De ennyi impozáns képesség mellett ezt is csak úgy vehetni észre, ha Menter Zsófiát pár nappal ezelőtt hallottuk. A közönség csak úgy, mint hétfőn a Vigadó nagytermét, ma a Royal kisebb méretű dísztermét sem töltötte meg. Ezzel közönbössége az idej hangverseny-események iránt kiállotta a tűzpróbát.

* **Operaház.** Az operaházban a holnapra kitűzött „Sába királynője” helyett, *Diósvány* hirtelen rosszullete miatt, „A bolygó hollandi” kerül színpadra.

* **Zacconi.** Ma este volt Zacconi utolsóelőtti föllépte a Vigszínházban. Ismét *Oszvaldot* játszotta a „Kisrétetek”-ben azzal a frenetikus hatással, amely sokáig emlékezetében fog maradni a budapesti színházlátogató közönségnek. A felvonások után a kihívásnak nem volt se szeri, se száma, és az óriási effektust egyáltalán nem csorbította az a körülmény, hogy ma este a nézőtérrel nem vittek ki egyetlen egy ájujt embert sem. — Zacconi holnap játszik utoljára.

* **Barbi Alice.** A nagy dalénekesnő, akit a budapesti közönség is becézett, valahányszor itt járt, most néhány napot Bécsben töltött. Azóta, hogy férjhez ment és *Wolf-Stornersee* bárónénak hívják, tudvalevőleg visszavonult a podiumtól. Bécsbe is csak azért ment most, hogy Brahms sírjára koszorút tegyen. E zeneköltő dalaival mindenkor rendkívüli hatást keltett; a mi közönségünk is emlékszik, mily effektussal énekelte a „*Vergebliches Ständchen*”-t. Jövő évi márciusban Brahms-estélyt ad, amelynek jövedelmét az elhunyt zeneköltő szobrára fordítják.

* **Salvini redivivus.** Az öreg Tommaso Salvini, miután már három éve, hogy megvált a színpadtól, most a velencei Goldoni-színházban újra fellépett. Salvini mesterének, Modena Gusztávnak ugyanis szobrot emelnek és a művész most e szobor alapja javára játszott. A színház zsufolva volt. Előadás előtt Salvini conferece-ot tartott Modenáról, és ez alkalomból szavalónak is elsőrendűnek bizonyult. Az érdekes este 10.000 lírát jövedelmezett.

* **Művásárlások a téli tárlaton.** Ujabbban a következő művek keltek el a téli tárlaton: Innocent Ferencz: „*Meglepetés*”, vevője gróf Pejachevich Pál társulati nyerő tag; Kosztká Jenő „*Csendélet*”, vevője Bayer László társulati nyerő tag; Fényes Adolf: „*Öreg ember*”, vevője Serényi Miksa társulati nyerő tag; Neogrady Antal: „*A kis Kedvenc*”, vevője özv. Seefehlner Lajosné társulati nyerő tag. Ezenkívül az ismétlődő kiállításból elkelt: Rajzó Miklós: „*József főherceg a Hortobágyon*”, vevője Klobusitzky János, Ürmösy Sándor: „*Fülemüle-dal*”, vevője Neuschloss Ödön és a karácsonyi-tárlatból K. Kovács László: „*Esti hangulat*”, vevője Fernbach Erzsébet. Eddig összesen vásároltak 22 művet 7705 forint értékben, melyből 4080 forintot a képzőművészeti társulat fizetett ki az illető művészeknek.

* **A képzelt beteg mint opera.** *Franchetti* dalmüvet irt Molière vigjátékának sujetjére és az opera „Il signor di Pourceaugnac” czimen most került először színre Genuában. A szövegek könyv nem a legszerencsésebb, a zenében azonban megcsillan néhány kedves dallam. A siker közepes volt.

* **A Vígsház ujdonsága.** A Vígsház legközelebbi ujdonsága Voss Rikhard „Szöke Katalin” című fantasztikus, látványos drámája lesz. Első előadását e hónap tizenhétedikére tűzik ki. Fényes kiállítás meglepetés számba fog menni, a színpadi gépezeteket elsőrangú szakemberek készítik és a világitási effektusokra is nagy gondot fordítanak. Czimszerepét Lánzy Ilka játssza.

* **Kamarazene.** Vasárnap tartja a *Grünfeld-Bürger-féle vonósnégyes társulat* a negyedik népszerű hangversenyt a Royalban. A műsoron kizárólag Beethoven szerzeményei szerepelnek és pedig az es-dur hárfanégyes, az ismert szepített és az „An die ferne Geliebte” ezimű dalsorozat. Ez utóbbit Takács Mihály énekl. A hangverseny délután ötödfél órakor kezdődik. — **A cseh vonósnégyes társulat** második estélye december 13-án este 7^{1/2} órakor lesz a Royalban. Előadják Beethoven d-dur, Sgambatti des-dur és Schubert d-moll quartettjeit.

A szépművészeti muzeum.

A magyar közönség kezdettől fogva a legnagyobb érdeklődéssel kísérte a szépművészeti muzeum ügyét, sőt mondhatni, nálunk a közvélemény sürgetése adta meg az elhatározó lökést a szépművészeti muzeum létesítésére, így tehát az érdeklődést véljük kielégíteni, midőn a létesítendő intézet szervezéséről szóló és beavatott körből eredő adatokat nyilvánosságra hozzuk.

A muzeum anyaga jelenleg az Eszterházy-, Pyrker- és Ipolyi gyűjteményekből áll, hozzávéve azokat a műveket, amelyeket később vásárolt a kormány az országos képtár számára. Ennek az anyagnak kiegészítő része lesz a történeti képcsarnok és a magyar nemzeti muzeum képtára.

A muzeum négy részből fog állani: a festészeti, építészeti, plasztikai és grafikai osztályból.

Ezeknek az osztályoknak az alapja a fentjelzett anyagban ma már meg van és számszerint a következőleg csoportosítható: az országos képtárból 1158. mű; újabban vásárolt régi festmény, szobor és dombormű 298; akvarellek, kézirajzok és metszetek 633 darab.

A régi mesterek munkáin kívül abból a kétszázötvenöt ezer forintból, amit a kormány a millennium alkalmából a szépművészeti muzeum és a vidéki muzeumok részére előirányzott, eddig a következő modern műveket vették meg az országos képművészeti tanács meghallgatásával és véleménye alapján:

Balló Ede: Arczképtanulmány (1000 forint); *Baditz Ottó:* Gyermekek álma (4000); *Bezerédi Gyula:* Tóth Kálmán szobra (1000 forint); *Brocky Károly:* A szerénység (505 forint), Leányképe (504 forint); *Szerelmi dal* (200 forint), Borozó lovag (200 forint), Pihenő nő (500 forint); *Bukovac Vlaho:* Dubravka (3600 forint); *Csikós Béla:* Circe (500 forint); *Csók István:* Báthory Erzsébet (12 ezer forint); *Ébner Lajos:* Álom (2500 forint); *Franges Róbert:* Római férfi (1400 forint); *Grünwald Béla:* Az ur anygala és a pásztorok (1500 forint); *Jendrassik Jenő:* Misére (2500 forint); *Kiss György:* Faun és gyermeke (2500 forint); *Koroknyai Ottó:* Mátyás Bécs előtt (6000 forint); *László Fülöp:* Esti harang (600 forint); *Liezenmayer Sándor:* Hunyady Mátyás (10600 forint); *Madarász Viktor:* Zápolya Izabella (3000 forint); *Mannheimer Gyula:* Zivatar után (800 forint); *Margitay Tihámér:* Párhaj után (5000 forint); *Márk Lajos:* Láz (2500 forint); *Medovics M. Celestin:* Négy szerelmi vértanu (3200 forint); *Munkácsy Mihály:* Kukoriczázás (3000 forint); vázlat a „Siralomház”-hoz (1000 forint); és a Siralomház (14,378 forint); *Náder Róbert:* Konyhakert (300 forint); *Pap Henrik:* 1878-ból (1500 forint); *Pataky László:* Ó felsége a táborban (3000 forint); *Pállik Béla:* Tehenek a lápon (3500 forint); *Rausch B.:* Gyermektanulmány (680 forint); *Révész Imre:* Petőfi a táborban (3000 forint); *Róna József:* Utolsó szerelem (2500 forint); *Skuteckzy Dóme:* Ájtatosság (1000 forint); *Spányi Béla:* Portó Ré (3500 forint) és Jaiça vára (3500 forint); *Strobl Alajos:* Anyánk (7700 forint); *Telepy Károly:*

Köptak (3000 forint); *Szinyei-Merse Pál:* Majális (1800 forint); *Teltsch Ede:* Goliath (1700 forint); *Tóth László:* Szépség, pénz, szellem (2500 forint); *Thorma János:* Szenvedők (4000 forint); *Tölgyessy Artur:* Delibáb a pusztán (3000 forint); *Valentiny János:* Czigányiskola (2500 forint); *Zichy Mihály:* kartonok, rajzok, szöveglapok Arany János balladáihoz (12,000 forint).

A fenti lajstrom azonban még szaporodni fog, mert a kétszáz ezer forintból még több mint öven ezer forint van meg. Ez összeg erejéig, amelyből még Vágó Pálnak a létre nem jött ezredévi történeti fölönuláshoz készített 15 kartonjéért 18 ezer forintot akarnak adni, még új vásárlásokat fognak eszközölni. Ezen kívül még a külön előirányzott 15,000 frtnyi összeg erejéig a vidéki muzeumok részére vesznek műtárgyakat.

A szépművészeti muzeumnak — mint már előbb említettük — kiegészítő része lesz a nemzeti muzeum képtára, amelynek már régóta szűk a helye a nemzeti muzeumban. Ezt a képtárt a szépművészeti muzeumban fokozottabb mérvben fogják gyarapítani; e gyarapítás első sorban a magyar művészet nevezetesebb alkotásainak megszerzésére fog módot nyújtani és a magasabb irányú művészeti törekvésnek tért engedni.

Ugyancsak kiegészítő része lesz a szépművészeti muzeumnak a történeti képcsarnok, amelynek sokat hiányodott műtárgyai most a magyar tudományos akadémiák épületében vannak fölhalmozva.

Mindezek után, hátra van a szépművészeti muzeum épületének, de különösen helyének kérdése, mely még teljesen megoldatlan.

Ha a muzeum helyére nézve megállapodás jön létre, akkor majd pályázatot hirdet a kormány a palota építésére.

Az eddigi tervezet szerint a szépművészeti muzeum palotája monumentális épület lesz. Magas két emeletre építik, tágas, világos termekkel, úgy hogy a kiállított műtárgyak könnyen legyenek áttekinthetők. A műtárgyak elhelyezésére szolgáló termeken kívül, a palota földszintjén az intézet vezetésére és igazgatására szolgáló helyiségek lesznek.

Pusztán a szépművészeti muzeum palotájának építésére a kormány egymillió kétszáz ezer forintot szánt, föltéve, hogy a szükséges telket ingyen kapja a fővárostól.

A kormány legelőször a városligetben, az úgynevezett „Népliget” helyére tervezte az épületet.

De a főváros a városligetet nem adja oda a muzeum céljára s az újavásártért, majd a Rókus-kórház helyét ajánlotta föl a kormánynak.

Az újavásárteret a kormány nem tartja erre a célra alkalmasnak, a Rókus-kórház telkének az elfogadása pedig legalább egy évtizedre halasztaná el a szépművészeti muzeum létesítését, mert a Rókus-kórház lebontása még mindig csak a jövő kérdése.

A kormány tehát a városligetet nem kapván meg, most az Újépület helyén vagy pedig az új parlamenti épület mellett kér telket. A főváros erre nézve még nem határozott. Mihefyt a város határozott és az építkezés helye ki lesz jelölve, a kormány hozzálát a tervek elkészítéséhez.

FŐVÁROS.

(Az ország czimere.) A községi választás utójátékai következnek. A panaszok egymást érik, s a közigazgatási bíróságnak aligha több gondot nem okoz egy időre a főváros legutóbbi községi választása, mint az ország összes törvényhatóságainak az ügye-baja. A többek között megtámadják a negyvenötös bizottságot is, amiatt, hogy a virilistajelöltek névsora fölé az ország czimerét nyomatja. Így a szavazó-listának hivatalos színt adott, amely a választók megtévesztésére nagyon alkalmasnak mutatkozott. A pressziót csak fokozták azzal, hogy a szavazólapokat a székesfőváros hivatalosolgáival küldötték szét a választóknak, s a szavazás színhelyén is ezekkel osztogatták a cédulákat. Az ellenzék egy része minden törvényes eszközt felhasznál a bizottság ellen és ha az igazoló, bíráló bizottságok elégtelent nem szolgáltatnak, főlebb viszi az ügyet a közigazgatási bírósághoz,

ahol a választás megsemmisítését is kéri. Ha itt is elutasítanak, kihágás miatt tesz följelentést a bizottság ellen.

(Uj utca a Józsefvárosban.) Márcziában új utvonall nyílik meg a Józsefvárosban. Az új utca összekapcsolja a népszínház- és Baross-utcát és voltaképen a német-utczának lesz a meghosszabbítása. Több kis házat, melyek a szabályozásnak utjában álltak, már lebontottak és az új utvonall kiépítését is már megkezdték.

(A hidvám.) A Duna partjának a beosztására, bérbeadására kiküldött bizottság ma értekezletet tartott, amelynek a *hidvám eltörlése* volt a fő tárgya. Hogy a budai partnak alig akad bérleje, a pesti részen pedig elegendő helyet sem adhatnak nekik, emez a bizottság szerint pusztán a hidvám az oka. A bizottság föl is kéri a közgyűlést, tegyen lépéseket a hidvám elengedése iránt.

(Az új nyugdíj.) A főváros új nyugdíjszabályzata a jövő hónapban kerül a közgyűlés elé. A tisztviselők a tervezet szerint nem 10, hanem 20 százalékos törzsjáradékot fizetnek s a nyugdíj-járadék harmincz évnél kevesebb idő óta alkalmazott tisztviselőknél nem két, hanem négy, a harmincz éven fölül levőknél pedig négy helyett hat százalék lesz.

(A Kalvin-téri rendező pályaudvar.) Mióta a fővasut villamossá lett, a kalvin-téren alig látni mást, mint villamos kalauzt, kocsivezetőt, váltóort. A többi halandó gondosan távol tartja magát a különben nagy forgalmu közlekedési góczponttól, kivéve azokat, akik étellel, villamosokkal egyaránt leszámoltak. Az óriási térség hatalmas rendező-pályaudvarra változott, amelyet a villamos társaság díjtalanul használ. A főváros középítési bizottságának ma délután tartott ülésében szóba hozták a dolgot s elhatározták, hogy fölkerik a tanácsot, intézkedjék a villamoskocsi gyűlés minél előbb való beszüntetéséről s tiltás meg, hogy a Kalvin-tér végállomás legyen.

VIDÉK.

(A torontáli inség.) Torontál vármegye ötvenhét községében 1500 kiscgazda között 12,783 méter-mázsa vetőmagot osztottak ki. A segítségül kapott 180,000 forint kölcsönpénzből 150,000 forintot osztottak szét kisebb kölcsönökben. A vármegye köztörvényhatósági bizottságának ma jelentették ezt be s a közgyűlés a jelentést örömmel vette tudomásul.

(Munkástelepek.) Kecskemét városa határában munkástelepeket alapítanak. *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter vetette föl az eszmét s a város közgyűlése ma bizottságot küldött ki *tíz munkás fajta létesítése ügyében*.

(Magyar név.) *Vargyas Endre*, Esztergom vármegye új tanfelügyelője, felhívta a megye területén működő idegen nevű tanítókat, hogy nevüket minél előbb magyarosítsák meg. Körülbeül hatvan ilyen német vagy tót nevű tanító van a megyében, kiknek a tanfelügyelő mindjárt ajánlott is megfelelő magyar nevet.

(Bünsz erdőirtás.) Máramaros-Szigetről táviratozzák: Ripinye és Majdánka községek volt urbéréseinek erdejében a gazdasági tüzemtervtől eltérőleg nagy mennyiségű fát vágtak ki. E fapuzdulásról sok téves hír jelent meg a lapokban. Jól értesült forrásból közölhetjük, hogy az erdészeti bizottság által elrendelt vizsgálat eredményéhez képest a főispán, a felügyeletnél elkövetett mulasztás és egyéb szabálytalanságok miatt, a fegyelmi eljárást azonnal elrendelte a hibás járási tisztviselők és a körjegyző ellen. Az erdészeti bizottság elrendelte a ledöntött fák zár alá vételét s a visszaélések megtorlása céljából megtette a bűnvádi feljelentést. A volt urbérések választmányának *Riskó Béla* szolgabíró az elnöke, jegyzője pedig *Reviczky Károly* majdánki körjegyző, akiket a máramaros-szigeti törvényszék vizsgálóbírája a volt urbérések erdejének kezelésénél elkövetett visszaélések miatt letartóztatott. Riskót ma szabadlábra helyezték. A terhére rótt cselekményeket mint az urbérés választmány elnöke követte el. A körjegyzőt sem a község ügyeinél, hanem a volt urbérések erdejének kezelésénél elkövetett visszaélések miatt helyezték vizsgálat alá. A ledöntött fák értéke mintegy 50,000 forint, de hatósági intézkedés következtében a kár fedezve van.

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Mégis hunczut a német! . . . Nagy port vert föl annak idején dr. Szöllősy István lugosi ügyvéd királysértési ügye. Két esztendővel ezelőtt történt, mikor Lugoson márczius 15-ét ünnepelték. Ugy éjjeltájban, mikor a hangulat már meglehetősen emelkedett volt, dr. Szöllősy István odaszólt a cigányprimásnak, hogy huzza el az osztrák himnusz, és nyomban utána ezt a nótát, hogy „Mégis hunczut a német!” A primás engedelmeskedett, de a második nótánál közbelépett *Issekutz Aurél* főszolgabíró és parancsára a cigányok abbahagyták a játékot. Valaki besugta ezt az incidenszt az itteni ügyészségnek, mely vizsgálatot kért és a törvényszék dr. Szöllősy-t királysértés miatt vád alá is helyezte. Végtagyalásra került a dolog s a budapesti törvényszék fölmentő ítéletet hozott, mert bebizonyítottak vette, hogy dr. Szöllősy „minden vonatkozás nélkül” huzatta el a két nótát s nem akarta vele a király személyét megsérteni. A kir. tábla megváltoztatta ezt az ítéletet s dr. Szöllősyt királysértés miatt egy hónapi fogságra ítélte. A megokolásban kifejtette, hogy „a vádlottnak magasabb műveltségénél fogva a két nóta összekapcsolásában rejülő sértést szükségszerűen föl kellett ismernie, amikor tehát a tárgyilag sértő cselekményt, a cselekmény sértő minőségének tudatában mégis elkövette, azt kétségtelenül szándékosan tette.” Dr. Szöllősy főbbezésére ma tárgyalta ezt az ügyet a kir. kuria és a törvényszék fölmentő ítéletét helybenhagyta.

— A nyiltér. Zsarolás miatt vont a kérdőre a budapesti törvényszék Kopp Lajos Ágostont, aki az államvasuti hivatalnokok hitelszövetkezetének szombathelyi üzletvezetésénél mint főpénztáros van alkalmazva. A szövetkezet kölcsönt adott Kopp Lajosnak és beperelte, mert két esztendőn át még csak kamatot sem törlesztett. Kopp megkapván a keresetet, goromba levelet intézett az igazgatósághoz, amelyben azzal fenyegetődött, hogy az igazgatóság szemtelen eljárását „a nyiltérben fogja megtorolni.” A vádlott ma azzal védekezett, hogy jogos fölháborodásában írta a levelet, mert pörbe idézése alkalmas volt arra, hogy állását, mely jobbára bizalmi állás, veszélyeztesse. A törvényszék a vádlottat becsületsértés vétsége és zsarolás kísérlete miatt háromszáz forint pénzbüntetésre ítélte.

— A brüsszeli ügyvédi kongresszusról tartott ma felolvasást az ügyvédi körben dr. Schreyer Jakab, a kör elnöke. Behatóan ismertette a nemzetközi kongresszuson hozott ama határozatokat, amelyek az ügyvédi kart érdeklő fontosabb kérdéseket tárgyalják. A nagyszámú hallgatóság figyelemmel hallgatta az érdekes előadást és a felolvasót megdijenezte.

— Elítelt fogtechnikus. Kuruzslás miatt 100 forint pénzbüntetésre ítélte a büntető bíróság Kovács E. fogtechnikus, aki jogosulatlanul plombált és húzott fogakat. Az elítelt főbbezett.

SPORT.

+ Sakkverseny. Az egyetemi sakkör elhatározta, hogy nagy sakkornát rendez haladó és kezdő sakkozók számára. A haladók versenyében az első győztes a jutalomdíjon kívül az egyetemi sakkör mesteri oklevelét kapja.

+ 120,000 koronás díj. A magyar lovaregylet a millenium emlékére alapított 100,000 koronás királydíjat 120,000 koronára emelte fel. E díjat eddig Blaskovich Ernő Dandár-ja és Batthány Elemér Ganache-ja nyerték meg.

+ A magyar lovaregylet holnap este 10 órakor választmányi ülést tart, melynek tárgyai lesznek:

1. Az 1897. év pénzügyi eredményéről egybeállított megközelítő pénztári kimutatás.
2. Az 1898. évi költségelőirányzat bemutatása.

3. Esetleges indítványok.
A választmányi ülést nyomban a közgyűlés fogja követni, melynek napirendje a következő:

1. Az 1897. évi zárszámadások felülvizsgálata az alapszabályok 6. §-a értelmében számvizsgáló bizottság kiküldése.

2. A jövő évi költségelőirányzat előterjesztése és megszavazása.

3. Az alapszabályok 10. §-a értelmében a választmány egyharmadának kilépése és gróf Eszter-

házy Miklós elhalálása folytán megüresedett választmányának választás utján való kiegészítése.

+ A newmarketi tellér-árverés, melyről annak idején megemlékeztünk, ma érte befejezését. A magyar istállótulajdonosok részére eddig a következő vételről értesitenek bennünket: Péchy Andor megvette *Stewarton* nevű hároméves 800 guineáért, míg Pálffy herceg a szintén hároméves *Bluewart* 820 guineáért vásárolta meg.

A HIVATALOS LAPBÓL.

Kinevezések. A király *Dischka* Győző pécsi állami főreáliskolai igazgatót a VII. fizetési osztály harmadik fokozatába a kereskedelemügyi miniszter *Kruspér* Pál főmérnököt a köntöves-kőfaragó- és ácsmesteri képzés megvizsgálására Szegeden szervezett bizottság elnökvé, a pénzügyminiszter *Terkovics* Györgyöt a gopicsi, *Huszár* Márkot a vukovári, *Schwarz* Illést és *Lenac* Szilvesztert a vukovári, dr. *Kukolics* Ivánt és *Gombos* Gyulát a zágrábi pénzügyigazgatóság végleges minőségben pénzügyi segéditkárokká, *Matkovics* Milánt a vukovári, báró *Maldini* Alfrédet a zágrábi pénzügyigazgatóság pénzügyi fogalmazókká ideiglenes minőségben, a kataszteri főmérés rendszeresített létszámában *Zwitter* Gyulát főmérnöké a IX., *Palásthy* Bélát, *Schöner* Hugót és *Szekely* Mózeset mérnöké a X., *Rapsák* Eleket, *Kleckner* Károlyt és *Turcsán* Mihályt mérnökökké, a XI. fizetési osztály harmadik fokozatába való sorolással, *Szilágyi* Sándort, *Semdnér* Emilt, *Radovics* Péstet, *Brockner* Eleket, *Zakula* Miklóst, *Schruttek* Józsefet és *Niklász* Gyulát ideiglenes minőségű főmérési növendékké, *Vady* Antalt dohánygyári aligazgatóvá, *Karner* Gusztávot a nagybecskereki, *Brkics* Józsefet a csázmái adóhivatalhoz pénztárnokká, *Matics* Rezsőt a pakraczi adóhivatalhoz ellenőrré, *Hamel-mayer* Lajost a nagykanizsai sóhivatalhoz sómérnöké, *Hiszem* Gyulát a győr adóhivatalhoz ellenőrré, *Varga* Ferenczet a tatai, *Pintig* Józsefet a maróti adóhivatalhoz ellenőrré, *Csepán* Józsefet a nagybecskereki, *Vitályos* Akost a budai adóhivatalhoz segédé, *Strommer* Mátyást a deveszeri, *Kis* Tamást az ungvári, *Hirrmann* Emilt a hevesi adóhivatalhoz adótitkáré, *Antal* Jánost, *Főző* Sándort, *Zsigmond* Imrét ideiglenes adótitkáré; a vallás- és közoktatásügyi miniszter *Rédlich* Józsefet mostani állomáshelyén a X. fizetési osztály 2-ik fokozatába; *Ujsághy* Gézát a nagyzebeni tankerületi főigazgatóság töltnökké; *Korda* Józsefet az újvidéki polgári iskolához a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába segédtanítóvá; *Vesper* Laurát a gerendkeresztúri állami elemi népiskolához rendes tanítónővé; a belügyminiszter *Mayr* Ferenczet számlenőrré, *Bugala* Edét, *Ujváry* Aladárt és *Hrubják* Istvánt számtitkáré, *Bajza* Gézát és *Herr* Mártont díjas számvizsgálóknak, a belügyminiszterium számvizsgálóké; az igazságügyminiszter *Sangeorgeán* Józsefet a nagyzebeni törvényszéki fogházhoz fogházfelügyelővé; a kincstári jogügyi igazgató *Kohut* Jánost a kincstári jogügyi igazgatóság hivatalszolgáivá nevezte ki.

Uj anyakönyvezetők. A belügyminiszter Arad vármegyében az erdőhegyi anyakönyvi kerületbe *Holjossy* Kálmánt anyakönyvvezetővé, az elekébe I. anyakönyvvezetőhelyettesé *Kovács* Lajost s II. anyakönyvvezető helyettesé *Wass* Dezsőt a penészlaki kerületbe *Becskesy* Lászlót, az ér-endrébe *Nagy* Istvánt, a porcsalmaiba *Eszlár* Eleket anyakönyvvezetőkké, a nagybánya-vidékebe *Jereby* Gábor, a porcsalmaiba *Gyene* Károlyt, a csekeibe *Paksay* Györgyöt, az ökörítőba *Árva* Károlyt, a hámos-dobiba *Turány* Györgyöt, a dengeleibe *Becskesy* Györgyöt, a kovásiba *Szabó* Ernőt, a kotezeriba *Papp* Istvánt és a nagynyiresiba *Marosán* Józsefet, a katalinfalvi anyakönyvi kerületbe *Liptay* Józsefet, a csebzaba *Hess* Antalt, az új-szentivánba *Szusz* Zoltánt, a mikriniba *Lázár* Miklóst anyakönyvvezetői helyetteseké, a szecsányi kerületbe anyakönyvvezetővé *Bukovinszky* Jánost, a gattajaiba anyakönyvvezető helyettesé *Bartha* Mór, a gyöngyöspatai anyakönyvi kerületbe *Heggyessy* Ferenczet, a pecsenyédi anyakönyvi kerületbe *Kontor* Gyulát, anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki.

KÖZGAZDASÁG.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, decz. 10. A tőzsde kedvezőtlen az amerikai értékek kivételével. Osztrák hitelrészvény 220.30, Disconto-társaság 225.—. Darmstadti bank 157. Deutsche bank 260.05, Drezdai bank 158.87, Handelsgesellschaft 174.60, Nationalbank 150.25, Osztrák-magyar államvasutak 141.80, Déli vasut 34.—, Svájci északkeleti vasut 106.10, Olasz déli vasut 137.—, Olasz közpöntengeri vasut 99.50, Olasz járadék 102.50, Török sorsjegye 99.20, Mexikói kölcsön 95.—, Dortmundi 96.40, Harpeni 187.12, Hibernia 201.90, Magán kamatláb 4 1/2%.

Paris, decz. 10. Az irányzat lanyha és az árfolyamok gyengültek. 3%-os francia járadék 103.86. 3%-os törlesztéses járadék 102.30. 3 1/2% járadék 106.72, Francia bank 377.5, Credit Foncier 657, Szezei csatorna részvény 32.5, Egyiptomi kölcsön 515.—, Spanyol külföldi kölcsön 61 1/2%, Magyar aranyjradék 103.50, Olasz járadék 96.37, Orosz kölcsön 102.75, Uj orosz konzol 94.60, Portugál köl-

csön 20 1/2%, Ottománbank 555.—, Osztrák Länderbank 480.—, Osztrák-magyar államvasut 720. Déli vasut 183. Rio Tinto. 627.

New-York, december 10. (C. T. B.)

	decz. 10. cents	decz. 9. cents
Baza decemberre	97 3/4	98 5/8
„ január	97 3/4	98 5/8
„ májusra	93 7/8	94 3/4
Tengeri májusra	33 7/8	34

Chicago, december 10. (C. T. B.)

	decz. 10. cents	decz. 9. cents
Baza májusra	91 1/2	92 3/8
Tengeri májusra	28 5/8	28 3/4

Mezőgazdaság.

Téli gazdasági tanfolyam Csikmegyében. A múlt évben sikeresnek bizonyult gazdasági tanfolyam e télen is meg fog tartatni Csikvármegye csiki és gyergyói részeiben. — A földmívelésügyi miniszter a csikmegyei gazdasági egyesület felterjesztése folytán erre az évre a tanítás céljaira mintegy 900 forintnyi segélyt utalványozott, ami lehetővé teszi, hogy a tanítás a múlt évinél fokozottabb mértékben eszközöltessék. — A csiki részeken tanfolyamok fognak tartatni: Szent-Domonkoson, Dánfalván, Szent-Mihályon, Szépvízen, Delnén, Mindszenten, Ujtusnádon, Csátószegen, és Lázárfalván, minden községben 12 s így összesen 108 előadás. A gyergyó részben Gyergyó-Szent-Miklóson, Ditróban, Remetén és Ujfaluban 4—4 s így összesen 16 előadás.

Gazdatisztek és erdőtiszték országos egyesülete. A december 9-én tartott választmányi ülésen Jeszenszky Pál ügyvezető előterjeszti az egyesület kötelekéből törlendő tagok jegyzékét. Segélyért több folyamodvány érkezett be, melyeket azonban a választmány ez évben már figyelembe nem vehetett, miután az egyesület a segélyezésekre ez évben rendelkezésre álló összeget már kiosztotta. Ellátározta azonban a választmány, hogy a jövő évben kiutalványozandó segélyeknél elsősorban a most folyamodottak vétessenek figyelembe. A múlt hó folyamán fölterjesztés intéztetett egy a földmívelésügyi, valamint a vallás- és közoktatásügyi és pénzügyminiszterekhez, hogy a fenhatóságuk alatt álló állami uradalmak gazdatisztjeit az egyesületbe való belépésre buzdítani sziveskedjenek. Ugyancsak fölterjesztésben kérelmezte az egyesület a földmívelésügyi minisztertől a nyugdíjintézet részére eddig adott segélynek ez évre való kiutalványozását is. Lépések történtek az egyesület részéről a tagoknak nyújtandó különféle kedvezmények megszervezése ügyében is, és pedig igen jó eredménnyel. Több kisebb jelentőségű tárgy elintézése után a „gazdatisztek és erdőtiszték nyugdíjintézetének igazgatósága tartott folytatlagos ülést. Az ügyvezető bejelenté, hogy a nyugdíjintézetnek jelenleg van 123 tagja 144,200 korona biztosított nyugdíjjal. A nyugdíj-intézet vagyona 76,400 forint tesz ki. Tekintettel arra, hogy a nyugdíjintézet teljesítési kötelezettsége az özvegyi nyugdíjakat, illetőleg 1898. évi május hó 1-én áll be; vagyis ezen időpont után halálozás bekövetkezése esetén a nyugdíjalapot már nyugdíjazások fognak terhelni, a jövő igazgatósági ülésen az igazgatóság az intézeti szakértő előzetes meghallgatása után határozni fog a felett, minő intézkedések volnának ez érdemben foganatosítandók.

Ipar és kereskedelem.

Az amerikai disznózsír. A budapesti mészárosok és hentesek ipartestületében folytonos a panaszkodás az amerikai disznózsír ellen. A furcsa a dologban csak az, hogy az amerikai disznózsír nálunk nem versenyképes, mert a budapesti piacra szállitva többbe kerül, ami zsíradékunknál, amelynek minőségét azonban el nem éri. Következik ebből, hogy nem is az amerikai disznózsír körül van a hiba, hanem a hamisításokban, amelyeket elkövetnek az amerikai zsír rovására épügy, mint a magyar disznózsír rovására. Ezen a bajon kellene segíteni és e tekintetben a mészárosok és hentesek ipartestülete tehetne legtöbbet, mert neki leginkább áll módjában kitudni, hogy kik azok a hamisítók, akik a piacot megromítják. Hír szerint ebben az ügyben közelebb ankétet fognak összehívni, amelyen a szakmával foglalkozók és szakértők fognak résztvenni; a budapesti kereskedelmi és iparkamara maga is beadványt fog intézni a földmívelésügyi miniszterhez.

Keleti kereskedelmünk előmozdítása. A kereskedelemügyi miniszter budgetjének indokolása érdekesen vázolja azokat a feladatokat, amelyek a magyar iparra és kereskedelemre a Keleten való terjedés tekintetében háromolnak: Forgalmi érdekeink szempontjából ugymond a miniszteri indokolás, keleti járataink berendezésénél nem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogyha Magyar-

ország gazdasági fejlődésében kivételre egyáltalán számot tart, ennek piacát csak azon államok képezhetik, melyek fejletlen ipari viszonyaik és hozzánk szomszédos fekvésük következtében hivatva vannak arra, hogy különösen cukor-, vas-, sör- és fájparunk készítményeit felvegyék. De éppen ezen államokban igen nagy a nemzetközi verseny. E piacokon tehát csak úgy hódíthatunk tért, ha a közelség előnyeit kielégítő összeköttetésekkel és mindenekelőtt lehetőleg olcsó tarifákkal teljesen kihasználni képesek vagyunk. A rendelkezésre álló vasúti vonalak erre kielégítő eszközül nem szolgálnak, mert a keleti országok közül a vasúti összeköttetés felhasználásával csak Szerbiába, Bulgáriába északi részébe és Romániába szállíthatjuk kiviteli áruinkat oly feltételek között, hogy azoknak versenyképessége csak némileg is megőve legyen. Konstantinápolyba a vasúti összeköttetés reánk nézve kiviteli forgalmunk szempontjából már teljesen értéktelen. Ezen egész forgalom a tengeri hajózás felhasználásával bonyolítottatva le, mellőzhellettül szükséges a fekete-tengeri járatokat berendezni. Ezen berendezésnek azonban csak akkor van teljes értéke, ha oly olcsó közvetlen díjtételeket állapíthatunk meg magyarországi állomásokról a keleti piacokra, melyek a velünk versenyző országok kiviteli áruinak nem állanak rendelkezésre. Az aldunai kikötőkből berendezendő járatok tehát csak akkor fognak a várakozásnak megfelelni, ha az illető tengeri hajózási vállalat a magyar államvasutak és a magyar folyam- és tengerhajózási részvénytársaság tarifáival kombinálható oly olcsó hajóviteldi-jak felállítását teszi lehetővé, melyek kiviteli áruinknak a keleti piacokon mások által el nem érhető előnyt nyújtanak. Ujabb időben mindinkább ismétlődnek olyan jelenségek, melyek arra mutatnak, hogy Fiuméből nyugat felé irányuló kivitelünk is hasznosítani próbálja az aldunai irányt. Így például maink angol rendeltetésű lisztküldeményeket Galacz felé irányítottak és az árpakivitelünkkel foglalkozó nagy cégek is szemügyre vették ezen forgalomát-helyezést. Ezen jelenségek arra mutatnak, hogy ha a fekete-tengeri utirány szállítási konjunkturákat utyjít a nyugat felé menő kivitelnek, a keletre menő kivitel természetes és legakcióképesebb irányát minden esetre csak az Aldunán át találhatja. Különösen áll ez a Dardanellákon túl fekvő török, a keleti partokon fekvő görög és a kis-ázsiai kikötőkre nézve, melyek tekintetében a forgalmi helyzet ugyanaz, mint a balkánállamokra nézve. Ezen kikötők számára kivitelünket biztosító olcsó tarifákat csakis a fekete-tengeri hajózási segélyével lehet felállítani.

Postal megbízások. A posta és távirat igazgatóság értesíti a közönséget, hogy Európa nem minden országába küldhető postai megbízások s ez az oka, hogy az ajánlott levélben ily államokba küldött megbízások eredménytelenül jönnek vissza és csak idővesztést okoznak. A posta és távirat igazgatóság ezért tudatja a közönséggel, hogy Bulgáriába, Dániába, Görögországba, Nagy-Britanniába, Oroszországba, Portugáliába, Spanyolországba és Szerbiába nem küldhetők postai megbízások.

A zsbárosok megrendszabályozása. A székesfővárosi törvényhatóság a zsbárosok között az országos zsbárosok akarija elejét venni az új szabályrendelettel, melyet a kerületi kapitányságok utján most tesz közhirvé. E szerint zsbárosok s azok segédei csakis feddhetetlen előéletű honpolgárok lehetnek. Köteleességük leszen pedig ezental jegyzéket vezetni mindama megvett tárgyakról, amelyek értéke a 20 forintot meghaladja. Ezzel vélik a lopott holmik eladását megakadályozni.

Csődnyitás. Szirmai H. és társa szolnoki kereskedő ellen a szolnoki törvényszék által. Csődbiztos Pálka Kálmán törv. bír., tömeggondnok dr. Török János szolnoki ügyvéd. Bejelentési határidő 1898. február 28. Felszámolási tárgyalás 1898. márczius 22. — **Várad** Izsák szigetvári lakos ellen a kaposvári törvényszék által. Csődbiztos Havas Jenő, tömeggondnok Matolai József szigetvári ügyvéd. Bejelentési határidő 1898. január 22. Felszámolási tárgyalás 1898. február 12. — **Török Szigfried** budapesti kereskedő ellen (IX. Üllői-ut 5.) a budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék részéről. Csődbiztos dr. Mezey László törv. bír., tömeggondnok dr. Kormuth Frigyes ügyvéd. Bejelentési határidő 1898. január 11. Felszámolási tárgyalás 1898. február 10. — **Zeman** Kálmán roznói lakos ellen a rima-szombati törvényszék részéről. Csődbiztos Medveczky Sándor törv. bír., tömeggondnok Mayer Mór roznói ügyvéd. Bejelentési határidő 1898. január 31. Felszámolási tárgyalás 1898. febr. 7.

Kőbányai sertőspiac, decz. 10. Magyar elsőrendű: Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 51—52½ krajczárig. Közép (páronként 251—320 kilogr terjedő sulyban) 52—53 kr. Könnyű (páronként 250 kilogr terjedő sulyban) 52½—53 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogr. felül sulyban)

49—52 krajczárig, közép (páronként 280—260 kilogramm sulyban) 49—50 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) 48—49 krajczárig. Sertéslétszám: december 8. napján volt készlet 20.566 db., decz. 9-dik napján felhajtott 700 drb., decz. hó 9-dik napján elszállított 684 drb., decz. hó 10-ikére maradt készletben 20.582 darab. A hizott sertés üzletirányzata kissé kellemesebb.

Budapesti sertés-konsum vásár, december 10. A ferencvárosi konsum-sertés vásárra december 9-án érkezett 309 darab. Készlet december 8-ikáról 918 drb. Összes felhajtás 1227 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 790 darab, maradt elszállítatlan 437 darab. Napi árak: 120—180 kilogr. sulyban 46—50 kr., 220—280 kilogr. sulyban 47—49 kr., 320—380 kilogr. sulyban 47—49 kr. malaczok 35—40 krajczárig. A vásár élénk volt.

Budapesti szurómarhavásár december 10. A mai vásárra felhozta 176 drb élő borjut, 15 drb élő növendék borjut, 167 drb leölt belföldi borjut, 47 darab leölt galicziai borjut, 64 darab leölt tiroli borjut, 46 darab leölt bárányt és 251 darab leölt bécsi borjut. Napiárak: Előbelföldi borju 32—42 frt, kivételesen 43frt, növendék borju 18 frt. 100 100 kilonként; öltött belföldi 50—58 frt. galicziai borju 50—57 frt, tiroli borju 56—60 frt, bécsi borju 56—60 frt, 100 kilonként. Bárány páronként 6½—7½ forintot.

Közlekedés.

Az alföldi tranzverzális műt. Mint aradi tudósítónk írja, az alföldi tranzverzális műt aradmegyei szakaszát még e hónapban át fogják adni a közforgalomnak. Az aradmegyei szakasz Nagypél-székudvari részének műtanrendőri bejárását ma tartották meg *Hartig* műszaki tanácsos, *Keller* László főmérnök és a megyei hatóság közreműködése mellett. A pompásan elkészített utat a bizottság minden tekintetben megfelelőnek és rendben lévőnek találta. A nagy műt aradmegyei részének kiépítése a mellette fekvő környékre nézve valódi életkérdés volt, mert a tavaszi és őszi esőzések az ugynevezett *lankaságot* annyira elárasztották, hogy sokszor lehetetlen volt az egyes községek közt a közlekedés. A Csaba felől jövő tranzverzális ut Székudvarnál csatlakozik egy másik állami uthoz: a debreczen-fehértemplomihoz s így most már meg van teremtve a szomszéd vármegyék egymással való könnyű közlekedése Aradmegyén keresztül.

Pénzügy.

A bankklimutató. December hó első hetében a bankhitei igénybevétele jelentéktelen volt. A váltó leszámítás 0.90 millióval, a lombard 0.13 millióval növekedett. A bankjegyforgalom 5.62 millióval apadt, szintugy az érczkészlet 3.86 millióval, ami nyilván a bank devizműveleteivel áll összefüggésben. Az adómentes bankjegy tartalék 1.91 millióval emelkedett és december 7-ikén 57—47 millió forint tett ki.

M. kir. postatakarékpénztár. A magyar királyi postatakarékpénztárnál novemberben az új betevők, illetőleg számtulajdonosok száma a takarékforgalomban 7,923, a cheque-forgalomban 76, a betevők, illetve számtulajdonosok közül kilépett a takarékforgalomból 6,597, a cheque-forgalomból 12, a betevők, illetve számtulajdonosok számának gyarapodása a takarékforgalomban 1,326, a cheque-forgalomban 64, a betevők, illetve számtulajdonosok száma ezen hó végén a takarékforgalomban 314,214; a cheque-forgalomban 5,157, betétálladék október hó végén 11,945,173 frt. a cheque-forgalomban 10,229,147 frt; betételeit november hó folyamán a takarékforgalomban 890,340 frt; a cheque-forgalomban 43,760,251 frt: visszafizettetett november hó folyamán a takarékforgalomban 865,133 forint, a cheque-forgalomban 44,408,728 forint; a betétek a takarékforgalomban 25,307 forinttal növekedtek, a cheque-forgalomban 648,477 forinttal csökkentek; betétálladék november végén a takarékforgalomban 11,970,480 forint, a cheque-forgalomban 9,580,670 forint.

Árlejtések.

A) Építési árlejtések.

Budapest. (Iskolaépítés.) Budapest fővárosi közoktatásügyi osztálya, IV. Kalap-utca 6., f. é. december hó 28-án d. e. 11 óra. Bánatpénz 5 százalék.
Szolnok. (Templomépítés.) Izs. hitközségi iroda Szolnok, f. é. december hó 19-én déli 12 óra. Előirányzat 55,814 frt. Bánatpénz 5 százalék.
Eszék. (Kőfaragó- és szobrász-munkák.) Eszéki felsővárosi Szt. Péter és Pál róm. kat. templom-építés vezetősége. Bánatpénz 10 százalék.
Budapest. (Építéstudósok jövedelmének tartása.) Katonai építési osztály. Vár. Színház-utca 13. F. évi december hó 22-én d. e. 10 óra. Bánatpénz 500 frt.
Aranyos-Maróth. (Törvényszéki épület kibővítése.) Törvényszék előkészítéséhez, Aranyos-Maróth. F. évi december hó 29-án d. e. 10 óra. Előirányza 17,987 frt. Bánatpénz 5 százalék.

B) Szállítás, adás, vétel, bérbeadás.
Beregszász. (Irodaszerek szállítása.) F. évi december hó 13-án, d. e. 12 óra. Vármegyei főszámvévőház Beregszász. Bánatpénz 10 százalék.
N-Enyed. (Disznósír szállítás.) Kir. országos fegyintézet N-Enyed. F. é. december hó 15. d. e. 10 óra. Bánatpénz 5 százalék.
Lugos. (Faeladás.) F. é. december hó 16-án, dél előtt 13 óra. Erdőgondnoksági hivatal. Bánatpénz 10 százalék.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, decz. 10.

Ritka jelenségnek vagyunk mostanában szemtanúi; három nap óta közel négy czentel emelkedett Amerikában a kenyérmagvak ára, nálunk pedig minden hatás nélkül maradt ez az elég határozottan föllépő hausse, sőt nálunk még az árak lanyhultak. Oly jelenség ez, aminőre csak az elmúlt nyáron volt precedens, amikor szintén figyelmen kívül hagytuk a tengerentuli piacokat. Csakhogy akkor fordítva volt a dolog: odaát mozdulatlanok maradtak az árak, amíg nálunk rohamos volt a hausse. Az amerikai áralkulásnak mostani semmibeéréséhez hiába kerestünk magyarázatot. A sokat emlegetett statisztikai pozíció nem javult, sőt rosszabbodott, és még rövid néhány nap előtt váltig hangoztatták, hogy a visszaesés az Océánon tuli gőcpontoktól fog kiindulni. New-Yorkban és Chicagóban lázasan fedez a kontremin; hirlik, hogy a kivitel biztosította magának a mostani olcsó díjtételeket, a tengeren való szállításhoz öt millió bushel búzára; a Cincinnati Price Current jelenti, hogy a téli vetések egy része nélküli a hótakarót és nálunk — mindinkább lemorzsolódnak az árak.

Buza.

Készárúzet búzában. Meglehetősen élénk forgalom volt minden provenienziájú magyar búzában tartott árak mellett. Elkelt továbbá két tétel oláh buza is.

Előfordult eladások búzában.

Mennyiség munkában	ó vagy uj	származás	hátitoren- ként suly kgban	minőségi megjegyzés	átadási hely	ár 100 kg-ért	ár 100 kg-ért	ár 100 kg-ért
200	uj	mezavidéki	77	—	Budapest	12.95	8h.	8h.
120	uj	"	76	—	"	12.50	8h.	8h.
2000	"	"	74	—	"	12.52½	8h.	8h.
100	"	"	74	—	"	12.40	8h.	8h.
300	"	pestvidéki	77	—	"	12.95	8h.	8h.
1000	"	"	77	—	"	12.85	8h.	8h.
100	"	"	74	—	"	12.30	8h.	8h.
100	"	felsőföldi	77	—	"	12.10	8h.	8h.
50	"	"	78	—	"	12.70	8h.	8h.
150	"	fehértanyai	75	—	"	12.60	8h.	8h.
2070	"	"	74	—	"	12.50	8h.	8h.
2100	"	palánkai	78	—	"	12	8h.	8h.
2400	"	6-hatisai	78	—	"	11.70	8h.	8h.
1700	"	bácskai	73	—	"	11.60	8h.	8h.
1700	"	bánati	74	—	"	11.40	8h.	8h.
750	"	"	73	—	"	11.25	8h.	8h.
1500	"	makói	74	—	"	11.47½	8h.	8h.
1500	"	"	74	—	"	11.47½	8h.	8h.
1000	"	raktáru	74	—	"	12.20	8h.	8h.
1500	"	oláh	78	—	"	11.20	8h.	8h.
2800	"	transitó	78	—	"	9.75	8h.	8h.

Hivatalos jegyzések búzában.

F A J	Mins. suly hektól.	100 kilogr. készp. ára		Mins. suly hektól.	100 kilogr. készp. ára		
		frtől	frtíg		frtől	frtíg	
Tiszavidéki	uj	74	12.35	12.45	75	12.55	12.80
"	"	76	12.65	12.70	77	12.80	12.90
"	"	78	12.95	13.05	79	13.10	13.15
"	"	80	13.20	13.25	—	—	—
Pestvidéki	uj	74	12.80	12.40	75	12.50	12.55
"	"	76	12.60	12.65	77	12.75	12.35
"	"	78	12.90	13	79	13.05	13.10
"	"	80	13.15	13.20	—	—	—
Fehértanyai	uj	74	12.40	12.50	75	12.60	12.65
"	"	76	12.70	12.85	77	12.85	12.95
"	"	78	13	13.10	79	13.10	13.15
"	"	80	13.20	13.25	—	—	—

Raktárállomány búzában és lisztben: A fővárosi közraktárban 152,200 métermázsza buza és 93,400 métermázsza liszt; a Silosban 64,250 métermázsza buza, a nyugati pályaudvaron 81,083 métermázsza buza és 5096 mmázsza liszt.

Határidőzet búzában. Délelőt nagyon lanyha volt a forgalom különösen őszi búzában. Délután valamivel szilárdult a hangulat.

Előfordult kötések búzában.

Határidő	Délalotti és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdet	forgalom	zárlat	kezdet	forgalom	zárlat
márczius	11.97	11.98—97—98—95	11.95	11.96	11.95—96	11.95
szept.	9.47	9.46—45—43—40	9.39	9.39	9.40—39	9.39
		9.39				

Hivatalos határidőjegyzések búzában.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Lezárt árforlyamok
	decz. 10. pénz	decz. 9. pénz	decz. 10. áru	decz. 9. áru	
márcz.	11.94	11.96	11.95	11.94	—
szept.	9.39	9.46	9.49	9.50	—

Rozs.

Készárúzet rozsbán: Elkelt néhány vaggon változatlan áron.

Előfordult eladások rozszban.

menyiség mázsaiban	ó vagy u	származás	minőség megj.	átadási hely	ár, netto 100 Kgr. kint	Kész vagy 3 óra
100	uj	pestvidéki	—	Budapest	8.50	Kp.
150	—	—	—	—	8.47 1/2	—
100	—	—	—	—	8.05	—

Hivatalos jegyzések rozszban.

ó vagy u	faj	hektoliterenkint suly kilogrammban	100 kilogramm készpénz ára
			frttól frtig
uj	elsőrendű	—	8.65
uj	másodrendű	—	8.50

Raktárállomány rozszban: a fővárosi közraktárakban 53.500 métermázsa; a nyugati pályaudvaron 18.036 métermázsa.

Határidőüzlet rozszban. Tavaszi rozsz forgott lanyhuló árak mellett.

Előfordult kötések rozszban.

Határidő	Délutáni és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
	kezdő forgalom	zárás	kezdő forgalom	zárás	kezdő forgalom	zárás
márczius	8.60	8.68	8.67	8.68	8.65	8.66
szeptember	—	—	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések rozszban.

Határidő	Déli tőzsde zárlata				Leszámoló árfolyamok
	decz. 9-én pénz	decz. 9-én ár	decz. 10-én pénz	decz. 10-én ár	
márczius	8.68	8.70	8.67	8.69	—
szeptember	—	—	—	—	—

Takarmányfélék.

Készárüzlet takarmányfélékben. Gyengén tartott árak mellett adatott el néhány vaggon tengeri, zab és takarmányárpa.

Előfordult eladások takarmányfélékben.

Menyiség mázsaiban	ó vagy u	ár	minőség	átadási hely	ár, netto száz kilogr. kint	kész. vagy 3 óra
100	uj	árpa	takarmány	Kőbánya	6.25	készp.
150	—	—	—	Czegléd	6.87 1/2	—
200	—	—	—	Budapest	6.30	—
300	o	tengeri	—	—	5.20	—
200	—	—	dohos	Mezőtúr	4.95	—
300	uj	—	—	—	4.77 1/2	—
500	—	—	elvámlóva	Predeal	4.20	—
200	—	—	—	Zsomolya	4.60	—
100	—	—	—	Szalonta	5.40	—
200	bükköny	elsőrendű	—	Budapest	6.47 1/2	—
100	—	—	—	—	6.35	—
200	—	—	—	—	6.52 1/2	—

Hivatalos jegyzések takarmányfélékben.

Áru	ó vagy u	Faj	Hektoliterenkint suly kg.-ban		100 kg. készp.	
			frttól	frtig	frttól	frtig
Árpa	uj	takarmány	60-62	5.80	6.15	
"	"	égetni való	32-64	6.30	7.00	
"	"	sörfördői	64-66	7.50	9.00	
Zab	—	—	39-41	6.40	6.70	
Tengeri	—	bánási	—	4.05	5.05	
"	—	másnemű	—	4.90	4.95	

Raktárállomány takarmányfélékben: A közraktárakban 82.600 métermázsa árpa, 17.000 métermázsa zab, 125.600 métermázsa tengeri. A Silosban 2000 métermázsa zab, 23.100 métermázsa tengeri, a nyugati pályaudvarban 2550 métermázsa árpa és 706 métermázsa zab.

Határidő-üzlet takarmányfélékben: Májusi tengeriben volt élénk forgalom ingadozó árak mellett.

Előfordult kötések takarmányfélékben.

Áru	Határidő	Délutáni és déli tőzsde			Délutáni tőzsde		
		kezd. forgalom	zár.	kezd. forgalom	zár.	kezd. forgalom	zár.
Tengeri	május.	4.44	4.48-44-48	4.42	4.48	4.44-45	4.44
Zab	decz.	5.18	4.44-43	—	5.20	—	—
zab	márcz.	5.33	5.37-36	8.35	8.35	8.36	8.35
szep.	—	—	—	—	—	—	—

Hivatalos határidőjegyzések takarmányfélékben.

Áru	határidő	déli tőzsde zárlata				leszámoló árfolyamok
		decz. 10-én		decz. 9-én		
		pénz	ár	pénz	ár	
Tengeri	május-jun.	5.42	5.44	5.45	5.45	5.20
Zab	december	5.15	5.20	5.15	5.25	—
zab	márcziusra	6.36	6.38	6.40	6.42	—
szep.	szeptemberre	—	—	—	—	—

Gabona- és lisztforgalom.

A m. kir. közp. statisztikai hivatal az 1897. évi december hó 8-án este 6 óráig Budapestre vasúton és hajón érkezett s innen elszállított gabonaküldeményekről és a budapesti fővármivaltainál előjegyzett gabona- és lisztmennyiségekről a következő kimutatást teszi közzé:

Az áru megnevezése	Erkezett				Elszállított			
	vasúton		hajón		vasúton		hajón	
	együtt	együtt	együtt	együtt	együtt	együtt	együtt	
	m é t e r m á z s a							
	helyi forgalomba							
buza	8855	16461	20816	101	—	—	131	
rozsa	104	—	104	—	276	276	—	
árpa	2174	—	2174	404	—	404	—	
zab	918	1528	2446	—	8193	8193	—	
tengeri	208	—	208	1998	—	1998	—	
összesen	12917	17989	26942	1798	5667	7865	—	

A fővármivaltainál előjegyzetelt:

Az áru megnevezése	Visszakivétel céljából való behozatalra előj. mennyiség méterom.	Az áru megnevezése	A visszkivételre előjegyzett mennyiség méteromában
buza	6635	buzaliszt	8186
rozsa	—	rozsliszt	—
árpa	—	árpaliszt	49
összesen	6635	összesen	8185

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, december 10.

Jeleztük tegnap a mai nap fontosságát a tőzsde alapirányának megítélésére. Konstatálhatjuk is, hogy az árfolyamok hanyatlása ma folytatást nem igen talált. A magyar politikai pártok állásfoglalása a provizoriális javaslattal szemben nagyon megnyugtatta az üzéri köröket úgy nálunk, mint Bécsben és a vásárlási kedv vissza is tért kis mértékben. Délben azonban látták, hogy a tegnapi vásárra került árut, különösen pedig a hirtelen kínálat tárgyává lett osztrák járadékot nem igen vásárolják vissza, ami világos jele annak, hogy ezek az értékek nem az üzérség véleményéből, hanem a szilárd kezek pénztárából kerültek világgá, a vételkedv ismét elmúlt és beállott az üzletelenség. Este felé, a végső zárlat előtt, az esti lapokban azt olvasták, hogy Apponyi és pártja tényleg a kormány-párttal szavazott. Ez a körülmény ismét fölgyújtotta a kedélyeket és fölvitte az osztr. hitel árát, +50 krajczárral, 353.20-ra, hogy 353.10-en záruljon. Mindebből világos az, hogy a szilárd alapirányzat még nem veszett el végkép és hogy a tőzsde szívesen vigadna, ha a politikai zene kissé lába alá szólna. De míg ez a „zene“ egyszersmind „bona“ is marad, addig nincs kilátás a jókedvre.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészvény 384.50 385.25. Leszámítolobank — Osztrák hitelrészvény 352.60 — 353.30. Osztr.-magyar államvasutak 334.50 — 335.50. Közüti vaspálya 388. — 389. —. Villamos vasut 280.50 — 280.75. Rimamurányi 245.50 — 246. —. frton köttetett.

Délutáni 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 352.60. Magyar hitelrészvény 384.50. Aranyjáradék 121. —. Koronajáradék 99.35. Leszámítolobank 249.50. Jelzálogbank 275.75. Rimamurányi 245.50. Osztr.-magyar államv. 335.25. Ipar és kereskedelmi bank 101. —. Közüti vasut 388.50. Villamos vasut 280.25.

A délitőzsdén előfordult kötések: Hazai bank 105, kereskedelmi bank 1420. —, ált. közbánnya 118, salgótarjáni 598 — 600, közüti vasut 387 — 388.25, villamos vasut 280. —, magyar hitelrészvény 383.75 — 384.75, ipar- és kereskedelmi bank 101, rimamurányi 245. — 245.50, osztrák hitelrészvény 352.25 — 353.30, osztr.-magyar államvasut 334.75 — 335. —.

Díjbirtosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1.50 — 2. — frt; 8 napra 5.50 — 6.50 frt. december utoljára 8. — 9. — frt.

Délutáni 1 óra 30 perczkor zárulnak:

	decz. 10.	decz. 9.
Magyar aranyjáradék	121.50	121. —
Magyar koronajáradék	99.90	99.30
Magyar hitelrészvény	384.50	384.75
Magyar ipar és keresk. bank	101. —	101. —
Magyar jelzálogbank	276. —	276. —
Magyar leszámítolobank	250. —	250. —
Rimamurányi vasut	245.50	245. —
Osztrák hitelrészvény	353.20	353.50
Déli vasut	79.50	79.50
Osztr.-magyar államvasut	335. —	336.25
Közüti vaspálya	388.25	390.50
Villamos vasut	280.50	280.50

Az utőtőzsdén jegyezettelt: Osztrák hitelrészvény 353.10 — 352.70 — 353.25, Magyar hitelrészvény 384.50 — 384.25, Rimamurányi 245.50, Osztrák-magyar államvasut 335. — 334.50 forinton köttetett.

Délután 4 órakor zárulnak:

	decz. 10.	decz. 9.
Osztrák hitelrészvény	353.10	352.10
Magyar hitelrészvény	384.25	384. —
Osztrák-magy. államvasut	334.50	334.25
Leszámítolobank	250. —	250. —
Jelzálogbank	275.75	276. —
Rimamurányi vasut	245.50	245. —
Közüti vaspálya	388. —	388.51
Villamos vasut	280. —	280.25
Ipar és keresk. bank	101. —	—
Déli vasut	78.50	79. —

TERMÉNY- ÉS ARUTŐZSDEK.

Budapest, december 10. A zsiradéküzlet változatlan árak mellett jelentéktelen. A szilvaüzletben lanyha irányzat uralkodott és az árak gyengültek. Eladatott boszniai 85 dbos 19.20 forinton és szerbiai 100 dbos 16.50 forinton.

Hivatalos jegyzések.

Faj	Ar 100 kilogrammankint	
	Pénz	Áru
Bisznesszir	—	53. —
ingyen hordó	—	—
Szalonna	—	—
magyar la legcenzúrázott vidéki városi legcenzúrázott, 4 daracos	48. —	48.50
8	49. —	50. —
füstölt	56. —	57. —
Szilva	—	—
boszniai, 1895. évi usance-minőség	—	—
120 darabos	16. —	16.50
100	17.50	18. —
85	19.25	19.75
szorbai, usance-minőség	14.50	15. —
100 darabos	16.25	16.75
85	19. —	19.50
Szilva	—	—
Határidőre usance-min.	—	—
Minőség 120 darabos	—	—
100	—	—
85	—	—
szorbai, usance-min.	—	—
100 darabos	—	—
85	—	—
Szilvaiz	—	—
Kész áru szlovéniai 1896	19.50	20. —
ingyen hordó azo biat 1896	17.50	18. —
Szilvaiz	—	—
Határidőre szlovéniai	—	—
ingyen hordó	—	—
Horemag	—	—
Lucerna magyar, 1896	48. —	52. —
vörös aprószemű 1896	32. —	31. —
vörös közepesemű 1896	32. —	35. —
vörös nagysemű 1896	35. —	40. —

Budapesti vásárocsarnok.

Budapest, decz. 10. A mai vásár irányzata nagyban ingadozó és az egyes cikkeknek a következő volt: **Husnál** forgalom élénk, árak szilárdak. — **Baromfinál** élénk, árak csökkentek. — **Halban** csendes, árak szilárdak. — **Tej és tejtermékek** élénk. — **Tojásnál** élénk, árak szilárdak. — **Zöldségnél** élénk. — **Gyümölcsnél** élénk. — **Fűszereknél** csendes. — Időjárás derült, hűleg. A központi vásárocsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: **Hus.** Marhahus hátulja I. 46-56 frt, II. 42-54 frt. Birkahus hátulja I. 30-36 frt, II. 28-34 frt. Borjúhús hátulja I. 60-66 frt, II. 50-64 frt. Sertéshús elsőrendű 50-50 frt, vidéki 42-48 frt. (Minden 100 kilonkint.) Kolbász füstölt 60-72 kr (kilonkint). Sertésszir hordóval 52.5-52.5 frt (100 kilonkint). — **Baromfi (élő).** Tyuk 1 pár 0.80-1.00 frt. Csirke 1 pár 0.60-0.70 frt. Lud hízott kilonkint 0.44-0.54 frt. — **Különfélék.** Tojás 1 láda (1440 drb) 42.5-44.0 frt. Sárgarépa 100 kötes 2-4.00 frt. Petrezselem 100 kötes 3.00-5.00 frt. Lencse m. 100 kiló 14-18 frt. Bab nagy 100 kiló 6-14 frt. Paprika I. 100 kiló 35-52 frt, II. 18-30 frt. Vaj közöns. kilonkint 85-100 frt. Vaj tea kilonkint 1.10-1.40 frt. Burgonya rózsza 100 kiló 2.00-2.50 frt. Burgonya sárga 100 kiló 2.30-3.00 frt. — **Halak.** Harcsa (élő) 0.50-1.20 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.40-1.00 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.30-0.65 frt.

Szesz.

Budapest, decz. 10. Az irányzat változatlan. **Fino-mított szesz** nagyban 55.75-56. — forint, kicsinyben 56. — 56.50 forint. **Élesztőszesz** nagyban 55.50-55.75 forint, kicsinyben 56. — 56.50 forint. **Nyersszesz adózva** nagyban 54.75-55. — forint, kicsinyben 55.25-55.50 forint. **Nyersszesz adózatlan** (exknt.) 14.50-14.75 frt. **Denaturált szesz** nagyban 19. — 19.25 frt, kicsinyben 19.50-19.75 frt. Az árak 10,000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzüzlettel mellett értendők.

Bécs, decz. 10. **Kontingens nyersszesz** azonnali szállításra 18.20-18.30 frtig kelt el. Zárlat 18.20-18.40 frt.

Prága, decz. 10. **Adózott tripló-szesz** 53.50-53.75 frton jegyezettelt nagyban, adózatlan szesz 17.50-17.75 frt.

Trieszt, decz. 10. **Kivitel szesz** tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban 10 1/2 frt január-juniusi szállítás 10 1/4.

Berlin, decz. 10. Szesz helyben 37.20 márka = 21.97 frt, fogyasztási adó nélkül hektoliterenkint a 10,000 litereszállék. Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Boroszló, decz. 10. Szesz (50-es) pr. december 55.90 márka = 33.01 frt; szesz (70-es) pr. december 36.40 márka = 21.50 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Hamburg, decz. 10. Szesz nov.—decz. 21.25 márka = 12.55 frt; decz.—jan. 21. — márka = 12.40 frt; jan.—febr. 20.50 márka = 12.11 frt. Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 forint.

Paris, decz. 10. Szesz folyó hora 45.25 frk = 23.94 frt; deczemberr 45. — frk = 23.80 frt; négy első hora 44.50 frk = 23.54 frt; mástól 4 hora 43.50 frk = 23.01 frt. Az árak 10,000 litereszállékankint 1/4% leszámítolással értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70.

Cukor.

Prága, decz. 10. **Nyerscukor** 88% cukortartalom alapján franco Aussig, azonnali szállításra 12.3

Páris, decz. 10. Nyerscukor (88 fok) kész áru 27.75—28.25 frk, fehércukor novemberre 30.7/8 frk, decemberre 31 1/8 frk, 4 első óra 31.7/8 frk, 4 óra májástól 32 1/8 frk. Finomított készáru 99.50 frk.

London, decz. 10. Jávacsukor 10.75 sh. ártartó.

Nyers csukor nyugodt, jegyezett csukor renyhe, gyengébb. Finomított ártartó, mérsékelt üzlet. Külföldi tört eleinte szilárd, később engedett. Jegyezett: készáru 10.105 shilling, márcz.-ápr.-ra 10.1125 shilling, máj.-aug.-ra 11.15 shilling. Répacukor ártartóan és élénken indult, nyugodtabban zárult. Német (88%) decz.-re 9.075 sh., januárra 9.15 shilling, februárra 9.3 shilling, áprilisra 9.375 shilling, májusra 9.45 shilling, júniusra 9.525 sh. Határidőzlet: decemberre 9.075 sh., januárra 9.223 sh., februárra 9.3 sh., márcziusra 9.375 sh. áprilisra 9.45 sh., májusra 9.525., júniusra 9.6 sh.

Olajok.

Páris, decz. 10. Repceolaj folyó óra 58.—frk (= 27.40 frt); januárra 58.—frk (= 27.40 frt); négy első óra 58.—frk (= 27.40 frt); négy óra májástól 58.—frk (= 26.92 frt). Árak 100 kilonkint értendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.70 frt.

Hamburg, decz. 10. Repceolaj helyben 57.—márka (= 33.66 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Köln, decz. 10. Repceolaj májusra (hordóval) 61.—márka (= 36.02 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

London, decz. 10. Repceolaj 25.6 sh. Lenolaj 15 sh. Gyapot magolaj 14.15—14.9 sh. Terpentin 23.6—23.9 sh.

Petroleum.

Hamburg, decz. 10. Petroleum helyben 4.80 márka = 2.83 frt.

Antwerpen, decz. 10. Petroleum fin. helyben 14.75 frank = 7.03 frt.

Bréma, decz. 10. Petroleum fin. helyben 4.95 márka = 2.92 frt.

Newyork, decz. 10. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.40 cents, fin. petroleum Philadelphianban 5.35 cents; United Ripe Line Certificates deczemberre 65.; Nyers petroleum deczemberre 5.95.

London, decz. 10. Petroleum, amerikai 4 1/8—4 1/2, orosz 4 1/4 sh.

Kávét, tea, rizs.

London, decz. 10. Santos határidő szabálytalan és alacsonyabb jegyezett: decz.-re 29.6 sh., márcz.-ra 29.9 shilling, máj.-ra 30.—sh., jul.-ra 30.3 sh., szept.-re 30.9 sh., decz.-re 31.3 sh., Tea: Átalán nyugodt, ártartó. Rizs: ártartó meglehetősen keresett.

Fémek.

London, decz. 10. Réz 48 1/16—48 5/16 készáru 48 1/16—48 11/16 font st., 3 óra; best sel. 51.75—52.25 font st., Ón: finom külföldi 62 1/16—63 1/16 font sterling, készáru és 63 5/16—63 13/16 font sterling; 3 óra. Ólom: angol 13 1/8—13 1/4 font sterling; külföldi 12 7/8—13 font sterling. Horgany: külföldi 13 3/8—18 1/8 font st. Higany: 7 font sterling első és 6.19 font sterling másodkézből. Vas: A glasgovi nyersvaspiacz ártartóan indult és zárult, mérsékelt üzlet mellett: 45.25 sh. készáru és 45.45 sh. egy óra; Cleveland 40.6 sh. készáru és 40.85 sh. egy óra; Hematit 48.05 shilling készáru és 48.03 shilling egy óra; Middlesborough 49.2 shilling készáru és 49.55 shilling egy óra. A nyersvaskészlet Glasgoban 341.315 és Middlesboroughban 51.387 tonna.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, december 10. Az amerikai magasabb jegyzések nem oszlatták el a lanya irányzatot, mivel az ottani árfolyam spekulatív természetűnek látszik. Miután az effektív gabonában nincsen forgalom, a határidőzlet is lanyhult. Kötött: buza tavaszra 11.85—11.82, zal. tavaszra 673, tengeri máj.-jun. 572—569.

Hivatalosan jegyezett:

Buza tavaszra 11.82—11.83, rozs tavaszra 8.79—8.81, tengeri máj.-jun. 5.68—5.69, zab tavaszra 6.71—6.73, repce jan.-febr. 13.90—14.—frton.

Boroszló, decz. 10. Buza helyben 19.—márka (= 11.22 frt) sárga. Buza helyben 18.90 márka (= 11.16 frt). Róz helyben 15.—márka (= 8.86 frt.) Zab helyben 13.80 márka (= 8.15 frt.) Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.94 frt.). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Hamburg, decz. 10. Buza holsteini 180—190 márka (= 10.63—11.22 frt). Róz meklenburgi 140—152 márka (= 8.26—8.98 frt). Róz orosz 108—109 márka (= 6.87—6.48 frt). Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 59.05 frt.

Páris, decz. 10. (Megnyitás.) Buza folyó óra 30.50 frank (= 14.55 frt). Buza januárra 30.25 frank (= 14.43 frt). Buza 4 első óra 29.75 frank

(=14.19 frt). Buza 4 óra májástól 29.10 frank (=13.88 frt). Róz folyó óra 18.40 frank (= 8.78 frt). Róz deczember óra 18.50 frank (= 8.72 frt). Róz 4 első óra 18.75 frank (= 8.94 frt). Róz 4 óra májástól 18.90 frank (=8.99 frt) minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.70 forint.

Páris, decz. 10. (Zárlat.) Buza folyó óra 30.50 frank (= 14.55 frt). Buza deczemberre 30.25 frank (= 14.43 frt). Buza 4 első óra 29.60 frank (= 14.12 frt), Buza 4 óra májástól 28.90 frank (= 13.78 frt).

Pétevár, decz. 10. Róz helyben 6.70 kopék.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, december 10. A magyar országgyűlési vitáról érkezett kedvezőbb hírek a mai tőzsdén barátságosabb hangulatot keltettek, úgy hogy a spekuláció ismét vásárlási kedvet kezdett mutatni és az árfolyamok is javultak. De a mikor később külföldi eladási rendelmények érkeztek, a hangulat újra elgyengült, míg végül ismét szilárdabb irányzat jutott érvényre.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 353.62—352.37. Länderbank 221.—220.40. Union-bank 293.—. Bankverein 254.50. Anglobank 160.75. Magyar hitelrészvény 385.50—383.50. Osztrák magyar államvasut 336.—334.50. Déli vasut 78.75—78.50. Elbevolgyi vasut 260. Aussig-teplitzi vasut 1642.50. Alpési bányá 131.50—130.10. Rimamurányi 246.—. Prágai vasipar 686.—. Salgótarjáni 597.25. Osztrák fegyvergyár 298.—296.—. Magyar koronajáradék 99.45—99.32. Török sorsjegy 60.20—59.80. Német márka 59.10 frton köttetett.

Dél előtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 352.50. Magyar hitelrészvény 383.50. Länderbank 220.50. Osztrák-magy. államvasut 334.75. Alpési bányá 130.25. Májusi járadék 101.40. Török sorsjegy 59.90. 4% magyar aranyjáradék 121.10. 4% magyar koronajáradék 99.35.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 352.87. Magyar hitelrészvény 383.50 Länderbank 220.50. Unionbank 292.50 Anglo. bank 160.50. Bankverein 254.50. Osztrák magyar államvasut 335.—. Déli vasut 78.50. Elbevolgyi vasut 260.—. Északnyugoti vasut 246.75. Alpési bányá 130.25. Rimamurányi 245.75. Prágai vasipar 686. Májusi járadék 101.35. Magyar koronajáradék 99.30. Török sorsjegy 59.90. Német márka 59.10. frton köttetett.

Délután 2 óra 30 perckor zárulnak: Magyar aranyjáradék 121.—. Magyar koronajáradék 99.35. Tiszai kölcsönsorsjegy 138.—. Magyar földtehermentesítési kötvény 97.40. Magyar hitelrészvény 384.50. Magyar nyerenyvkölcsön sorsjegy 152.75. Kassa-oderbergi vasut 189.—. Magyar kereskedelmi bank 1425.—. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.65. Magyar keleti vasut államkötvények 121.—. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 249.—. Rimamurányi vasrészvénytársaság 245.50. 4.2% os papírjáradék 101.45. 4.2% os ezüstjáradék 101.25. Osztrák aranyjáradék 121.05. Osztrák koronajáradék 101.60. 1860. évi sorsjegyek 143.25. 1864. évi sorsjegyek 188.—. Osztrák hitelsorsjegyek 201.—. Osztrák hitelrészvény 352.75. Angol-osztrákbank 160.50. Unionbank 292.25. Bécsi bankverein 254.50. Osztrák Länderbank 220.25. Osztrák-magyar bank 947.—. Osztrák-magyar államvasut 334.50. Déli vasut 78.50. Elbevolgyi vasut 260.25. Dunagőzhajózási részvények 442.50. Alpési bányarészvény 129.60. Dohányrészvény 149.25. 20 frankos 9.57. Cs. kir. vert. arany 5.70. Londoni váltóár 120.55. Német bankváltó 59.15.

Bécs, decz. 10. (Utótőzsdé.) A tőzsdén ma az irányzat gyengült, mire főleg a külpolitikai helyzet, valamint a párisi alacsonyabb jegyzések bírtak befolyással. Osztrák hitelrészvény 352.50. Magyar hitelrészvény 384.—. Angol-bank 160.25. Bankverein 255.—. Union-bank 292.50. Osztrák Länderbank 220.25. Osztrák-magyar államvasut 334.75. Déli vasut 78.25. Elbevolgyi vasut 260.—. Északnyugoti vasut 246.—. Rimamurányi vasut 246.50. Alpési bányarészvény 129.50. Májusi járadék 101.50. Magyar koronajáradék 99.40. Töröksorsjegy 59.40. Német birodalmi márka 59.16.

Berlin, decz. 10. (Zárlat) 4-2% papírjáradék 101.20, 4-2% ezüstjáradék 100.80, 4% osztrák aranyjáradék 102.90, 4% magy. aranyj. 102.50, Elbevolgyi vasut —, osztrák hitelrészvény 220.60, magyar koronajáradék 99.20 déli vasut 84.—, osztr.-magyar államvasut 142.—, Károly Lajos-vasut —, orosz bankjegy 216.85, bécsi váltóár 168.95, 4% uj orosz kölcsön 66.85, Magyar beruházási kölcsön 101.90, olasz járadék 95.—. Az irányzat gyengébb.

Berlin, decz. 10. (Utótőzsdé.) Osztrák hitelrészvény 220.10, Magyar koronajáradék —, déli vasut 33.90, osztr.-magyar államvasut 141.70. Az irányzat gyenge.

Frankfurt, decz. 10. (Zárlat) 4-2% papírjáradék 85.70, 4-2% ezüstjáradék 85.30, 4% osztrák aranyjáradék 102.80, 4% magy. aranyj. 102.80, magy. korona járadék 99.20, osztrák hitelrészvény 297.25, osztrák-magyar bank 799.—, osztrák-magyar államvasut

282.50, déli vasut 69.37, bécsi váltóár 168.90. londoni váltóár 20.37, párisi váltóár 80.725, bécsi Bankver. 215.50, Uniobank 249.— villamos részvény 137.20, alpési bányarészvény 109.50, 3% magy. aranykölcsön 90.50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, decz. 10. (Utótőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 297.25, osztrák-magyar államvasut 282.25, Déli vasut 69.37.

Hamburg, decz. 10. (Zárlat.) 4.2% ezüstjáradék 85.—, osztr. hitelrészv. 297.—, 1860. sorsjegy —, osztr.-magyar államvasut 705.50, déli vasut 166.—, olasz járadék 94.90, 4% osztr. aranyj. 102.90, 4%-os magy. aranyj. 102.60. Az irányzat gyenge.

Páris, decz. 10. (Zárlat.) 3% francia jár. 103.87, 3 1/2% francia jár. 106.70, olasz járadék 96.37, osztr. földhitelrészvény 1250.—, osztr. m. államv. 720.—, Francia törl. jár. —, 4% osztr. aranyjáradék 102.50, 4% magyar aranyjáradék 103.62, ottomanbank 555.—, dohányrészvény 319.—, párisi bankrészvény 876.—, osztrák Länderbank 480.—, alpési bányarészvény 282.50. Az irányzat határozatlan.

London, decz. 10. (Zárlat.) Angol consolok 113.1/8, déli vasut 7.25, spanyol járadék 60.7/8, olasz járadék 95.25, 4% magyar aranyjáradék 102.50, 4 1/4 osztrák aranyjáradék 102.25, 4% rupia 61.1/8, canada pacificvasut 83.—, leszámítolási kamatláb 3%, ezüst 26.7/8, bécsi váltóár 12 1/3. Az irányzat csendes.

New-York, decz. 10. ezüst 58.—.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1897. december 10-én reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsiusus szerint, Felhőzet, Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsiusus szerint, Felhőzet. Lists various cities and their weather conditions.

Felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, * = hó, ** = köd, [= zivatar.

Magyarország és Italia fölött a másodlagos depresszió mára még jobban kifejlődött. Hatáskörében az idő borús és felhős mártékban csapadékos. Az északi földrészeken nem ment előbbre, mert a keleti maximum visszasoportolt. Új depresszió közeledik Irországhoz. Az időjárás csak Oroszország belsejében száraz és hideg, Európa egyéb tájain pedig csapadékos és aránylag enyhe. Hazánkban Erdély kivételével mindonütt volt csapadék, jobbra hű, a Délvidéken inkább eső alakjában. Az Alföldön és Északkeleten a locsapások ma reggel is tartanak. A hőmérséklet közel van a fagyponthoz. Fagypont körüli hőmérséklet, az ország keleti felében csapadék és később ismét nyugatról borulás várható.

VIZÁLLÁS.

— December 10-én. —

Table with columns: Folyó, Vizmérés, Vizálás reggel, Áradás v. apadás, Folyó, Vizmérés, Vizálás reggel, Áradás v. apadás. Lists river measurements and water levels.

Felül és alul: * = Jéges víz; + = 0 feletti; - = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = köztétegy.

Felöl és alul: Liposy Ádám.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1897. december 10-én.

Table with multiple columns: Kamatláb %, Mai záró-árfolyam (pénz, áru), Osztalék 1896-ra, Részvények száma, Felirólás részvényon-kint, Kamatláb %, Mai záró-árfolyam (pénz, áru), Osztalék 1896-ra, Részvények száma, Felirólás részvényon-kint, Kamatláb %, Mai záró-árfolyam (pénz, áru). Sections include: I. Államadósság, II. Más közkölcsönök, III. Záloglevelek és kölcsönkövetvények, IV. Elsőbbségi kötvények, V. Bankok részvényei, VI. Takarékp. részvényei, VII. Biztosító-társ részv., VIII. Gőzmalmok részv., IX. Bányák és téglagy. r., X. Vasművek és gépgy. r., XII. Különféle vált. részv., XIII. Közleked. vált. részv., XIV. Sorsjegyek, XV. Pénznemek, XVI. Váltók árfolyamai (látára), XVII. Határidőre kötött értékp., Leszámlázó árfolyamok december 9-éről.

A feljelölt értékpapiroknál, melyek üzleti éve nem esik össze a naptári évvel, az osztalék az utolsó üzletévről vonatkozólag értendő.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, szombat, 1897. december 11-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Évi bérlet 219. Havi bérlet 9.
Új betanulással:

Lear király.

Szomorujáték 5 felvon. Irta: Shakespeare. Ford. Vörösmarty Mihály.

Személyek:

Lear	Szacsavay
A francia király	Horváth
A burgundi fejedelem	Pálfi
Cornwall	Bakó
Alban fejedelem	Somló
Kent, gróf	Borcsényi
Gloster, gróf	Egressy
Edgárd, gróf	Mihályfi
Edmund	Gyenes
Bolond	Vizvári
Goneril	Jászay M.
Regan	Szacsavay P.
Cordelia	Márkus

Kezdeté 7 órakor.

NÉPSZÍNHÁZ.

Kuktakisasszony.

Enekes bohózat 8 felvonásban. Irta Márkus József. — Zenéjét szerzerzte Szabados Béla.

Személyek:

Krisztoforó	Németh
Liana	Z. Bárdi G.
Liza grófnő	Náday Ilona
Miss O'Neel	M. Csatai Zs.
Arzén gróf	Szirmai
Buk Leobáld	Kassai
Piki gróf	Gazsi M.
Didisev gróf	Vidorné
Palacsinszki báróné	Bártfai M.
Félix, pinczer	Lubinszky
Misi	Tollagi
Nina	Hán M.
Böske	Vodress G.
Terus	S. Harmath I.
Vera	Makkos E.
Linus	Tallán I.
Lóra	Vasváriné
Moris	Budai
Kata	Eperjaci M.
Rózi	Koltai J.
Panni	Dallás
Zsuzsika	Rádai T.
Ilus	Szegő I.
Giza	Kovács I.
Margit	Galambos B.
Szilga	Ujvári
A grófnő inasa	Kocsis

Kezdeté 7 órakor.

VÁRSZÍNHÁZ.

Nagy bérlet 80. Havi bérlet 6.

A mama.

A gróf Toleki alapítványból 100 arany pályadíjjal jutalmazott eredeti vizjáték 3 felvonásban. Irta Szilgietti.

Személyek:

Mogoriné	Vizváriné
Cili, leánya	Csillag T.
Herki Akos	Császár
Esztika	Nagy I.
Szefi Tivadar	Ujházi
Orni Béla	Duzsó
Ugri Miska	Faludi
Fgy ur	Beddy
Inas	Abonyi
Hugrér	Odry
Szobaléány	Dóri M.

Kezdeté 7 órakor.

Színházi műsorok a 19. oldalon.

„OLYMPIA” magyar mulató

Igazgató BORSODY VILMOS, Kerepesi-ut 63.

Nyitva reggel 5 óráig.

Minden nap változatos műsor. Zanella, világhírű contorsionista. Dubois négyes, jeles táncosnők. Rolland, kiváló humorista. A híres Gyurkovics leányok. Papp Mariska a világ legkisebb primadonnája. Piccardi nővérek nemzetközi táncosnők.

A kéményseprő egy nevelőintézetben.

Audros neveltető bohóság. Kiváló étkek és italokért kereskedik.

Szilárd Zsigmond, tulajdonos.

KÁLDOR ZSIGMOND

„COMMERCE” kávéház,

Baross-utca és József-körút sarkán.

Naponta a híres Kuthy Vincze és Gyurka zene hangversenye.

Kiváló teakészlet, az összes kül- és belföldi lapok a N. E. közönség számára. Jó italok, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás. A N. E. közönség bocsos pártfogását kéri

(185)

KÁLDOR ZSIGMOND, kávé.

Belégzési Intézet

újannan alakítva és nagyobbítva.

Dr. ZIFFER E., gleichenbergi fűrdőorvos vezetése alatt.

József-körút 10. szám.

sóvíz kurák. Különböző fülkékben. Fenyőfa-belégzés és pneumatikus szőpórási gép, garaj, orrbetegségek. Nyitva egész nap.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Évi bérlet 188. Havi bérlet 6.

A bolygó hollandi.

Dalma 3 felv. Zenéjét és szövegét szerzerzte Wagner Richard. Ford. ifj. Abrányi Kornél.

Személyek:

Daland	Szendrői
Senta, leánya	Vasquezó
Erik, vadász	Kiss
Mari, Senta dajkája	Várent V.
Kormányos	Kertész
A hollandi	Beck

Kezdeté 7 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

580. szám. 589. szám.

Zacconi és társulata utolsó vendégszereplését:

Gringoire.

Comédie in 1 atto di Banville.

Személyek:

Luigi XI.	E. Piamonti
I. Istro Gringoire	Zacconi
Simone Fourniez	C. Sabatini
Oliviero	Bordeaux
Eloisa	E. Varini
Nicoletta	M. Volante

Ezt követi:

Diritti dell' anima.

(A lélek jogai.)

Dramma in 1 Atto di Giuseppe Giacosa.

Személyek:

Paola	Zacconi
Mario	Zoncada
Anna	Varini
Maddalena	Sabatini

Végül:

DonPietro Caruso

Dramma in 1 Atto di R. Bracco.

Személyek:

Don Pietro Caruso	Zacconi
Margherita	E. Varini
Fabrizio Fabrizzi	L. Zonkada

Kezdeté 7 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Először.

A kikapós patikárius.

Bohózat 4 felvonásban. Irta Gandellot. Fordította: Holtai Jenő.

Személyek:

Fourageot	Szilágyi V.
Ferdinánd	Balla K.
Berinet	Boross E.
Berinet-né	Hettyey A.
Paturin	Mátray
Paturin-né	Sz. Szilassy
Carjol	Irányi
Casimir	Ferenczy
Labricelle	Füredi
Paulette	Aranyossy
Brigitte	Fehér K.
Amandine	Varga A.
Adolf	Várady Pál
Desiré	Kunossy E.

Kezdeté 7 órakor.

Az **APFEL**-féle régi jó hírnevű **fogmüterm** mely eddig a Váci-körút és Deák-tér sarkán létezett, **Erzsébet-körút 12. sz.** alá (a New-York palotával szemben) helyeztetett át.

GERŐ FERENCZ előkészítő tanfolyama az egyévi önkéntességi **képesítő vizsgálatra** Budapest, VI., Nagy János-utca 3. Ezen tanfolyam előkészít ifjakat, kik tanulmányukat bármely körülmény folytán abbahagyták, a leg gondosabb vezetéssel s tapasztalt, jeles szakértők lelkiismeretes közreműködésével az önkéntességi vizsgálatra. Ismeretét egyúttal a szolgálati idő alatti magántartást és egyéb előzetes tudnivalókat. **A tanfolyam január 2-án kezdődik és 6 óra terjed. Prospektus kívánatra küldetk.**

Dus választék, **karácsonyi és újévi ajándékokból.** **GRANICHSTÄDTEN TESTVÉREK** császári és királyi udvari ékszerészek, **BUDAPEST, IV. ker., Kristóf-tér 2. sz.**

Legalkalmasabb **karácsonyi és újévi ajándékok** **LÖW SÁNDOR** óras és ékszerésznel, Budapest, VIII., József-körút 81. sz. alatt kaphatók. **Ugyanott óra- és ékszer-műhely.** Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Dr. Lengyel Frigyes-féle Nyirfa-balzsamot elnyomni, a legjobb bizonyíték tehát, hogy itt egy valódi, a természet által nyújtott széplőszertől van szó. Ezen nyirfa-balzsam egy százéves 30 évi gyakorlati vegyi eljárás alapján praeparáltatik és csak azután jön forgalomba. Ezen folyadék hatása, hogy a bőr felső rétegeit lehántja és ez által az alsó tisztított bőr felületén az üdőségben jön napvilágra, megszüntet mindenemű kiütést, az elhalt, vörös foltokat és anyafoltokat, simítja a ráncos bőrt és a kiemelkedéseket lassankint teljesen eloszlatja és az arczbőrnek üdö és egészségessé színt kölcsönöz. **1 korsó ára használati utasítással együtt 1.80.** A nyirfa-balzsam hatásának támogatására dr. Lengyel Frigyes-féle **Benzoé-szappan** ajánlatos. Egy darab ára 60 és 35 kr. Raktáron minden jobb gyógyszerárban. Főraktár Magyarország részére **Török József** gyógyszerésznel Budapest, VII., Király-utca 12. sz. (237)

7162. esc. 1897. sz.

Árverezési hirdetmény.

Alulírott erdőigazgatóságnál a következő öt évi fahozamok fognak f. évi december 28-án d. e. 11 órakor, írásbeli ajánlatok alapján árverésre bocsáttatni.

Folyó szám	Erdőgondnokság	Ezen öt évi fahozamból esik:		Érték.	
		jegenye és lucfenyő	bukk	frt.	kr.
		nyers fatömeg m ³ .			
1.	Fuzsine	34.955	45.153	129.552	—
2.	Novi-Kriviput	42.212	165.848	153.162	—
3.	Mrkopalj	56.042	87.423	149.473	—
4.	Jaszenak	140.894	87.025	245.098	—
5.	Ogulín	69.351	99.803	154.252	—

Az államerdőszet a következő kiszállítási utakat fogja saját költségén kiépíttetni:
 a) a fuzsina kir. erdőgondnokság területében a Lichtenberg-utól Lics községik terjedő utat.
 b) a novii kir. erdőgondnokság területében egy utat Duliba-ut végétől a II. vágássorozat 9. és 10. tagján a Zenggre vezető utig és egy másodikat a zenggi-utig a II. vágássorozat 6. tagján, át a III. vágássorozat határáig;
 c) a rownagorai kir. erdőgondnokság területében a Dumanics-utnak meghosszabbítását, a mrkopalji erdőgondnokság I. vágássorozatán át az állami vasut felé;
 d) a jaszenák-szelői-utnak meghosszabbítását a jaszenaki V. és VI. vágássorozatán át a begovorazdolyei határ felé és a tiszovacz-javorova-dragai utnak meghosszabbítását a jaszenaki VII. vágássorozatán át a jaszenák-tepinei utig.
 Az általános árverési és részletes szerződési feltételek megtekinthetők alulírott kir. erdőigazgatóságnál és az illető kir. erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt s kívánatra meg is küldetnek.

A zágrábi kir. erdőigazgatóság

KOTZÓ PÁL V., Lipót-körút 18. sz. A t. cz. vevőközönségnek szives tudomására hozza, hogy nagyobb kényelmükre iródáját **V. ker., Lipót-körút 18. sz.** (Vigaszínház mellett, a nyugati pályaudvar s Margitid közélébe helyezte át. Fentartotta azonban a VIII. ker., Szentkirályi-utca 49. sz. a. műhelyt és az V. ker., Lipót-körút 8-10. sz. alatti raktárhelyiségeit. A közönségnek további pártfogását kérve, ajánlja Garrett legújabb szerkezettű compound gőzmozgonyait, fél-stabil és stabil alakban, amelyek 40% tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak. Gőzmozgonyokat és gőzcséplőket, négyszer fordítható acél dobainakkal, toldást nem igénylő szalmarész-kal és nagy szítáffelülettel, minden nagyságban. Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecskaavatókat, repavágókat és minden más gazdasági gépeket. (481)

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Központi kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Fiók-kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Mielőre szótendők készpénzben, levélbélyegekben vagy postaltalványon.

V. ker., Marokkói-utca 4. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 80 krajczár kincstári bélyegilleték is fizetendő. — Cél szerző az apróhirdetést postaltalványon beküldeni, s a szövegét az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levelekben is lehet a szöveget a levéljegyeket beküldeni. — Mindenki könnyen kiszámolja az apróhirdetés árát.

LEVELEZÉS.

Levelezni óhajt fiatal, életunt hírlapíró, ki ezután akarja ide-geit ismét rendszeres munkáira bérni. Nem földi vágy és gyönyörűség, mi igaz boldogságot ad, mi fölemel a lélekre hat, csupán az ad nyugalmat. Levelek *Nyugat*-ra jellege alatt a kiadóhivatalban. 620-1

Szórakozás céljából, művelt fiatal emberrel óhajt levelezni egy fess kedves modorú barna asszonyka. Leveleket *Doktorné* jellege alatt a kiadóhivatalba küldeni. 576-1

Minerva levele van a kiadóhivatalban. 147-1

Philosophus. Az utóvariaság úgy látszik nem legerősebb oldala, de mindégy, azért megis érdemes magával foglalni. Különben már kezdke javulni ez a maga műve, de ne bízza el magát, mert ez a javulás még nagyon a kezdet kezdetén van. Mielőtt maga nemese bevetel írt levelet olvastam, akkor abban a porcban igazán jó voltam, de bocsáss meg a jó isten és maga, ez csak négy tartott, míg az első, platonikus impressiókat más, sokkal reálisabbak váltották fel. Ne is hajlídjok velem, nem lehet már engem megjavítani, rakoncátlan rossz csont vagyok. Holnap a Zseni-jour-nal megkezdtem magam puritán elveitől eltántorítani. Igyekszem meghódítani val ember. Üdvözlé Edith. 632-1

Elza. Korcsolyázni örömet megtanítja egy 20 éves barna magun-hivatalnok. Turemetlenül várom választát a holnap vasár-napi számban. Hol találkozhattunk! Imre. 684-1

Felső leány. Nem vette észre tegnapi hirdetésemet vagy azt gondolja, hogy nem érdemes ilyen kis tacsokál foglalkozni? Nincs igaz. Üdvözlé az Eleven ördög. 688-1

Szép asszony! Miért nem jött el tegnap nővérem Jourjára? vagy azt gondolja, hogy a maga jelenléte nélk-ul is nyújt az nekem valami szórakozást? Nagyon kérem, ne vigye a kötelességségig a szegény kis szerelmes Pilitort. 690-1

Rózsika. Tudom, hogy az istenke engem azért teremtett, hogy magának hajt csináljak, edes kicsi öregem, de hát mit lehet egyebet várnai egy ilyen kis komédiástól, különben ma aranyos jó kedvemben vagyok. Oh ha most maga itt volna..... mért is nem jön maga ilyenkor hozzám, azt hiszem, ma megvolna velem elégedve. Kis királynője. 696-1

Mókuskám édes! Szombaton, esetleg vasárnap meglátogatom. Öleli a hű B. 153-1

HÁZASSÁG.

Férjhez óhajtom adni, 18 éves kintnő nevelésben részesült, tetemes vagyonnal rendelkező hugo-nát, előkelő nemesi családból származó, biztos állású vidéki föld-birtokos városi tisztviselőhöz. Csakis komoly ajánlatok *Amor*-jellege alatt kéreknek a kiadóhivatalba. 078-2

Jsmeretség hiányában az uton óhajtanék házasság czéljából megismerkedni, intelligens vidéki ki-keskedő leánnyal. — Színtlen jobb családból származó 28 éves kereskedő vagyok, megnyerő külsevel és körülbelül 8-20000 frt vagyonnal, amely házasságom esetére biztosított. Komoly, esetleg fényképpel ellátott non anonym levelek *Boldogok leszünk* jellege alatt a ki-adóhivatalba intézendők. 598-2

ALLÁST KERES.

Jrodába ajánlkozik egy hölgy ki a kereskedelmi tanfolyamot teljes eredménnyel végezte, a magyar és német nyelvet bírja. Irodában már alkalmazva volt, és *Kitűnő ajánlatokkal* rendelkezik. Címe megtudható e lap kiadóhivatalban. 540-3

Egy magánhivatalnok est. foglalkozást keres. Elvállal min-denféle irásbeli munkákat, másolat-otokat, fordításokat német és török nyelvből. Gyors és pontos munkás. E. A. czímen ker levelet e lap kiadóhivatalába. 624-3

Nyugalmazott honvédelőhadnagy, ki a Ludovika Akadémián végezte, komptorista állást keres. Címe megtudható a kiadóhivatalban. 672-3

Kereskedelmi akadémiát végzett fiatal ember, ki mint könyvvezető bankban hosszabb ideig volt alkalmazva, megfelelő állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 674-3

Kereskedelmi szakképzettséggel bíró fiatal ember, ki az összes irodai teendőkben járatos és egy a magyar mint a német nyelvet szóban és írásban bírja, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 580-3

Jrodai teendőiben jártas joghallgató szerény feltételek mellett alkalmazást keres ügyvédi irodába. Címe a kiadóhivatalban megtudható. 658-3

Vidékre nevelőnek ajánlkozik a téren jártas egyetemi hallgató. Címe a kiadóhivatalban megtudható. 356-3

Nevelő több évi gyakorlattal, jó bizonyítványokkal sürgetően állást keres. Szíves megkereséseket *Szorgalmas* jellege alatt a kiadóhivatalba küldeni. 582-3

ALLÁST KAPHAT.

Utazó ügynökök, övédekkel állandó jó keresetre tehetnek szert. Ajánlatokat *Intelligens ügynök* jellege alatt a kiadóhivatalba kéreknek. 588-4

Ügynökök keresteknek egy új készítmény eladásához, amelyek egy a városi, mint a vidéki gazdaságnak nélkülözho-tellen. Mindenki, akinek ismeretése van magánosokról, mint mel-lőkereset ügynökölhet. Magas jutalék, vagy fix fizetés biztosított. Ajánlatok német nyelven „P. F.” jellege alatt a kiadóhiva-talba küldendők. 508-4

Jrodai gyakorlók, ki már íly minőségben alkalmazva volt, fizetéssel azonnal felvételt. Ajánlatok *Gyakorlók* cím alatt a kiadóhiva-talba. 468-4

Janocszul jóravaló fiú, nyomdába felvételt. Cím a kiadóhiva-talban. 514-4

OKTATÁS.

Nevelő, ki már tanítás terén 20 évi gyakorlattal bír, keres ma-gántanulók mellé állást. Elvállal magán órákat a gimná-zium összes tantárgyából, előkészít magánvizsgákra. Könnyű kipróbált gyakorlati tanmod. Leveleket K. A. czímen a kiadóhiva-talba kéri. 624-5

Nevelő, ki már a tanítás terén 20 évi gyakorlattal bír, keres magántanulók mellé állást. Elvállal magán órákat a gimná-zium összes tantárgyából, előkészít magánvizsgákra. Könnyű kipróbált gyakorlati tanmod. Leveleket K. A. czímen a kiadóhiva-talba kéri. 624-5

Intelligens leány, ki a magyar, német és francia nyelvet tanítja, még néhány órával rendelkezik. Címe megtudható a kiadóhivatalban. 458-5

A Fröhlich-féle szépítő iskolában, hol 8-10 óra alatt a szép-írást el lehet sajátítani, az esti tanfolyam fel-nézők részére megkezdődött. Hölgyek külön tanítatnak. Cím a kiadóhivatalban. 510-5

Egy művelt kisasszony. Keresek egy társnőt, kivel zongorá-ran négy közre játszhatnék. 450-5

Oktatás. Egy disztiguált kisasszony zongora órákat óhajt adni. Cím a kiadóhivatalban. 602-5

Une française instruita, cherche une leçon trois à quatre fois une heure par semaine. Adresser é l'Expédition aux initiales „Le couc” 496-5

Szabadkézi, nemkülönbön mértani rajzolásban kezdőknek okta-tást adok szerény feltételek mellett. Cím a kiadó-hivatalban. 440-5

Jpárművészeti iskolai növendék, elonni iskolai tanulók okta-gorepítőrnak ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 438-5

Correpetitóri állást keres egy VIII. reáliskolai tanuló. Szíves megkeresések e lap kiadóhivatalába kéreknek *Correpetitör* jellege alatt, hol az illető czíme is megadható. 80-5

Oktatás. Je cherche uno jeune française qui m'instruirait la langue française, par conversation agrable. Lettres sous *Medicine* à l'expédition de ce journal. 78-5

BIRTOK ELADÁS.

Nemesi birtok. 576 hold prima föld, vasúthoz egy órányira. 8000 bankpénz, instrukciózó vétessel 75000 frt. Nogradmegye, husz perc vasúthoz. 730 hold, 55000 bankpénz, ins-trukciózó vétessel 110000 frt. Csakis direktó vevőknek ad értesítést le-velel Weisz Emil, Nagymező-utca 12. 151-6

Bérbeadó birtok. *Borsodmegyében* egy 2000 holdon felül-i birtok, melyből a szántórét 1000 hold az 1898-ik évtől kezdve 12, esetleg 15 évre bérbe adatik. Evi bérösszeg 7000 frt. A feltételek a megbízottal tálthatók meg. Cím a kiadó-hivatalban. 134-6

Birtok 12500 hold terjedelmű nagy vadászterülettel, éserdővel, melyben mindennemű vad található, ritka szép *epinetes* kastélyval teljesen beburkolva, iparráállítással, 650,000 frtért eladó. Venni szándékosok *Vadászterület* czímen küldjék be ajánlataikat e lap kiadóhivatalába. 140-6

HÁZ ÉS VILLA ELADÁS.

Körút közelében egy 3 emeletes bérház még 12 évig adómentes, kedvező feltételek mellett eladó. Szükséges tőke 40,000 frt. Ajánlatokat *1000* jellege alatt a kiadóhivatalba küldeni. 320-7

Ház eladás. Vidéki nagyobb városba egy emeletes sarokház 40-50 területes nagyon masszív építve, haláleset miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban. 382-7

ELADÁS.

Jokaji bor. Lábhadozó betegnek erősítésére ajánlom saját ter-més, kintnő minőségű tokaji borimat. 1899. évi termés tokaji számarodai 1 liter 1 frt. 60 kr, 1899. évi termés tokaji aszu 1/2 literes üveg 1 frt 60 kr. ingyen csomagolással. *Borsim tis-taságáért feltelességet vállalok. Helm Samuel szőlőbirtokos Tokaj.* 149-8

Elegánsan berendezett állatszertár, áruaktárral együtt, azonnal eladó. Különösen ajánlandó egy magányos hölgynek. Könnyen vezethető; évi jövedelem 1200 frt, szükséges 3000 frt. Cím a kiadóhivatalban. 642-8

Egy aquarium, mákkal több rendbeli dísznövény eladó. Leve-lek *Aquarium* jellege alatt a kiadóhiva-talba intézendők. 630-8

Surányi Szalonczukorka legfinomabb minőségben 1 kg. 2 frt, 2 kg. 8 frt 60 kr, 4 kg. 6 frt bérmentve, utánvétellel lehet *Surányi czukorkagyré Nagysurány.* 127-8

„A természettudományi közlöny” 25 évfolyama, 125 frt helyett, 70 frtért eladó. A kötetek füzetekben vannak, ép tiszta állapotban. Ajánlato-kat *Természettudományi Közlöny* jellege alatt a kiadó közvelet 644-8

Egy aquarium, egy díszes virágasztal, phón x és legyüző pal-lyakkal több rendbeli dísznövény eladó. Leve-lek *Aquarium* jellege alatt a kiadóhiva-talba intézendők. 630-8

Gyógyszerház. Reáljogi gyórgyszerház nagy vidéki városban, megye székhelyén 30000 frton felülí tkvi forga-lommal 90000 frtért eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 138-8

Eladó telkek. Budán, a Gellérthegy legszebb helyén, a fő-út mellett, két szép telék villának igen alkalmas, szabad kézből eladó. Ajánlatokat „H. K.” jellege alatt e lap kiadója továbbít. 628-8

VÉTEL.

Telket vásárlók Budapestben vagy környékén. Írásbeli ajánlatok *Készpénz* jellege alatt a kiadóba kérek. 500-9

Tisztviselőtelepen lakást vagy házat keresek bérbe, mely 3-4 utcazi szobából és tartozékaiból áll, május 1-ére. Ajánlatot kérek B. M. 75 cím alatt a kiadóba. 518-9

Veszek fővárosi házakat, lehetetlen kevés tőperrrel vagy anélkül a Margit-híd tájának. Ügynökök közvetítése kizárva. Levelek *Birtokos* cím alatt kéreknek e lap kiadóhivatalába. 448-9

KIADÓ SZOBÁK.

Külön bejáratu szépen burtozott 2 ablakos utcazi szoba (elő-szobából nyíló) gyermektelen családnál egy urnak kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 672-10

Dohány-utczában egy külön bejáratu 2 ablakos udvari szoba havi 14 forintért azonnal kiadó. 670-10

Egy elegánsan burtozott külön bejáratu szoba a boltváros-ban azonnal kiadó. Címe a ki-adóhivatalban. 840-10

A Damjanich-utczában egy tiszta burtozott szoba 12 frtért azonnal kiadó. Cím a kiadóhiva-talban. 582-10

Burtozott utcazi szoba fűrdőszoba használattal az 110-1 uton, azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 584-10

Külön bejáratu burtozott szoba a Szondy-utczában, azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhiva-talban. 590-10

Rottenbiller-utczában egy tiszta csendes utcazi szoba, külön bejárattal kiadó. Bővebbet a kiadó-hivatalba. 586-10

Csinos kis udvari szoba, uri családnál kiadó a klinika köz-eleiben. Cím a kiadóhivatalban. 502-10

Kiadó szoba. Csinosan burtozott, két ablakos utcazi hönapas szoba kiadó. Villamosított megállóhely a közvetlen közelben. Cím a kiadóhivatalban. 620-10

A Nagymező-utczában egy I. emeleti, különbejáratu szoba kiadó. 522-10

1-ső kerület. A Fortuna-utczában, földszint, 2 utcazi szoba szé-pon burtozza. 1-2 urnak azonnal kiadó. 472-10

2-ik kerületben a Hattyu-utczában 1 szoba, előszoba 15 frtért azonnal kiadó. 474-10

SZOBA KERESTETIK.

Burtozott szobát keresek az *Országos Hirlap* tőszom-szédságában. Ajánlatok a kiadóba küet-nek *József-körúti garzon lakás* jellege alatt. 528-12

Lakást keresek május 1-ére József-körúton vagy annak köz-eleiben közelében, mely 2-3-4 utcazi szobából és hozzátartozékaiból áll. Ajánlatot kérek R. V. 37 alatt a kiadó-hivatalba. 516-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Magyar-utczában egy I. emeleti utcazi lakás azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhiva-talban. 666-13

1-ső kerületben Attila- és Roham-utca sarkán a fővárosi nyári színház közelében, a III. emeleten egy erkélyes lakás kiadó, mely áll 3 utcazi-, cseled-, fűrdő- és előszobából. 476-13

4-ik kerület. Bevárosban egy III. ik emeleti lakás kiadó, mely áll 1 előszobás utcazi szobából 1 udvari-, elő-, konyha és éléskamrából. Bővebbet a kiadóhiva-talban. 482-13

4-ik ker. Vármház-körúton 2 utcazi, elő-, cseledszoba, konyha, kamra, azonnal kiadó. 430-13

6-ik ker. Kriztina-körúton egy 3 utcazi elő-, fűrdő- és cseledszobából álló lakás azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhiva-talban. 489-13

6-ik ker. Vörösmarty-utczában egy II. ud emeleti, 2 udvari, elő-, szoba, konyha stb.-ből álló lakás azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 110-13

6-ik kerület. A Váci-körúton egy 3 bejáratu lakás kiadó, mely áll 5 utcazi-, 2 elő-, cseledszoba és konyha. 486-13

6-ik kerület. Vörösmarty-utczába, 2 udvari-, előszoba, konyha, kamra azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 484-13

7-ik ker., az István-úton egy I. emeleti lakás azonnal kiadó, mely áll 2 korti szobából, konyha, kamra stb. Bővebb czíme megtudható a kiadóhivatalban. 172-13

2-ik kerület. A Büntő-utczában egy I. emeleti lakás kiadó, 4 nagy és 1 kis szoba, nagy elő-, fűrdő- és cseled-szoba, veranda, konyha, éléskamra stb. 473-18

KÖNYVEK.

Ajánlédnak különösen alkalmas. *A Háztartás* a magyar házi-lásban nélkülözhetetlen közlöny, mely újkör már a IV. övfolyamába lép. Szerkeszté: *Károlyi Emil*, a legkiválóbb szakírók és az ország legtapasztaltabb gazdaszanyainak szíves közreműködése mellett. A Háztartás több mint 100 rovatban tárgyalja az összes, a háziasszonyok mintakörbe tartozó ágakat és évenként *több ezer receptet közöl*: Asztalás. — Aquarium. — Aratás. — Baromfi-udvar. — Bofőzés. — Bevásárlás. — Családi rovatok. — Csele-delmek. — Diszkert. — Dívat. — Dísznövények. — Ebédöl. — Egész-ség. — Egyleti élet. — Ékszerok. — Élőskamra. — Étlapok. — Ételek. (Levesek, leveshözvalók, előételek, főzélékek, tésztások, márt-asok, húsok, sültök, sütemények, torták, krémek, ígalytalok.) *Even-kezt ezernél több recept.* — Foltosás. — Fűrdőszoba. — Fűtés és világítás. — Gondolatok. — Gyermekszoba. — Gyűnölöcsés. — Halá-szat. — Hálószoza. — Hasznos tudnivalók. — Hazi ipar és művészet. — Hazi szerok. — Hazi vegytan. — Háztartás. — Humor. — Husvét. — Irány-czikok. — Íróasztal. — Irodalom. — Italok. — Jótékony-ság. — Karacsny. Kártékony állatok. — Kedvenceink. — Kenyérütös. — Képzőművészet. — Kertészet. — Kézimunka. — Konyha. — Konyha-ker. — Konyhanyelvészet. — Lábból. — Lakás. — Lakonák. — Lovaink. — Maradékok felhasználása. — Méhes. — Mezőgazdaság. — Mosás és vasalás. — Nevelésügy. — A nők joga és munkaköre. — Nőkről a nőknek. — Népszokások. — Pecsédtöltés. — Pinczo. — Rejtvények. — Solymentenyésztés. — Sertéselők. — Sport. — Szabás és varrás. — Szappanfőzés. — Szarvasmarhák. — Szépirodalom. — Szépség ápolása. — Színezet. — Szobakertészet. — Szőlőművelés. — Tarsasélet. — Tojzagdaság. — Vidéki különlegességek. — Zono. A Háztartás szépirodalmi részében érdekes regényfolytatásokat és elbeszéléseket közöl. A Háztartás 18 oldalon, elegáns rózsaszínborítéban minden 1-én, 10-én és 20-án jelenik meg. A Háztartás apró hirdéseit minden előfizető ingyen veheti igénybe. A Háztartás előfizetési ára: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr. A Háztartás kiadóhivatala: *Budapest, VIII., József-utca 45. sz.* Mutatószámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal! A Háztartás díszes és tartalmas karacsnyai albumát a decemberben belépő új előfizetők is megkapják. 492-15

KIADÓ BOLTHELYISÉGEK.

Nagy sarok bolthelyiség a József-körúton azonnal kiadó. Evi bér 1800 frt. Cím a kiadóhiva-talban. 312-17

Kis bolthelyiség a József-körúton azonnal kiadó. Evi bér 400 frt. Címe megtudható a kiadóhivatalban. 814-17

KÜLÖNFÉLE.

Arckép után készíték kréta rajtot vagy olajfestményt, bármilyen nagyságban, ugyszintan elvállalok bármiméű festőmunkát (legyüző-, fa- vagy selyemfestést) igen jutányos áron. Címem megtudható a ki-adóhivatalban. 596-18

Viecki urak (üg, védők, közhivatalnokok, gazdaszok stb.) föld-birtokkai karöltve járó ügyeket révén előszáru fővárosi cég által évi 2-3000 frtnyi *utolsó jövedelemre* tehetnek s-ert. Levelek *Series* jellege alatt a kiadóhivatalba. 9-18

Gyámok figyelmébe. Nevelésbe elfogadók két kis fiúcska mellé 8-10 éves gyermekek, akik teljes kikö-poztatás remé bizatnék, illő díjért. Leveleket *Meutor* czímen a kiadóhivatalba küldeni. 622-19

Horgolást, foglalkozásul a lehető legolcsóbb áron. Címom a ki-adóhivatalban. 522-13

Állatok kitűmésére vállalkozik *Katona Mihály* az orsz.-múzeum és könyvtár biz. preparatórá-nak nyilvános alkalmú laboratoriuma. *Budapest, József-körút 21.* Emlősök és madarak természetben a legújabb módszerrel (modell-hozással) készítenek szobban, jobban, olcsóbban mint bármely hasonló intézetben. Számtalan elismorés a szép és olcsó prepará-tumaidik. 123-13

Külföldön olaszajlitott szakismorotok és hosszú gyakorlat alapján készítek modern stilben kárpító-és díszítő munká-kat. Függenyök díszítése, teremtés stb. kik. kiváló díszes eskő-zőtűnek. Magam a n. 6. közt. *eg kgyos partogásába* ajánlja, maradtan kitűnő tisztelettel *Sz. gy. uszintóni*, kárpitos és díszítő. Budapest, VII., Dohány-utca 6. (Körútsz-utca sarkán.) 494-1

Majd ha fagy, baj lesz nagy, ha nem használja azonnal, amikor csak egy kevés fagyvizszéklet-ötét érez, a *Le-é-zelő fagyvédő*. Ezen ismört és Gyök óta bevált szer unim-ben fagyos testrészt legvédebb illő mulva. Gyógyít, friss bajt már 2 nap múlva. Egy üveg 1 korona. Fő-és széküldösi ráktár. *Raditz R.*, Apostol-gyógyszerárta, Budaost *József-körút 41.* 110-13

Csak fiatal emereket érdekelhet tudni az, hogy *Dr. Böttner Injectio Orlean* már néhány napi használat után elmulasztja meg a leggyömb és legelhanyagoltabb bajokat is. Főlegesek tehát *Sz. utcazi* arany-csapin-bálszamaul kísérletezni, melyek csak a gyomrot mutják, de a bajt nem gyógyítják meg. Magyarország főraktár: Zoltán-féle gyó-gyszerár *Budapest, Nagykörút-utca 33., a Széchenyi-ter sarkán.* 1 üveg ára 1 forint

54. N. H-18

A közönséghez.

Az „Országos Hirlap“ pártoktól, kormánytól, egyéni és üzleti érdekektől, czéloktól független, szabadelvű politikai napilap.

Erős, de nem durva hang; bátor, de nem személyeskedő kritika; minden irányban való tisztesség a mi újságírásunk sarkalatos hitágazata.

Az „Országos Hirlap“ rendületlen híve a szabadelvűségnek, mert ez a legbiztosabb módja a *magyarság faji erősödésének*.

Az „Országos Hirlap“ jól értesültségéről, magas irodalmi színvonaláról tanuskodják napról-napra maga a lap.

Mikszáth Kálmán főszerkesztő a lap minden számában fog valamely rovatban írni.

Az „Országos Hirlap“ sűrűn fogja közzélni „A t. házból“ című országgyűlési karcolatokat, természetesen régi mestertől, Mikszáth Kálmán tollából. Nemkülönben megjelenik koronkint a léha képviselő *Kathánghy* Menyhért is, nejéhez írott vidám leveleivel.

„A Rókautat“, *Sudermann* költői szép regényét, mely az újabb romantika igaz gyöngyei közé tartozik, nyomon fogja követni *Mikszáth* Kálmánnak

„Az új Zrinyiász“

czimű hosszabb satirikus politikai rajza.

Az „Országos Hirlap“ a rendelkezésére álló összes, jelentékeny szellemi és anyagi erőt arra fogja felhasználni, hogy becsületes, komoly, értékes munkával, minden ízében kifogástalan, jó magyar lappal hálálja meg azt a példátlan s igazán megható érdeklődést, melyet, nagylelkűen előlegezett bizalom gyanánt, a magyar közönség iránta, tulajdonképeni megjelenése előtt is már hatalmasan tanusított.

Az „Országos Hirlap“ előfizetési ára:

egy évre: 14 frt, negyedévre: 3 frt 50 kr.

félévre: 7 frt, egy hónapra: 1 frt 20 kr.

Az „Országos Hirlap“ szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, VIII., József-körút 65.

Ujjonnan belépő előfizetőinknek az eddig megjelent regényfolytatásokat kívánságukra azonnal megküldjük.

MINDENFÉLE.

A papok, mint doktorok.

Eredeti tervet vet föl Dr. Závori Sándor jeles gleichenbergi orvos egy protestáns szaklapban, azon szándékból indulva ki, hogy az alsó papság jövedelmét szaporítsa.

„Legyen — ugymond — a pap hiveinek nemcsak lelki, de testi orvosa is. — Le kellene szállítani a teológiát egy vagy két évvel s a helyett orvosi dolgokat tanítani nekik. — Mindakét tanfolyamban vannak olyan dolgok, amiket bizvást el lehet hagyni. A két pálya egyesítéséből lehet alkotni egy hatalmas praktikus pályát, mely az orvoshiányon segít, a papi állás nélkülözhetlenségét biztosítja s beillik a modernebb világrendbe.

Midőn Mária Terézia felállította a pesti orvosi egyetemet, bevettek hallgatóknak borbélylegényeket is, három évig képezték őket és sok kuruzsló orvos vált belőlük. Mennyivel jobban sikerülne ez az intelligens theologusoknak. Nagy áldás lenne a népre, mert minden faluba jutna orvos a papban, akit most mint papot is jobban megbecsülnének.

Sulyos, vagy kétes esetben elhozhatnák a közelebb érhető orvosdoktor konziliumra, aki a kezelő paporvost, ha szükség lenne erre, utba igazíthatná és e nyomon ez tovább kezelhetné a beteget. Most is van ilyen konzilium akárhányszor.

Ne nagyképszerűsködjünk. Vallja be a pap, hogy theologus korában sok oly tantárggyal gyötörték, melyre mint papnak az életben semmi szüksége nem volt. Mi hasznát veszi a zsidónyelvnek, amelylyel terheltek ugyan, lopták vele az idejét, de amelyből semmit se tud; mit a görögnek? Szintén a gyakorló orvos studiumában van elég, aminek az életben semmi hasznát sem veszi. Csak a gyógyszerstanban 900-on fölül van a gyógyszerek száma, holott Skoda;

a belgyógyászat királya 14-nél több gyógyszert praksisában nem alkalmazott.

Mindez azonban a jövő zenéje. És senkinek se fog tetszeni. A theologusoknak nem, mert többet kellene tanulniok, a doktoroknak nem, mert kevesebb lenne a prakszis.

Királyi szórakozás. I. Aglo-li-Agbo a távoli Abomey uralkodója, nagyon unatkozott. Körös-körül dühöng a béke, egész Afrikában egy ökölnyi harc sincs, ami némi változást okozhatna. Azok a véres multságok, amikben ősei gyönyörködtek, nem állanak rendelkezésére. Mert a francziák mindenbe beleavatkoznak már. Eddig a királynak megvolt az az előjoga, hogy csak neki volt szabad az ugynevezett palankinban (kétkerékű taliga) kocsikázni, de most már mindegyik alattvalója használhatja azt is. *Aglo-li-Agbo*, nem hiába, hogy volt elég ideje hozzá, de eszelt is ki olyan fejedelmi szekeret, amilyen nem dicsekedhetik senki ezen a föld hátán. A királyi kocsi négy keréken jár, hasonlatos a római diadalszekérhez. Elöl kerek, se ülés, se pad nincs benne. Csak egy ember fér el benne, az is csak állva. Mikor a fekete felség kocsikázik, ott áll a saját találmányu szekerén, fején rengeteg tollbokréttával díszített roppant sisak, botra támaszkodik és óriási szivarból füstöl. Se ostor, se gyeplő nincs a kezében, csak szóval kormányozza a fogatát. Mert nem is a kocsi, hanem a fogat a bámulatos, amelynek nincs párja a földön. Nem ló, vagy ökör van elébe fogva, de még csak nem is struczmadár, hanem ember, valóságos ember. Hát még ez se olyan nagy ritkaság. Japánban, Kinában emberek huzzák a palankint. De az *Aglo-li-Agbo* szekerét miniszterek huzzák, az országnak valóságos miniszterei. Ilyen fényűzést csak az abomey király engedhet meg magának.

Női prédikátor. Persze, hogy Amerikában történt, hol is eshetett volna meg máshol, hogy a gyöngébb nemből választottak lelki — mamát. A michiganállambeli Kalamazoo városban egy idő óta hihetetlen tömegben járja a nép a templomot, aminek az oka abban rejlik, hogy az egyházköztség *Crane* Karolina asszonyt választotta prédikátorává. Mióta tisztét elfoglalta, megsokszorozódott a házasságkötések száma, amire való tekintettel célul is tűzte ki főleg a felebaráti szeretet ápolását. *Crane* Karolina asszony 31 éves és csak két évvel ezelőtt lépett a lelkesi pályára. Fiatal lánykora óta újságírással foglalkozott, legutóbb a minneapolis-i *Times* főszerkesztője volt.

— **A-hi-hó ur bosszuja.** Hátsóindia Saigun városában rengették az *A-hi-hó* ur bölcösjét és évek hosszú sora alatt dús gazdag kereskedővé nőtte ki magát. Mint a többi sah-ok, ő se hagyhatta el, hogy európai körútra ne induljon. Párisba vetődött az olajbarna gentleman és rögtön az élvezetek tengerébe dobtta magát. Egy napon beállított egy tinglangba, hol *Mary* diva hódította rakásra a férfiakat. Hogy belésszeressen — mint a regényírók mondják — egy pillanat műve volt. A másik pillanatban aztán aranya és gyémántjai segélyével meghódította a gyönyörűséges *Mary*-t. De hát „óh női szív!“ a nábob minden kincse daczára is ráunt nemsokára a diva és egy fiatal poétával kötött intim ismeretséget. — Nem hiába volt az egyenlítő szülőtte *A-hi-hó*, mert szörnyű féltékenység marcangolta kebelét. Imádottja nyomdokát kutatta éjjel-nappal, végre rátalált, bizalmas téte-a-téte-ben a poétával. Ajka se mozgott, hangja se hallzott, csak lecsapott indiaedzett karja és tökre silányította vetélytársát, kit többrendbeli csonttöréssel, vérben szállítottak a kórházba, *A-hi-hó*-t pedig megkínálták azzal, hogy magános helyen tőprengjen egy darabig a nők csalfasága felett. *Mary* aztán — mit tehetett volna mást — elzónázott *Nizzába* egy muszkával.

Szobaleányok egyesülete. Mint egy *madridi* újságban olvassuk, az odaváló szobaleányok egyesületet alapítottak. Első pillanatra azt hinné az ember, hogy fizetésemelés, még ilyesféle cél indította őket a szövetezésre, azonban a *madridi* szobaleányok sokkal szerényebbek ennél. Ők csak azt akarják egyesületük révén kivívni, hogy megkapják azt, ami jár nekik. Mert a spanyol uraságok nagyon különös uraságok. Nemhogy megfizetnék szolgálóik-

nak a bért, hanem még meg is pumpolják őket, ha ugyan van miből. A szegény lányok aztán nem tudják, mit tegyenek, mert minden háznál hasonló sors vár rájuk és végtére melegekedtek azzal, hogy van teljes ellátásuk. De hát az egyesületi szellem felébresztette bennük igényeik öntudatát és most érvényesíteni is akarják. Háromhetenként megjelenő lapot fog kiadni az egyesület *La Criada* (A szobaleány) czimvel, melyben esetről-esetre közlik azoknak a dámáknak a nevét, akik nemhogy fizetnének, hanem még — kölcsönöket kérnek.

Századvégi jegyes. Agenor közli barátjával, hogy eljegyezte X. Y. kisasszonyt.

— Hát aztán csinos?

— Meglehetősen.

— Sok jó tulajdonsága van?

— Van, van, de hát Istenem, ha olyan mintaszerű volna, milyen nehezen esnék, mikor majd — elválnék?

Mennyi elefántcsont kell évente? Hogy a világot zongorabillentyűkkel, billiárd golyókkal s késfogókkal elláthassuk, arra évenként 75.000 elefántnak a fogára van szükség. Ennyi elefánt hagyja ott a fogát, hogy nekünk zongorázhassanak.

Jótekonyság. Nagy sereg lerongyolt-gyerek áll az emberbaráti egyesület előszobájában. Különösen egy tűnik fel, ez egészen meztelen. Jönnek a jótekonny bácsik, osztogatják a jó meleg gunyákat, kinek czipőt, kinek kabátot. A meztelen fiúcskára a legjobb ruhákat adják. Tetőtől talpig felöltöztetik. A többiek nagy hálálkodva, vigan távoznak el. Ez az egy szomorúan ott áll.

— Hát te kicsike, miért nem mégy haza?

— Nem tudom, hol lakom.

— Mi a neved, hogyan hívnak?

— Most már azt se tudom, pedig az előbb még tudtam. Az volt a nevem: meztelen igazság.

Tisztelendőné asszonyom. Hiába sürgetik a nőemancipációt. Gyűléseznek, tanácskoznak és sermifogánatja. Mi ennek az oka? A zsarnok férfiak ragaszkodnak olyan görcsösen jogaikhoz? Nem ott van a hiba. A nők fogják nagyon könnyen a dolgot. A ki kér, az nem kap. A szabadságot venni kell, nem kérni. A jogot el kell ragadni, nem pedig lenyúlítani. Érdekes példát adott erre *Suobitán* angol faluban az ottani lelkész felesége. A köztség előljárósága összegyűlt, hogy valamely fontos ügyben tanácskozzék. Várva-várták tiszteletes *Dovlette* urat, mert neki kellett volna a gyűlésen elnökölnie. Egyszer csak a lelkész helyett jön a felesége, nyugodtan helyet foglal a férje számára fentartott székhelyben, csakhamar feláll és szól illetéknépen: „Uram! a férjem beteg és így nem engedhettem meg neki a kimenetelt. Mivel azonban én az ő ügyeit épen olyan jól ismerem, mint ő maga, azért megígértem neki, hogy itt mindent elintézek helyette.“ Ezek után áttért a napirenden levő tárgyra és a tanácskozást olyan jól vezette, hogy senkinek sem lehetett ellene kifogása.

Apa a fiához: Nos, Károly, írjuk hát csak jegyzékbe az adóságaidat. A fiu (ki most került haza az egyetemről) kérlek apám, egy perczig légy csak türelemmel, hadd töltsen tele a tintatartódat.

A török szultán kedvtelével. Nyolczvan millió forintra becsülik a török szultán ékszereinek az értékét. Pedig nincs is a szultánnak, úgy mondják, más szenvedélye, mint az ékszerek gyűjtése s a nyilvános előadások meglátogatása. Nincs is olyan nevesebb művész, legyen az színműró, énekes vagy más művész, aki ha *Konstantinápolyon* keresztülutazik, a szultántól meghívást ne kapjon. Ezekért az előadásokért aztán mindig angol bankjegyekben fizet a szultán. Szóval nagyon európai és asszonyos passziói vannak a török szultánnak.

Különös óra. Hogy mi minderre használják már a papírost, annak isten a megmondhatója. Most *Drezdában* állított ki egy óras olyan órat, amely tisztán papírosból készült. Persze, hogy a papíros preparálva létt valami módon, még pedig olyképen, hogy állítólag ép oly jól jár és használható ez az időmutató, mint bármelyik kitűnő svájci óra.

A RÓKAÚT.

SUDERMANN HERMAN

REGÉNYE.

(22)

Hirtelen rántással ketté hasította ingét a nyaka alatt, s odanyomta fülét a hűvös, dagadó mellre.

Istennek hála — még dobogott a szive! Mikor fölállt, látta, hogy két nagy szem bámul rá üresen.

Megijedt, mintha ballépésen érték volna, s kieresztette karjai közül a fejét.

Mikor lebukott, halkán nyögött a lány. Az ágak érintése fáj neki, de ezzel teljesen eszméletre tért. A könyökére támaszkodva, fölémelkedett, és némán, kérdően nézett Boleszlávrá.

— Kelj föl, Regina, mondta.

A hangja hallatára megborzadt a lány. Föl akart kelni, — de erőtlenség visszahanyatlott... „Hagyjál feküdni”, kérte félenk, könyörgő tekintete.

— Kelj föl, majd én segítek.

— El kel mennem? kérazte, félretolva segítő kezét. Aggodalom és nyomoruság eltorzította vértől szennyes, vadul szép arcát.

— Hát itt akarsz maradni nálam?

— Oh uram. — mit is kérdi?

— De rossz sorod lesz ám nálam.

— Dehogyan uram! A boldogult nagyságos ur mindennap megvert. Már úgy megszoktam. —

— Odakünn mégis csak jobban bánának veled.

— Hol odakünn? Ujra fölébredő aggodás ült ki az arcára.

— Valahol — istenem — egy olyan aszszony, mint te, aki szorgalmas, szófogadó és olyan erős karjai vannak...

A lány hevesen rázta a fejét.

— Nem jutnék messzire, uram. Ha elkerget, lefekszem az árokba s holtra éheztem magamat.

Boleszláv lágyabb tekintettel nézett le reá.

Legyen bár rossz és eltompult és elvetemedett, de végre is ő az egyetlen teremtés isten nagy világában, aki vele akar tartani.

Megvetve, megátkozva, eltaszítva az emberektől, csakugy, mint ő; ugyanazt az átkot hordja, melyet ő — minek is zavarná el a küszöbe mellől.

VIII.

Már a legközelebbi napok megmutatták, mily kevéssé tudott volna a saját földjén és birtokán a lány nélkül megélni s mennyivel inkább szorult rá Regina gondoskodására, mint az az övére.

Segítség híján, mint a hajótörött, akit pusztaszigetre vetett ki a tenger, úgy bujkált magában apái örökén. Ha aknák és farkasvermek nem is veszélyeztették a lépteit, bizonytalanul imbolygott a lába, megzavarodott az esze a kormos-füstös falak tömkelegében, melyeket úgy megváltoztatott a pusztulás, hogy már a gyermekemlékeiben se talált védelmet és támaszt. Még a kert is, ahol hajdan minden fát és minden bokrot ösmert, olyan idegen lett neki a sok évi elvadulás után, hogy új ösmertető jeleket kellett keresnie, hogy eligazodjék benne.

Mikor a dacz első mámorea elpárolgott, annál nyersebb erővel támadt rá a kérdés: „Mi lesz már most?”

Es ez a kérdés mind sürgetőbb lett, mert az a szegényes raktár, ami kenyérből és füstölt húsból a pinczében hevert, nagyon a vége felé járt már.

Reginától tanácsot kérni tiltotta a büszkesége. Egy szót se szólt azóta hozzá. Zajtalanul, látatlanul végezte a dolgát a házban. Ugy látszik sejtette, hogy okos dolog, ha minél kevésbé teszi magát észrevehetővé. De ha reggel visszatért a folyótól, ahol megfürdött, a piros virágos menyeges ágy gondosan meg volt vetve, a padló ropogós homokkat és illatos fenyőágakkal behintve, s az aranymázos asztalon, amelynek negyedik lábát tégladarabok támogatták, barna kávéskancsó gözölgött s mellette vékonyra szeletelt fekete kenyér feküdt.

A visszatetszés, hogy ennek a lánynak a kezéből fogadjon el ételt, csakhamar elmúlt, — eleinte nem nagyon kívánta a kenyeret eltörni, melyet elébe tett, — de olyan étvágygerjesztő volt, s az őszies hideg fürdő olyan éhesség tette, hogy mégis utána nyult.

Délben kenyérleves és néhány szelet sült hus állott az asztalon, mellé egy üveg bor, — és estére valami ravaszság újabb változást teremtett számára.

Igy tudott gazdálkodni azzal a hitvány maradékkal, ami a pinczében volt.

Gyakran látta fazekakkal és üstökkel az ablak előtt elosonni; nyilván a folyóhoz ment le mosogatni. Mikor aztán visszatért, óvatosan széthúzta a cserjék lombját s lelkelődött lángszemével, vajjon szabad-e az út. Ha az ajtó előtt állt, vagy az ablakon kikönyökölt, a lány a következő pillanatban újra eltűnt a sűrűségben.

A korábbi kertészműhelyt nézte ki magának birodalmául. Egy reggelen, mikor látta, hogy a lány lement a folyóhoz, bement ebbe a szobába.

Ferde tetős szobába jutott, melynek a teteje melegágy-ablakokból való volt. A zöld, mocsos, ólomba foglalt cserepek sok helyütt be voltak zúzva, s a nyílásokon behullott minden, ami az égből alászállt. A szobának nem volt padlója, vagy kövezete, csak fekete, kövér kerti földdel volt leterve, amely olyan volt, mint a tőzeg. A falakon lépcsőforma deszkaállvány állott, melyet még a kertész csinált virágcserepei számára s itt voltak a háztartás szegényes eszközei. A legszebb rendben állottak ott a fazekak, tálak és tányérok s ragyogtak a tisztaságtól. — Az ajtó mellett, két alacsony fabakon — egy vagy két lábnyira a földtől — egy kivágott ajtó feküdt, mindkét sarkán erősen megszenesedve, jelétül annak, hogy a tüzvész valamely maradványa. Vékony szalmareteg feküdt fölötte, azon meg két darócztakaró, aminőt a lovaknak vetnek a hátára. Ez volt a fekvőhelye. „A kutyának is különb van”, gondolta Boleszláv. — Nyers téglából való tüzhely volt a másik sarokban. Fölötte valami deszka-köponyeg, amit úgy látszik, maga tákoltt össze, hogy utat mutasson a felszálló füstnek, amely azonban keveset törődött ezzel a figyelmeztetéssel, s ott ment ki, ahol neki tetszett.

Ezen a fekete, hideg földön, ezalatt a kormos, füstös tető alatt, itt tanyázott s nem kíváncsított jobbra. Ezen csüngött a szive, ezt ápolta, mint a paradicsomot, amelyből, ha kiűznék, halált és pusztulást jelentene neki.

Szegény, nyomorult asszony!

Es egy este mégis eltűnt. Beszélni akart vele végre az élelem miatt és behívta. Nem kapott választ. A konyha üres volt. A kertben a romok közt, a hid táján, az egész szigetben sehol semmi nyoma. Okvetlenül meghallotta volna, mert a nevének elég hangosan kiáltotta bele a sötét éjszakába.

Az a gyanu támadt benne, hogy jutalmul az egész napi, nehéz, magányos munkáért éjszaka valami jó barát karjai közt keres vigasztalást. Hisz elég járatos az erkölstelenség mesterségében, s épen alkalmas rá, hogy valamifajta nyers legény kinyujtsa érte a karját. Elegen lesznek odalenn, akik csak azért dobálják kövekkel ezt a szép testet, mert nem mondhatják a magukénak.

S elvégre is, mi lehetett volna más, ami az apa halála után ehhez a nyomorusághoz kötötte, ha csak nem egy új bűn, amely talán már régebben is egykoros volt az előbbivel?

Az undor fojtogatta a torkát. „Ha nem javul meg, holnap reggel kilököm”. Ezzel a gondolattal feküdt le. De aludni nem tudott, bántotta a gond, hogy mi lesz belőle a leány nélkül. Ha elkergeti, az annyit tesz, hogy ugyanaznap mehet maga is.

Ugy hat óra felé járhatott, mikor kívülről jövő halk zörgésre ébredt fel félálomból.

Gyorsan felöltözött, mert nyomban felelőségre akarta vonni.

Mikor a konyhába lépett, ott állt a lány a tüzhely mellett, ahol élénken apró forgács lobogott, melybe tele pofából fujt bele.

Lassan visszafordult, s nagy szemét csodálkozva reá vetve mondta:

— Jó reggelt, kívánok uram!

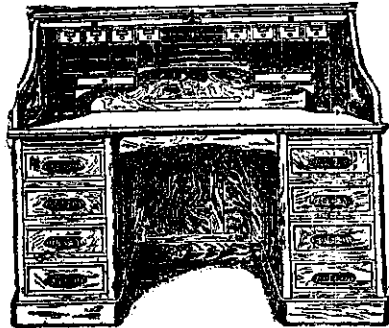
Haragos dühtől részketett Boleszláv.

— Hol voltál ma éjszaka? rivált rá.

A lány aggódva összeresztett, a két keze lehullott a testére, s a tüzhely sarkára visszahúzódott.

(Folytatása következik.)

Legalkalmasabb
karácsonyi
ajándékok!



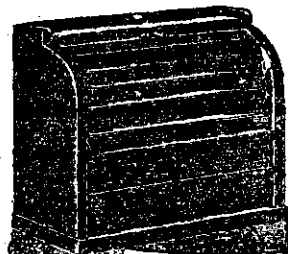
Amerikai gördülő

redőnyös íróasztalok.



Amerikai

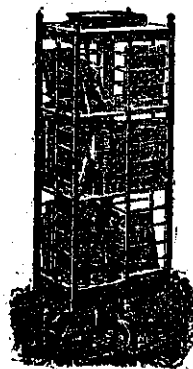
forgó- és hinta-székek



(234)

Amerikai

papir-kassetták.



Amerikai

forgatható könyvállványok

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Glogowski és Társa

az eredeti „REMINGTON-írógépek” és az eredeti „Edison MIMEOGRAPH” kiz. jog. eladási telepe

Budapest, V., Erzsébet-tér 16.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	N. Kir. Operaház	Vig Színház	Nép Színház	Magyar Színház	Kisfaludy Színház
Vasárnap d. u.	Bánkban	—	—	A helyettes	A peleskei notárius	A gésák	—
Este	Pry Pál	—	Mignon	Coullisset ur	A kék asszony	A kikapós patikárius	—

Magyar Nőnevelő Intézet

VI., Andrásy-ut 25. sz. I. emelet 4. ajtó.

A magyar királyi operaházzal szemben.

Bejárat: Dalszínház-utca 1. sz. Budapest.

Megnyitott: Dr. Wlassics Gyula kultuszminiszter 1818. e. sz. alatt kelt érkezői és anyagi támogatásával 1897. szept. 25-én.

Az intézet a jelen legmagasabb igényeknek megfelelően, a külföldi iskola-szalonok mintájára rendezett be.

Tantárgyai: Magyar szaválás, felolvasás és társalgás, magyar irodalom, esztétika, magyar művelődési és politikai történelem, műrajz és festészet, — francia, angol, olasz és német nyelv, — ének, zongora, hegedő, cimbalom, tánc és háztartás. — Minden tantárgyból hetenként kétszer tartatik előadás. Beiratási díj 3 frt. Tandíj tantárgyanként havonként 5 frt. Beiratkozási naponta lehet d. u. 9-től 5-ig. Hónaloki növendékek ellátási díja 600 frt. Működvelők egyes alkalmi fellépésekre előkészíthetnek.

Felvételekkel teljesen kezdők és legmagasabb iskolát végzett növendékek.

A tanulmányokat mintegy fejleszteni akaró növendékeknek külön társalgó terem áll rendelkezésükre, hol hasznos és szórakoztató olvasmányokkal, idegen és magyar nyelvű társalgással tölthetik idejüket, egy hivatott tanárnó vezetésével.

Beiratkozni egyes tantárgyakra és rövidebb időre is lehet. Az intézeti tanév 8 hónap.

Az intézetben minden második vasárnap tudományos előadások és művész-estélyek rendeztetnek.

Bővebb felvilágosítást nyújt az igazgatóság.

Köszönetnyilvánítás.

A felejtethetetlen emlékü férjem elhunyt alkalmából tömegesen érkezett minden egyes részvételyintézkedést nagy fájdalommal jelenleg képtelen vagyok megköszönni. Ez uton fogadják tehát mindazon rokonaim, jó barátaim és ismerőseim, valamint mindazon intézetek, egyetemek és társulatok, kik megmérhetlen fájdalommal részvételük nyilvánítása által enyhíteni igyekeztek, főképpen köszönetemet.

Salgó-Tarján, 1897. december 8.

Özv. Gerber Frigyesné.

Bőr- és szépségápolás szakorvosa

med. univ. Dr. Révész Benő

Budapest, Kerepesi-ut 63., I. em.

24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes bőr-, ideg és nemi bajokat. Szépségi hibákat!

szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, rézorr, fagyos végtagok, hajkorpa, hajhullás, sebek; szakszerű tanácsokkal szolgál az arc és kezépolására.

Feltűnő eredményekkel gyógyítja a titkos betegségek név alatt ismert összes férfi- és női bajokat és azok következményeit.

Rendel: délelőtt 8-12, délután 3-7 óráig, levelekre azonnal válaszol. Kivátna gyógyszeréről is gondoskodik. Mindenkor mély diszkrétó.

Pollitzer Mór és Fia

cs. és kir. szabad. orthopaediai kötszerészek.

— Alapított 1860. —

Csak V., Deák-Ferencz-utca 10. sz.

Fontos

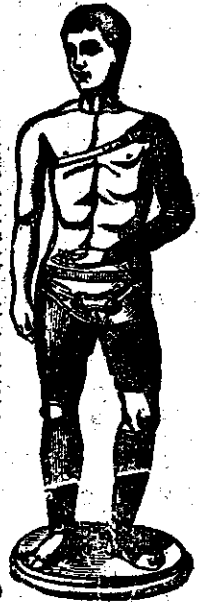
szenvedőknek.

UJDONSÁG.

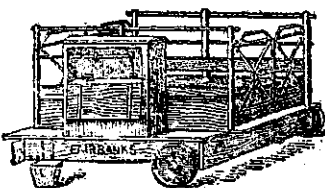
Pollitzer-féle ujonnan javított cs. és kir. szabad. gummi sörvőkötő, a legjobbnak van elismervé és monarchiák határain túl is nagy elismerésnek örvend. Nem csupán a testről, nem gyökörrel kellemetlen nyomást, egy éjjel, mint ágyval hordható. Csészérségo által az csidig sörvőkötő hiányait pótolja. A peloták a sörvöz idomíthatók és biztonsági övvel van ellátva, melyek a testről való lecsuszást megakadályoz. Arak egy oldal 7-10 frt, kétoldali 10-16 frt.

Megrendelésnél a test bősége kértetik. Gyermekeknek a felével olcsóbb. Nagy raktár angol és francia sörvőkötőkben. Suspensorium, haskötő, görcsér-gummihasnyanya, egyenestartó. Méhfeleskendő, léggárna ágybetét és havi-baj felfogók dus választékban kaphatók, valamint a legújomabb francia és angol GUMMI jótállás mellett. Kérelmelt eredeti dobozban, tucattja 3, 4, 6 és 8 forintért. Loué egyenként csomagolva, tucattja: 6, 4, 6 és 8 frt. Capote amerikai (rövid) fehér színű tucattja 3 és 4 frt, narancsszínű 5 és 6 frt. Fiktória tucattja 4, 6 és 8 frt.

Rahólyag (hosszú) tucattja: 3, 4, 6 és 8 frt. Rahólyag (rövid) tucattja: 4 és 6 frt. Pely Borus Haase drábj 2 frt. Poly Porus Mensinga darabja 2 forint 50 krajczár. Párisi óvspongyar tucattja 4 és 6 frt. (47)



A szabadalmazott „Fairbanks” mérlegek



százados rendszerűek, tolosúlyos fémmerőkarokkal bírnak és a híd minden pontján egyenlően mérlegeznek.

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket.

különösen gazdák-, gazdaságok-, közösek és uradalomak részére a legjobb meggyőződéssel ajánljuk. Gazdasági egyesületek tagok kedvezményben részesülnek.

„Fairbanks” mérleg- és gépgyár részv.-társaság

Budapest, Andrásy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.

közvetlen központi irodánkhoz Andrásy-ut 41. sz. intézendők.

XXVIII. évfolyam. **Előfizetési felhívás** XXVIII. évfolyam.

„MERCUR”

hiteles pénzügyi sorsolási szaklap XXVIII. évfolyamára.

A „MERCUR” a legregibb pénzügyi és sorsolási lapja Magyarországnak. A „MERCUR” sorsolási rovata csak hiteles adatok alapján készül és ennél fogva feltétlenül megbízható.

A „MERCUR” elismert megbízhatóságával legtekélyesebben szerkesztett sorsolási jegyzékei által tünik ki és hivatalos sorsolási közlönye a legtöbb állami, városi hivatalnak, pénzügyintézetnek stb.

A „MERCUR” nélkülözhetetlen közlönye minden tőkepénzesnek, a meny nyiban megbízható értesüléseket közöl a bel- és külföldi gabona- és értéktözsdek helyzetéről, továbbá minden közgazdasági és pénzügyi eseményről.

A „MERCUR” előfizetőinek osztálysorajáték hivatalos nyere-ményjegyzéke ingyen melléklet gyanánt jár. Ezen kívül az év végével minden előfizető díjtalanul kapja meg a

Mercur könyvét az 1898. évre,

mely számos közgazdasági közleménye stb. kívül tartalmazza a bel- és külföldi sorsjegyek, záloglevelek stb. mindazon számain, melyek az 1897. év végéig kisorsoltak, de nyere-ményük mindaddig még nem vétet tek fel. A Mercur Évkönyvéből tehát megtudható vajjon bármely sorsolási névzetett értékpapir a kibocsátás napjától 1897. december végéig kisorsoltatott-e vagy sem. **Előfizetési ára egész évre 2 frt.**

Mutatványszámokat ingyen küld a

„MERCUR” kiadóhivatala, Budapest, V., Dorottya-utca 12.

8933. esc. 1897. sz.

Bükk-, jegenye- és lucz-fenyő törzsek eladása.

Allóírott kir. erdőigazgatóságnál 1897. év december hó 28-án d. e 10 órakor a jászénaki kir. erdőgondnokság I. és II. vágássorozatában, valamint II. vágássorozata 3. tagjában található s mintegy 89.890 m³ bükk és 90.000 m³ jegenyefenyő fatömeget kitevő 10 évi hozamnak eladása iránt, mely az 1898-tól 1907-ig terjedő időszak alatt kihasználható és az 1908. év végéig az erdőből teljesen kiszállítandó, írásbeli ajánlatok alapján versenytárgyalás fog tartatni.

Az erdőben tövön mért fatömeg köbméterenkénti kiküldési ára a tülevelelknél 100 kr a haszonfára alkalmas bükknél 65 kr. a kizárólag tűzifára alkalmas bükknél pedig 35 kr. míg az összevételár megközelítőleg 130.000 frtra tehető.

Az általános árverési és részletes szerződési feltételek a zágrábi kir. erdőgazgatóságnál és a jászénaki kir. erdőgondnokságnál betekinthetőek s kivátna meg is küldetnek.

Zágrábi kir. erdőigazgatóság.

Hölgyeknek

bizalmas és biztos élettársul szolgál a

Legújabb Hölgyek Titkára.

Házi tanácsadó és levelező az élet minden körülményeire alkalmazható fogalmazványokkal, társadalmi, családi és szeretmi levéltípusokkal és a levélírás szabályaival. A női viszonyokban előforduló ügyirat-mintákkal és folyamodványokkal. Minden rangú és rendű-nők számára. Ára pompás színnyomatu táblával vászonba kötve csak 80 kr. Megrendelhető.

Lampel Róbert

(Wodianer F. és Fia)

könyvkereskedés kiadóhivatalában, (186)

Budapest, Andrásy-ut 21. sz.



Ezen

Blaha Lujza pipere crème nem csak ünnepeket nagymérvűsöknöknek, hanem immár a főváros legtekélyesebb hölgyeknek is kedvese, mert szeretőlti önön-ségéért megtepi és feltűntést keltő hatású, mely már az első kísérlet után is észlelhető, minden hölgy csak ezen pipere-crémét használja. Ezen Blaha-Lujza pipere crème (mint a végvizsgálat igazolja) teljesen ártalmatlan és színtelen, mert a túlszíros bőrt hölgyek is bátran használják. Ez egy egészen új bőr-ápoló és büntisztító pipere szor, mely a bőrt kenve azonnal beszívódik és a bőr gyengén kife-szül, nááltal az arc márcány-szerű simaságot mutat hatvány rózsás fehérséget és üdéséget nyer. Ez ezen idő románcz (Teint Parisien) alatt az arczbőr összes tisztálansággal u. m. szeplő, pórszencsek (wimerlik), hó-raika (mitesser) a zsíros vörös arczsín, az orr, és kez vörössége, a redők és bőrtökök mind eltűnnek, s mert színtelen és azonnal felszívódik nemcsak esteiél használható, hanem éppen nap-palé használatra kiválóan alkalmas, mert is esteiél, szin-házba, vagy sétára menés előtt nélkülözhetetlen kiegészítő részét képezi a legtekélyesebb toilette-nek is. Számos köszönő és elismerő levél igazolja ezen crème jószágát. 1 légy ára használati utasítá-sal 1 frt 20 kr, Blaha Lujza crème-powder fehér, crème és rózsa-szín-ben 1 doboz 80 kr és szappan 1 darab 50 kr. Kapható közvetlen a készítőnél: **Dobai Szilvay Zoltán** gyógyszerésznél, Buda-pest, I. ker., Karácsony-utca 1 sz. Raktár Budapestben **Török József** gyógyszerésznél, Opera-gyógyszertár, Nádor-gyógyszertár és Debreczenben **Dr. Kócsák** nek gyógyszerésznél.

Rheuma, csúz, köszvény

országserző pártalan gyógyszer az

Jzomerősítő Embrocator.



Rendkívüli gyógyszerje az izmok köré szelődött fájdalmakat, szaggatásokat és súlyos testi munka folytán beállott izomfeszültségeket és fáradtságot rögtön, idült bajokat pedig néhány masszage után biztonságággal megszünteti.

Fő- és szétküldési raktár:

„Arany Kereszt”-gyógyszertár,

Budapest, V., Nádor-u. 24.

VÉDJEGY.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr. (186)

Üdvös tanács.

Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál **Egger** biztos hatású

Mellpasztillái

veendőek. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásúnak bizonyultak **Egger szóda pasztillái**. (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerertárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon;

„Nádor”-gyógyszertár Budapest, Váci-körut 17.

Részvénytőke
3 millió forint o. 6.

THE MAYPOLE COMPANY LTD. LONDON.

Részvénytőke
3 millió forint o. 6.

"MAYPOLE SOAP"

(angol festőszappan)

Vezérképviselő és szétküldési raktár:

Sonnenschein Lipót

BUDAPESTEN,

V., Arany János-utca 15. sz.

Wien, VII., Neubaugasse 15.

Nőkülöztetve minden háztartásban. Kovás vízzel és ezen világhírű szappannal minden hölgy vagy leány 15 perc alatt, egész ruhát vagy derékát, gallérokat, himzéseket, selyem-szőveket, szallagokat, csipkét, selyemkötyűt, harisnyát, továbbá battisát, kartont, szatint és bármily gyapjuszövetet tisztes színű, valódi mosható színtre képes festeni.

Tegethof, sötétbordeaux és ríktó vörös színben szintén raktáron.

Gyász eseteknél, teljes ruhátárak 1 óra alatt a legszebb feketére festhető.

Minden színben 40 kr., fekete és tegethof színben darabja 50 kr.

Nagyban és kicsinyben kapható:
Márty Testvérek, nagykereskedők, Arany János-utca 10.
Török József, gyógyszerár, Király-utca 12.
Merula Mándor, gyógyszerkereskedő, Kossuth Lajos-utca
Molnár és Moser, Koronaherceg-utca 9.

Wald Gyula, Király-utca 34.
Kartschmaroff A., Kerepesi-ut 41.
Lux Mihály, Múzeum-körút 7.

Továbbá minden gyógyszer-, illatszert-, gyertya-, szappan és rövidáru üzletben.

(46)

FIGYELMEZTETÉSÜL: Minden darab „Maypole” használati utasítással van ellátva, tessék ehhez alkalmazkodni.

Első biztosító intézet katonai szolgálat esetére.

Ó cs. és kir. fenségo József főherceg védnöksége alatt.

Biztosítási tőke: 27 millió korona.

Flu gyermekek legelőnyösebb ellátása

katonai szolgálat költségének fedezése — illetve a nagykorúság idejére. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál az Igazgatóság.

Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 1. sz.



Előfizetések és Hirdetések

felvételnek lapunk kiadó-hivatalában,

VIII., József-körút 65. szám,

és fióküzletünkben

V. ker., Marokkói-utca 4. sz.



A világhírű

párizsi

Dr. Lejosse-féle Ravissante

arczbőrfinomító

és konzerváló

különlegességek

valódi minőségben kapható

Török József

gyógyszertárában,

Budapesten,

Király-utca 12.

és

Andrássy-ut 27. sz.

A m. k. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 6390/1897. számú rendelet szerinti állami ellenőrzés alatt álló

Katonai előkészítő-iskola

Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 13. szám.

Igazgató: **FISSINGER J. százados.**

Alapított 1868-ban; eddig 3138 tanítványa volt; első és legrégibb ilyenmő intézet, mely eddigi kiváló sikereit tisztán aipos és okleveles tanárok által nyújtott oktatási módjának köszönheti.

1898. január 2-án kezdődik a 6 havi tanfolyam az egyéves önkéntesi jog megszerzésére szolgáló vizsgálatra. (189)

Részletes prospektus és felvilágosítások díjtalanul. Boltrások mindennap d. u. 4-6-ig.

4067. szám 1897.

Fa-eladási hirdetmény.

Alulírott m. k. erdőhivatal írásbeli versenytárgyalás után eladja az óvizi m. k. erdőgondnokság IV-ik vágás sorozatába tartozó üzemtervileg kihasználásra előírt és 1898. évtől 1902. évig terjedő öt év alatt lehetőleg egyenlő részletekben és a m. k. erdőhivatal által megállapítandó sorrendben kihasználandó tűzifa hozamot és pedig összesen mintegy 35,304 ürm.³ lágú és kemény vegyes tűzifa mennyiségét, ürmétereinkint 12 krnyi kikialtási ár mellett.

Az ajánlathoz háromszázötven (350) forint bánatpénz esatolandó. Az ivenkint 50 kros helyeggel ellátandó ajánlat, **1. évi december 21-én d. e. 10 óráig** a sóvári m. k. erdőhivatalnál benyújtandó. Az árverési és szerződési feltételek úgy az alulírt m. k. erdőhivatalnál, mint az óvizi m. k. erdőgondnokságnál, hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. Sóvárott, 1897. évi november hó 29-én.

M. kir. erdőhivatal.

(224) (Utányomata nem díjaztatik.)

Mint legjobb és leghasznosabb ajándékot gyermeknek ajánlunk a Karácsonyi Ünnepek alkalmából

Feiweil Lipót utódai m. k. sz. Iskolapadgyár

Budapest, IX., Ipar-u. 4. szabadalm. gyermekpadjait az otthoni tanuláshoz, melyek a hátgerincz elferdülést megelőzttyozzák és a gyermeket helyes testtartásra könyserítik. Orvosi szaktekintélyek által ajánlva, melyek 6-16 éves gyermekek részére beállíthatók.

Városi raktár: **SWOBODA KÁROLY** butorkereskedőnél, IV., Kossuth Lajos-u. 4. Árjegyzéket kívánatra szolgálatunk. (233)

Heckenast Gusztáv

zongora termei.

Budapest, IV., Kigyó-utca 7. sz.



Legnagyobb választék.

Elsőrendű gyártmányok

Árjegyzékek ingyen.

Karácsonyfa díszítékek

íránt érdeklődők ne mulasszák el kérni

Bisenius József,

Bécs, I., Elisabethstrasse 1.

gazdagon illusztrált árjegyzéket, amely ingyen és bérmentve küldetik meg.

Levelezőlap elegendő. (180)

Az egész világ teához a jó Reál-rumot használja,

mely Budapesten és a vidéken 1/1 liter és 1/2 literes palackokba, minden jobb fűszer és csomagkereskedésben kapható. (187)

Budapesti képviselő: **KUTASSY VINGZE, V., Nádor-utca 21.**

Szegeden: **SCHWARZ E. és FIA.** Pécsen: **BRENNER MIKSA.**

AZ ÜSTÖKÖS

a legrégibb, legkedveltebb magyar élelzap.

Szerkeszti: **SZABÓ ENDRE.**

Megjelenik minden héten tomördek képpel. Tartalma: Szatírák, humoreszkek, krónikás adomák, Mufkos-kalandok, politikai karrikatúrák, illusztrált adomák, tréfás versek stb. (203)

Előfizetési ára: **negyedévre 2 forint.** Kiadóhivatal: V., Kálmán-utca 2. sz. „Pallas”-nyomda. Akik már most előfizetnek, azok ushög ingyen kapják az „Üstökös” vagyis előfizetésük csak 1898. január hó elejétől számítatik. s“2,